

Aluehallitus

Kokousaika 12.9.2023 klo 12:00 - 13:44

Kokouspaikka Gradia, Saunaneuvos; Viitaniementie 1, Jyväskylä

Jäsenet	x Aula Maria Kaisa, poissa § 275	pj	x Flink-Liimatainen Piia, § 275 Teams klo 13.21- 13.31	varajäsen
	x Ahola Lotta	1. vpj	Koikkalainen Emilia	varajäsen
	x Hovikoski Mervi	2. vpj	Kautto-Koukka Leena	varajäsen
	x Haaparanta Jukka	jäsen	Kankaanniemi Toimi	varajäsen
	x Kiiskinen Kari, Teams	jäsen	Parkkonen Kari	varajäsen
	x Nissinen Eino	jäsen	Hovila Sari	varajäsen
	- Puro Markku	jäsen	x Poti Jorma, Teams	varajäsen
	x Savolainen Katri, poissa § 274	jäsen	Viitasaari Vilma	varajäsen
	x Tiainen Eila	jäsen	Pernu Ilkka	varajäsen
	x Timperi Kati-Erika	jäsen	Lajunen Heimo	varajäsen
	x Vanhala Mauno	jäsen	Neittaanmäki Pekka	varajäsen
	- Vepsäläinen Hilma	jäsen	x Rantanen Riikka, poissa § 274	varajäsen
	x Ylälehto Jani	jäsen	Nykänen Jouko	varajäsen

Muut läsnäolijat	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	x Kokko Jani, Teams	aluevaltuuston pj	
	- Paloniemi Aila	aluevaltuuston 1. vpj	
	x Luoma-aho Janne, poissa § 275	aluevaltuuston 2. vpj	
	x Tollet Jan	esittelijä, hyvinvointialuejohtaja	
	x Aalto Johanna	johtava lakimies	
	- Aniranta Ella Sofia	hallinnon asiantuntija	
	x Kallimo Kati	toimialajohtaja, sote-palvelut	
	x Leppä Lasse, poissa § 275	toimialajohtaja, konsernipalvelut	
	- Manninen Tero	viestintäjohtaja	
	x Koponen Sanna- Riikka	viestintäpäällikkö	
	x Marjakangas Pasi, poissa § 275	pöytäkirjanpitäjä, hallintojohtaja	
	x Mensala Ville	pelastusjohtaja	
	x Suntioinen Aija	talousjohtaja	
	x Karttunen Henna	hallintosihteeri	

Pöytäkirjan allekirjoitus
ja varmennus

Maria Kaisa Aula

Pasi Marjakangas

Aluehallitus

puheenjohtaja § 265-274 ja § 276-282 pöytäkirjanpitäjä § 265-274 ja § 276-282

Lotta Ahola
puheenjohtaja § 275

Johanna Aalto
pöytäkirjanpitäjä § 275

Eila Tiainen
pöytäkirjantarkastaja

Kati-Erika Timperi
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan tarkastus ja Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään 15.9.2023, ja tarkastettu pöytäkirja nähtävillä olo muutoksenhakuohjeineen pidetään yleisesti nähtävillä Keski-Suomen hyvinvointialueen verkkosivulla [hyvaks.fi](https://www.hyvaks.fi) 18.9.2023.

Aluehallitus

12.9.2023

Kokousaika 12.9.2023 klo 12:00 - 12.9.2023 13:44

Kokouspaikka Gradia, Saunaneuvos; Viitaniementie 1, Jyväskylä

Käsitellyt asiat

265 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus	1
266 § Pöytäkirjan tarkastus	2
267 § Työjärjestyksen hyväksyminen	3
268 § Viranhaltijapäätökset	4
- Liite: Viranhaltijapäätökset 23.8.-5.9.2023	5
269 § Hyvinvointialuejohtajan tilannekatsaus	6
270 § Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sovellusohjeet	7
- Liite: Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet	10
271 § Talousarviokirjan 2023 mittariston sekä mittariston tavoitetasojen päivittäminen	21
- Liite: TA2023 mittaristo	23
272 § Kouluikäisten optikkopalvelun palvelusetelin perustaminen	76
- Liite: Luonnos Koululaisten optometristin tutkimuksen palvelusetelin sääntökirja KSHVA	79
273 § Valtuustoaloite ”Epäeettisen rokotussuosituksen poistaminen riskiryhmään kuuluvien lasten kohdalta”	89
- Liite: Valtuustoaloite 11.4.2023 Epäeettisen rokotussuosituksen poistaminen riskiryhmään kuuluvien lasten kohdalta	92
274 § Päihdehuollon erityispalveluiden siirtäminen liikkeenluovutuksella Sovatek säätiöltä Keski-Suomen hyvinvointialueelle	93
- Liite: Aluehallituksen aiempi käsittely 18.4.2023 § 130	97
275 § Jämsän ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon päivystyksen poikkeusluvan hakeminen ajalle 1.1.-31.12.2025	104
- Liite: Poikkeuslupahakemus Jämsän päivystys, luonnos	107
276 § Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielintyöskentelyn tuki - loppuraportti	110
- Liite: Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielintyöskentelyn tuki, loppuraportti	112
277 § Edustajan nimeäminen Niilo Mäki -säätiön hallintoneuvostoon	140
- Liite: Niilo Mäki -säätiön säännöt	142
278 § Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan jäsenen vaihtuminen	147
279 § Keski-Suomen nuorisovaltuuston jäsenten valinta toimikaudelle 2023-2024	149

Kokousaika 12.9.2023 klo 12:00 - 12.9.2023 13:44

Kokouspaikka Gradia, Saunaneuvos; Viitaniementie 1, Jyväskylä

Käsitellyt asiat

- Liite: Keski-Suomen liiton edustaja Keski-Suomen nuorisovaltuustoon	151
- Liite: Nuorisovaltuusto 2023-2024	157
280 § Vastaus lausuntopyyntöön VN/23414/2023, Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (siirtymätasausten tietojen oikaisu ja laskuvirheen korjaamispöytäkirja)	158
- Luonnos, HYVAKS lausunto VN_23414_2023	160
281 § Vastaus lausuntopyyntöön VN/10314/2023, Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta	161
- Luonnos, HYVAKS lausunto VN_10314_2023	164
282 § Ilmoitusasiat	166
- Liite: VN_14629_2021 Keski-Suomen hyvinvointialueen raportti vuodelle 2021 myönnetyn avustuksen käytöstä	167
Muutoksenhakuohjeet	186

Aluehallitus

§ 265

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Selostus asiasta

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 149 ja 150 §:n mukaisesti.

Kirjallinen kutsu on toimitettu sähköisesti aluehallituksen jäsenille 7.9.2023.

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus toteaa, että kokous on laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 266

Pöytäkirjan tarkastus

Selostus asiasta

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 168 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti.

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus päättää valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa Eila Tiainen ja Kati-Erika Timperi, varalle Mauno Vanhala ja Hilma Vepsäläinen.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Eila Tiainen ja Kati-Erika Timperi, varalle Mauno Vanhala ja Riikka Rantanen.

Aluehallitus

§ 267 Työjärjestyksen hyväksyminen

Julkinen

Aluehallitus 12.9.2023 § 267

Selostus asiasta Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus hyväksyy työjärjestyksen esityksen mukaisesti.

Asian kokouskäsitely:

Esityslistalta poistettiin § 279 Aluevaltuuston ja TKKI-neuvottelukunnan jäsenen vaihtuminen.

Päätös Esityslistalta poistettiin § 279 Aluevaltuuston ja TKKI-neuvottelukunnan jäsenen vaihtuminen, muuten työjärjestys hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Aluehallitus

§ 268

Viranhaltijapäätökset

Selostus asiasta

Viranhaltijoiden päätökset ovat nähtävillä osoitteessa:

https://hyvaks-julkaisu.tweb.fi/ktwebscr/vparhaku_tweb.htm

Hallintosäännön § 25 mukaan ylemmälle toimielimelle ei ilmoiteta seuraavia päätöksiä:

- henkilöstöä koskevat päätökset, lukuun ottamatta valintaa vakinaiseen virkasuhteeseen;
- tilojen vuokraaminen ulkopuolisille tilapäiseen käyttöön;
- hankintapäätökset, joiden kokonaisarvo jää alle kansallisen kynnyksarvon;
- alle 2000 euron vahingonkorvaukset;
- operatiiviset päätökset, joilla ei ole välittömiä talousvaikutuksia.

Henkilötietoja sisältävät päätökset poistetaan yleisestä tietoverkosta henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön nojalla päätöksen muutoksenhakuajan päätyttyä tai kun päätös on lainvoimainen.

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus päättää, ettei se käytä hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista otto-oikeuttaan edellä esitettyihin viranhaltijoiden päätöksiin.

Aluehallitus merkitsee tiedoksi viranhaltijapäätökset, joiden otto-oikeusaika on päättynyt.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Viranhaltijapäätökset 23.8.-5.9.2023

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

VIRANHALTIJAPÄÄTÖSLUETTELO

23.8.-5.9.2023

Konsernipalvelujen toimialajohtaja Lasse Leppä

Päätösnumero	Päätöspäivämäärä	Asia
51/2023	29.8.2023	Sopimus hyvinvointialueen kopiointiluvasta

Sosiaali- ja terveyspalvelujen toimialajohtaja Kati Kallimo

Päätösnumero	Päätöspäivämäärä	Asia
63/2023	4.9.2023	Kelpoisuusehdon muutos gastrokirurgian ylilääkärin virkaan
64/2023	4.9.2023	Psykiatrisen palveluasumisen toiminnallinen siirto

Aluehallitus

§ 269

Hyvinvointialuejohtajan tilannekatsaus

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/187/00.02.01/2022

Aluehallitus 12.9.2023 § 269

Selostus asiasta Hyvinvointialuejohtajan katsaus ajankohtaisiin asioihin.

- 1) Lääkeyhtiöiden kilpailun rajoitukset ja niiden mahdollisesti aiheuttamat vahingot
- 2) Syksyn hyvinvointialueneuvottelujen aikataulu ja valmisteluprosessi
- 3) Valtion lisärahoitus vuodelle 2023
- 4) Hyvinvointialuejohtajien verkoston asiat

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 270**Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sovellusohjeet**

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/380/00.01.04/2022

Aluehallitus 12.9.2023 § 270

Valmistelija(t) Simo Oksanen, p. 040 552 1263**Selostus asiasta** **Toimintaohjeiden tarkoitus, sisältö ja rakenne**

Aluevaltuusto on päättänyt 13.12.2022 § 132 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet täsmentävät ko. asiakirjaa. Toimintaohjeissa kuvataan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut ja tehtävät, annetaan käytännönläheistä ohjeistusta, joiden avulla organisaatio voi varmistaa toimintansa vaatimustenmukaisuutta, hyvän hallinnon periaatteiden noudattamista sekä laadukasta riskien tunnistamista ja -hallintaa.

Toimintaohjeiden sisällöt ja rakenne muodostavat samalla raportointikehyksen, johon perustuen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnittelu-, sekä toteutumisen raportointi valmistellaan. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa suunnitellaan, arvioidaan ja raportoidaan kaksisuuntaisena prosessina. Aluehallitus antaa operatiiviselle toiminnalle ohjausta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyihin mm. toimintaohjeiden muodossa, ja toteutuksesta raportoidaan vastaavalla yhtenäisellä logiikalla.

Aluehallitukselle, sekä tilinpäätöksen toimintakertomuksen muodossa aluevaltuustolle, raportoidaan säännöllisesti hyvinvointialueen toimintaa, sekä strategian toteutumista uhkaavia riskejä. Raportointi toteutuu osana talouden ja toiminnan seurantaa, eli osavuosi-, puolivuosi-, sekä vuosiraporttien yhteydessä. Riskienhallinnan raportoinnista, operatiivisten hallintatoimenpiteiden toteuttamisesta, sekä strategisten riskien analyysiin perustuvista ennakoivista menettelyistä vastaa hyvinvointialuejohtaja.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeissa määritellään tarkemmin Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielinten, johdon, esihenkilöiden sekä henkilöstön vastuut ja velvoitteet asiaan liittyen. Asiakirjan viimeisessä osassa on Keski-Suomen hyvinvointialueen tilivelvollisten luettelo.

Asiakirjassa kuvattuja toimintaohjeita esitetään johtoa sekä organisaation

Aluehallitus

palveluksessa työskentelevää henkilöstöä sitoviksi. Toimintaohjeissa pyritään tunnistamaan menestyksellisen toiminnan kannalta merkittävimmät sekä ajankohtaisimmat asiat. Ohjeistuksen tavoitteena on varmistaa mm. asiakkaille ja potilaille annettavan palvelun laatua sekä resurssien vastuullista käyttöä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutusta, vastuunjakoja sekä raportointia uudistetaan päivittämällä tätä toimintaohjetta tarpeen mukaisesti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet koostuvat viidestä osaluokasta:

- 1) toimintaohjeet johdolle, esihenkilöille sekä viranhaltijoille, sekä määrittely vastuunjaosta
- 2) riskienhallintaprosessi ja -raportointimalli
- 3) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet
- 4) koonti hallintosääntöön määritellyistä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevista asiakohdista
- 5) luettelo Keski-Suomen hyvinvointialueen tilivelvollisista

Toimintaohjeiden tarkoituksena on synnyttää toimintakulttuuria, jossa huolehditaan toiminnan vaatimustenmukaisuudesta, hyvän hallinnon periaatteiden noudattamisesta sekä organisaation riskien tunnistamisesta ja -hallinnasta. Toimintaohjeiden tavoitteena on myös konkretisoida johdolle ja esihenkilöille heidän sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevia velvoitteitaan.

Toimivalta asiassa

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 43 §:ssä edellytetään aluehallitusta huolehtimaan hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 99 §:n mukaan aluehallituksen sisäistä valvontaa koskevia tehtäviä ovat hyväksyä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat, sekä vastata sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä siten, että hyvinvointialueen toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskejä arvioidaan.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus hyväksyy sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sovellohjeet.

Asian kokouskäsittely:

Hyvinvointialuejohtaja muutti ehdotustaan:

Aluehallitus

Muutetaan nimi Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sovellusohjeet muotoon Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet.

Liitteet

Liite: Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet

Hyväksytty aluehallituksessa 12.9.2023.

1. Johdanto

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet täsmentävät Aluevaltuuston 13.12.2022 hyväksymää "Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet" -asiakirjaa. Toimintaohjeissa kuvataan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut ja tehtävät, annetaan käytännönläheistä ohjeistusta, joiden avulla organisaatio varmistaa toimintansa vaatimustenmukaisuutta, hyvän hallinnon periaatteiden noudattamista sekä laadukasta riskien tunnistamista ja -hallintaa.

Toimintaohjeiden sisällöt ja rakenne muodostavat samalla raportointikehyksen, johon perustuen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnittelu- sekä toteutuksen raportointi toteutetaan. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa suunnitellaan, arvioidaan, ja raportoidaan kiinteänä osana hyvinvointialueen talouden ja toiminnan suunnittelua ja toteutuksen raportointia.

Hyvinvointialueen toimintaa- tai toimintaympäristöä uhkaavista riskeistä, sekä niiden hallinnasta raportoidaan hallintosäännön mukaisesti aluehallitukselle säännöllisesti. Operatiivisten riskien lisäksi aluehallitukselle, ja hallintosäännön edellyttämällä tavalla aluevaltuustolle raportoidaan strategisen tason riskeistä. Strategisten riskien arviota analysoidaan mm. suhteessa hyvinvointialueen strategiaan menestystekijöihin, sekä laajemmin strategiaan tavoitteisiin. Riskiarvioinnin laatimisesta, hallintatoimenpiteiden toteuttamisesta, sekä raportoinnista vastaa hyvinvointialuejohtaja.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeissa määritellään tarkemmin Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielinten, johdon, esihenkilöiden sekä henkilöstön vastuut ja velvoitteet asiaan liittyen. Tilivelvollisten määrittely on asiakirja lopussa.

Asiakirjassa kuvatut toimintaohjeet ovat johtoa, sekä organisaation palveluksessa työskentelevää henkilöstöä sitovia. Toimintaohjeissa pyritään tunnistamaan menestyksellisen toiminnan kannalta merkittävimmät sekä ajankohtaisimmat asiat. Ohjeistuksen tavoitteena on varmistaa asiakkaiden ja potilaiden saaman palvelun laatua, sekä

resurssien vastuullista käyttöä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutusta, vastuunjakoa sekä raportointia uudistetaan päivittämällä tätä toimintaohjetta tarpeen mukaisesti.

2. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet esihenkilöille ja henkilöstölle

2.1 Sisäisen valvonnan tehtävät ja vastuunjako

Johtavat viranhaltijat huolehtivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisesta toimeenpanosta ja raportoinnista vastuualueillaan. Ylimmällä johdolla on korostunut vastuu ja velvoite toimia hyvän johtamis- ja hallintotavan ja eettisten periaatteiden mukaisesti sekä puuttua toiminnassa ilmeneviin poikkeamiin.

Esihenkilöt toteuttavat sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa omilla vastuualueillaan sekä seuraavat ja arvioivat valvonta- ja riskienhallintatoimenpiteiden tuloksellisuutta. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaavat siten **kaikki johtavat viranhaltijat ja esihenkilöt**.

Henkilöstön velvollisuutena on toimia hyväksytyjen tavoitteiden, määräysten ja ohjeiden mukaisesti, ylläpitää ja kehittää ammatillista osaamistaan, sekä raportoida havaitsemistaan riskeistä ja epäkohdista esihenkilölleen.

2.2. Sisäisen valvonnan ohjeet johdolle ja esihenkilöille

2.2.1 Tavoitteiden toteutuminen ja tuloksellisuuden arviointi

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaavan johdon ja esihenkilöiden velvollisuus on:

- huolehtia vastuullaan olevan toiminnan, ja sen kehittämisen noudattavan hyvinvointialueen strategiassa määriteltyjä arvoja sekä tavoitteita;
- ylläpitää ja kehittää oman ja vastuualueensa kustannustietoista toimintaa hyvinvointialueen varojen ja taloudellisen kantokyvyn varmistamiseksi;
- huolehtia asiakkaiden ja potilaiden saaman palvelun laadun, tason, kohtelun sekä myöntämiskriteereiden yhdenvertaisesta soveltamisesta riippumatta palvelun tuottamistavasta

2.2.2 Sääntöjen, päätösten ja ohjeiden noudattaminen

- Johdolla, esihenkilöillä ja viranhaltijoilla on aktiivinen selonottovelvollisuus vastuullaan olevasta toiminnasta
- Esihenkilöille määrätty työnjohto-, eli direktio-oikeus tarkoittaa oikeutta johtaa työtä ja antaa työnjohdollisia ohjeita ja määräyksiä työntekijöille

Työnantajan edustajana toimiva esihenkilö päättää muun muassa mitä, miten, missä, milloin ja ketkä työtä tekevät

- Työnjohto-oikeus myös velvoittaa esihenkilöitä:
 - Annettujen määräysten tulee olla asiallisia, johdonmukaisia, objektiivisesti arvioiden kohtuullisia ja kohdella työntekijöitä tasapuolisesti
 - Edistettävä suhteitaan työntekijöihin sekä työntekijöiden keskinäisiä suhteita
 - Huolehdittava, että työntekijä voi suoriutua työstään myös silloin, kun työtä tai työmenetelmiä muutetaan tai kehitetään
 - Edistettävä työntekijän mahdollisuuksia kehittyä kykyjensä mukaan työurallaan etenemiseksi
 - Työntekijää ei aseteta ilman hyväksyttävää perustetta eriarvoiseen asemaan

2.2.3 Sopimustoiminta ja hankinnat sekä hyvinvointialueen toimintaan liittyvän omaisuuden hoito

2.2.3.1 sopimustoiminta ja hankinnat

Aluevaltuusto on kokouksessaan 7.2.2023 § 11 päättänyt sopimushallinnan periaatteista. Aluehallitus on antanut sovellusohjeen sopimusten hallintaa koskien 6.6.2023. Sovellusohje on astunut voimaan 1.7.2023.

Sopimushallinnan ohje: [Sopimushallinnan ohje_luonnos](#)
Hankintaohje: [Hankinnat - liite_hankintaohjeen_luonnos_13971.pdf - Kaikki asiakirjat \(sharepoint.com\)](#)

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastuussa oleva johto ja esihenkilöt ovat velvollisia noudattamaan sopimushallinnan- sekä hankintaohjeessa annettuja määräyksiä.

Sopimushallinnan sekä hankintojen osalta johto ja esihenkilöt ovat valvontavastuussa sopimuksen ja siihen liittyvän mahdollisen hankintaprosessin vaatimustenmukaisuudesta.

Vastuu kattaa sopimuksen valmisteluprosessin, sekä sopimuksen toteutumisen valvonnan koko sen voimassaolon ajan.

Sopimukselle tulee olla määriteltynä vastuuhenkilö, jonka tehtävänä on valvoa sopimuksen sisällöllistä noudattamista, sekä kustannuskehityksen sopimuksenmukaisuutta ja kohtuullisuutta. Mikäli sopimuksen voimassaoloaikana ilmenee poikkeamia, vastuuhenkilön velvollisuus on huolehtia tarvittavista toimenpiteistä asian korjaamiseksi.

2.2.3.2 Omaisuuden hoito

Hyvinvointialueen palveluksessa toimiva johto, esihenkilöt ja työntekijät ovat velvollisia huolehtimaan hyvinvointialueen omasta-, sekä hyvinvointialueen haltuun uskotun asiakkaiden ja potilaiden omaisuuden hyvästä hoidosta ja säilyttämisestä.

Asiakkaiden ja potilaiden omaisuutta koskevista vastuista voidaan poiketa niissä tilanteissa, joissa asiakasta tai potilasta ei hänen terveydentilastaan-, tai muusta perustellusta syystä johtuen voida velvoittaa huolehtimaan omaisuudestaan.

Omaisuuden säilyttämistä, valvontaa sekä vastuunjakoa koskien tulee olla palvelukohtainen ohjeistus, jota noudatetaan. Ohjeistuksella veloitetaan asiakkaita ja potilaita huolehtimaan arvokkaan omaisuuden säilyttämisestä muualla.

Pääsääntöisesti hyvinvointialue ei vastaa henkilöstön-, asiakkaiden tai potilaiden omaisuudesta, eikä ko. omaisuus ole hyvinvointialueen toimesta vakuutettu.

Hyvinvointialueen toimintaan liittyvistä vahingoista vastaa lähtökohtaisesti vahingonaiheuttaja. Vahingonkorvauksiin liittyvissä käytännöissä noudatetaan Vahingonkorvauslakia (31.5.1974/412).

Henkilöstön vahingonkorvausvelvoite voi syntyä ohjeiden noudattamatta jättämisen, vahingon toisteisuuden tai muun moitittavan toiminnan vuoksi.

2.2.4. Kokonaisarvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaava johto, esihenkilöt sekä viranhaltijat vastaavat tehtäväalueensa hyvän hallinto- ja johtamistavan toteutumisesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Vastuuhenkilöillä tulee olla riittävä käsitys kokonaisuudesta toiminnan vaatimustenmukaisuudesta yllä kuvatulla tavalla. Vastuuhenkilöillä tulee olla käsitys mahdollisista poikkeamista tai kehitystarpeista. Merkittävistä poikkeamista raportoidaan omalle esihenkilölle välittömästi.

Kokonaiskuvaa raportoidaan yllä kuvattujen ohjeiden ja velvoitteiden mukaisesti otsikoittain:

- 1. Tavoitteiden toteutuminen ja tuloksellisuuden arviointi**
- 2. Sääntöjen, päätösten ja ohjeiden noudattaminen**
- 3. Sopimustoiminta ja hankinnat sekä hyvinvointialueen toimintaan liittyvän omaisuuden hoito**
- 4. Kokonaisarvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä**

3. Riskienhallinta

Riskienhallinnan näkökulman huomioimisen tulee olla luonnollinen osa päivittäistä toimintaa, päätösvalmistelua, sekä kehittämistä. Arviointi tarkoittaa riskien tunnistamista, -hallintakeinojen määrittelyä, sekä jatkuvuudenhallinnan näkökulmaa, jossa kuvataan toimenpiteitä riskin realisoituessa ennakkolisista toimenpiteistä huolimatta.

Hyvinvointialueen riskit luokitellaan neljään kategoriaan; strategisiin-, operatiivisiin-, taloudellisiin-, sekä vahinkoriskeihin. Strateginen riski tarkoittaa laajuudeltaan tai vaikutukseltaan merkittävää riskiä, joka toteutuessaan voisi uhata strategiamme toteutumista. Operatiivisia eli toiminnallisia riskejä voivat olla toimintaa ohjaavien prosessien virheellisyys, toimimattomat järjestelmät tai epäonnistumiset itse toiminnassa. Taloudellinen riski tarkoittaa uhkaa merkittävästä menojen ylittymisestä tai tulojen alittumisesta. Vahinkoriskejä ovat ennalta-

arvaamattomat epätoivotut tapahtumat, kuten onnettomuudet. Vahinkoriski voi toteutuessaan aiheuttaa taloudellisia menetyksiä tai häiriötä toimintaan.

Riskienhallintaa kuvataan nelivaiheisen prosessin kautta:

3.1 Perustehtävän ja kriittisten menestystekijöiden tunnistaminen

Tunnistetaan ne tehtävät tai toiminnot, jotka ovat asiakkaan tai potilaan kannalta merkittäviä. Epäonnistuminen näissä tehtävissä voisi tarkoittaa uhkaa asiakkaan tai potilaan hyvinvoinnille ja terveydelle.

Tunnistetaan myös sellaiset tehtävät tai vastuut, joissa epäonnistuminen tarkoittaisi hoidon tai palvelun tarpeen merkittävää kasvua jossakin muussa palvelussa.

Onnistumisen kannalta kriittisiä tekijöitä voivat olla myös laajemmat kokonaisuudet, kuten kumppanuuksiin-, tiedon oikeellisuuteen tai sen riittävyteen-, uudistumiskykyyn-, henkilöstöön-, tai ihmislähtöisiin palveluihin liittyviä menestystekijöitä.

3.2 Riskien tunnistaminen

Tunnistetaan ne epätoivottavat asiat tai epäonnistumiset, jotka voisivat toteutuessaan uhata toimintaa, strategian tai tavoitteiden toteutumista, tai aiheuttaa palvelutarpeen kasvua jossakin muussa palvelussa.

3.3 Riskienhallinta

Kuvataan menettelyt, joilla pyritään etukäteen estämään edellä tunnistettujen riskien realisoituminen. Määritellään vastuuhenkilöt, jotka varmistavat riskienhallintatoimenpiteiden toteutumisen.

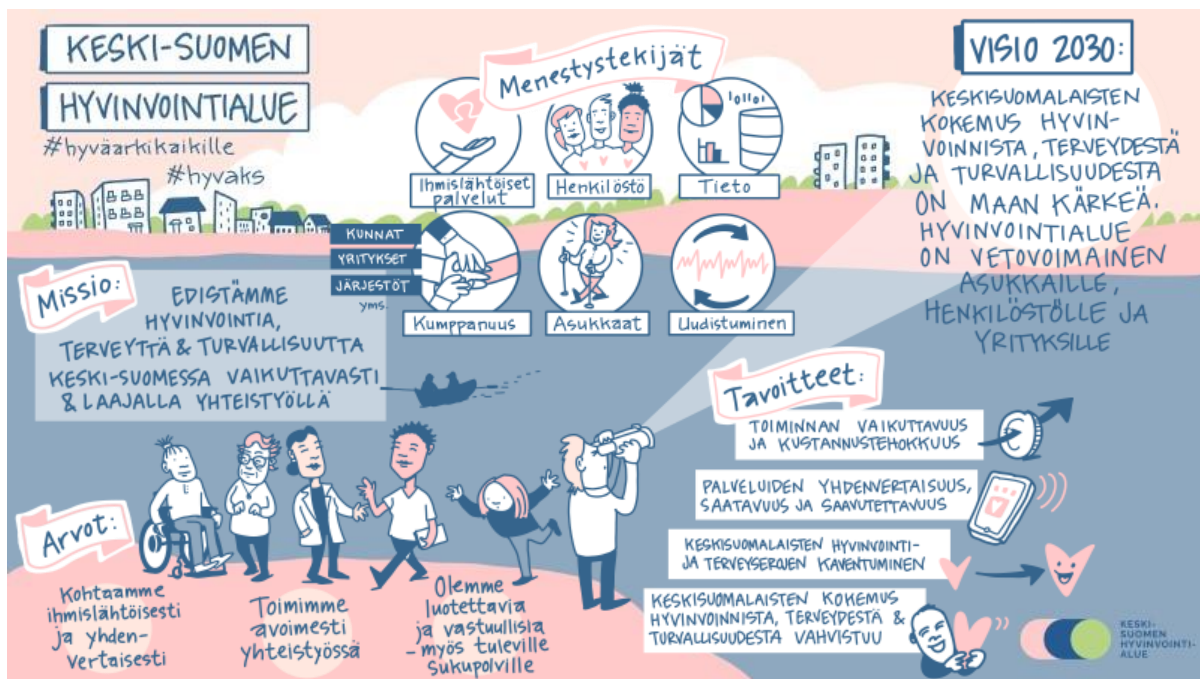
3.4 Jatkuvuudenhallinta

Kuvaus menettelyistä ja toimenpiteistä, joiden avulla varmistetaan toiminnan jatkuvuus, mikäli riski varautumisesta huolimatta toteutuu.

3.5 Strategisten riskien hallinta

Strateginen riskienhallinta pyrkii tunnistamaan ennakolta toimintaympäristössä, -kulttuurissa, lainsäädännössä, rahoituksessa tai asukkaiden tarpeissa tapahtuvia laajempia muutoksia.

Hyvinvointialueen strategia kuvana:

Keski-Suomen hyvinvointialueen strategisen tason riskienhallinnassa toimintaympäristöä, tai muita toimintaan vaikuttavia trendejä arvioidaan suhteessa strategian tavoitteisiin, kriittisiin menestystekijöihin sekä arvoihin.

Strategian toteutumattomuus voi ilmetä palvelupoikkeamina, kustannustason hallitsemattomana nousuna, mainehaittoina, tai organisaation sisäisinä, esimerkiksi toimintakulttuuriin liittyvinä ongelmina. Hyvinvointialuejohtaja vastaa strategian toteutumiseen liittyvien avainriskien tunnistamisesta ja seurannasta sekä raportoinnista hallitukselle.

4. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtäviä ja vastuunjakoja on kuvattu yleisellä tasolla "Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet" - asiakirjassa. Tähän toimintaohjeeseen tehtäviä ja vastuita määritellään konkreettisemmalla tasolla.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että hyvinvointialueen itselleen asettamat tavoitteet saavutetaan, ja toiminta on tuloksellista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista.

Sisäinen valvonta on kiinteä osa hyvinvointialueen johtamisjärjestelmää, sekä johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosessien toimivuutta, sekä toimintaan liittyviä riskejä.

Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että:

- hyvinvointialueen toiminta on strategian mukaista
- hyvinvointialueen toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan
- omaisuus ja voimavarat turvataan

Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa, sen tehtävänä on:

- auttaa organisaatiota sen riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuuden arvioinnissa ja kehittämisessä
- arvioida sisäisen valvontajärjestelmän ja riskienhallinnan tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta ja pyrkiä siten edistämään organisaation tavoitteiden saavuttamista.

5. Hyvinvointialueen hallintosäännössä määritellyt sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat määräykset ja vastuut

Sisäistä valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä, ohjeistamista, arviointia sekä raportointia koskevat kohdat Hyvaks -hallintosäännöstä:

16 § Aluevaltuuston tehtävät ja toimivalta

Aluevaltuusto päättää hyvinvointialuelain (611/2021) 22 §:n mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista sekä tilivelvollisten nimeämisestä.

3 § Hyvinvointialueen hallinto- ja johtamisjärjestelmä

Aluehallitus vastaa hyvinvointialueen toiminnan sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan järjestämisestä. Aluehallitus vastaa myös sisäisen tarkastuksen järjestämisestä.

17 § Aluehallituksen tehtävät ja toimivalta

Aluehallitus antaa osana sisäisen valvonnan raportointia sekä toimintakertomuksessa tiedot turvallisuus- ja varautumisjärjestelyistä, keskeisistä johtopäätöksistä, sekä myös selvityksen merkittävimmistä turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

19 § Aluehallituksen jaostojen tehtävät

Sisäisen tarkastuksen jaosto:

- valvoo osaltaan, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti
- valmistelee aluehallitukselle toimintakertomukseen sisäisen tarkastuksen kokonaisarvion hyvinvointialueen sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan tilasta
- arvioi riskienhallinta-, valvonta (ml. omavalvonta, ilmoituskanava) -, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta

32 § Hyvinvointialuejohtajan tehtävät ja toimivalta

Hyvinvointialuejohtaja vastaa siitä, että hyvinvointialueen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

33 § Toimialajohtajan tehtävät ja toimivalta

Toimialajohtaja vastaa toimialansa riskienhallinnasta, turvallisuudesta, varautumisesta ja valmiussuunnittelusta.

40 § Konsernijohdon tehtävät ja toimivallan jako

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle puolivuositain raportin tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä

Aluehallitus arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta hyvinvointialuekonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta sekä teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa.

99 § Aluehallituksen sisäisen valvonnan tehtävät

Aluehallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä omavalvontaohjelman ja varautumisen että hyvän hallinnon ja lainmukaisuuden valvonnan järjestämisestä ja niiden toimeenpanon ja tuloksellisuuden valvonnasta, sekä:

- hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat;
- päättää raportoinnin aikataulun ja tavan;
- antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta, merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä;
- antaa vuosittaisessa raportissaan johtopäätökset ja selvityksen omavalvontaohjelman sekä varautumisen toimeenpanosta ja tuloksista;
- vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että hyvinvointialueen toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan;
- vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä siten, että hyvinvointialueen toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskejä arvioidaan;
- esittelee sisäisen tarkastuksen valmistelun pohjalta aluevaltuustolle sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomukseen otettavan osion.

100 § Hyvinvointialuejohtajan tehtävät sisäisessä valvonnassa

Hyvinvointialuejohtaja:

- vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että hyvinvointialueen toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan
- vastaa sisäisen valvonnan järjestämisen käytännön ohjeistamisesta
- hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta
- käsittelee ja jatko-ohjeistaa riskienhallinnan raportit 4 kertaa vuodessa
- valmistelee aluehallitukselle sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomukseen otettavan osion
- seuraa ja arvioi sopimushallinnan toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä aluehallitukselle
- vastaa sisäisen valvonnan ja sopimushallinnan periaatteiden ja sopimushallinnan kehittämistä ja valmistelusta aluevaltuustolle
- antaa aluevaltuustolle puolivuositin raportin sopimushallinnasta ja johtopäätöksistä, tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä

- arvioi vuosittain sopimushallinnan tuloksellisuutta hyvinvointialuekonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta sekä teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa
- käsittelee sisäisen valvonnan ja sopimushallinnan arvioinnin tulokset ja johtopäätökset aluevaltuuston puheenjohtajiston kanssa
- antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta sekä päättää sopimushallinnan roolit

101 § Muiden johtavien viranhaltijoiden tehtävät sisäisessä valvonnassa

Toimialajohtajat, vastuualuejohtajat, palvelujohtajat ja muut johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta johtamassaan toiminnassa sekä raportoivat aluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Jokainen esihenkilöasemassa oleva vastaa riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoinnista aluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

102 § Sisäinen tarkastus ja sen tehtävät

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi aluehallitukselle, ja hyvinvointialuejohtajalle.

6. Keski-Suomen hyvinvointialueen tilivelvolliset

Hyvinvointialueesta annetun lain 611/2021 4:n luvun 22 §:n mukaan aluevaltuuston tehtävänä on tilivelvollisten nimeäminen.

Keski-Suomen hyvinvointialueen tilivelvollisia vuonna 2024 ovat aluehallitus ja sen jaostot, lautakunnat ja seuraavat viranhaltijat: hyvinvointialuejohtaja, toimialajohtajat, vastuualuejohtajat sekä professiojohtajat.

Aluehallitus

§ 271

Talousarviokirjan 2023 mittariston sekä mittariston tavoitetasojen päivittäminen

Julkinen

Diaarinumero

Hyvaks/2810/00.01.01.00/2023

Aluehallitus 12.9.2023 § 271

Selostus asiasta

Hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi kokouksessa 29.11.2022 Keski-Suomen hyvinvointialueen talousarvion vuodelle 2023 ja vuosien 2023-2025 taloussuunnitelman.

Talousarviokirjan tavoitteiden mittareita ja tavoitetasoja vuodelle 2023 ei pystytty saamaan valmiiksi syksyllä 2022, koska hyvinvointialueen laajuista lähtötilannetta ei ole ollut saatavilla eikä näin ollen myöskään tavoitetasojen asettaminen olisi ollut realistista. Osin myös vuodelle 2024 tilanne on edelleen sama, eikä hyvinvointialueen laajuista lähtötilannetta ole saatavilla. Strategiakauden (2030 saakka) tavoitetasot jätettiin samasta syystä asettamatta syksyllä 2022 ja tavoitteeksi asetettiin se, että asiaa tarkastellaan uudelleen vuoden 2023 aikana.

Tavoitetasoja vuosille 2023 ja 2030 on tarkasteltu kevään 2023 aikana uudelleen ja niitä on päivitetty siinä laajuudessa kuin se on mahdollista. Toiminnan käynnistyttyä on ollut järkevää myös tarkastella tavoitteita uudelleen ja päivittää tarvittaessa myös niitä.

Suurimmat muutokset, joita talousarviokirjan 2023 mittaristoon kevään 2023 käsittelyssä esitettiin ovat:

- Mittariston jäsentäminen: Yhdistetty asiakaskokemus- ja HR-mittaristoa omiksi kokonaisuuksikseen
- Päivitetty "ei tiedossa" olleita lähtötasoja, mikäli niitä on nyt saatu esimerkiksi alkuvuoden toteumaan perustuen
- Hitaasti päivittyviä (vuoden tai kahden vuoden välein) tietoja päivitetty, mikäli tietolähde on päivittynyt - näitä kuitenkin puuttuu edelleen
- Lisätty puuttunut strategiakauden tavoitesarake vuoteen 2030 ja tehty esitys strategiakauden tavoitteeksi, mikäli se on ollut mahdollista
- Ehdotettu siirrettäväksi joitain kapeampia tavoitteita vastuu/palvelualueille operatiivisiksi mittareiksi tai strategisiksi osoittautuneita mittareita hallitus/valtuustotasolle

Päivitettyä mittaristoa käsiteltiin aluehallituksen iltakoulussa 25.4.2023 Kokouksessa todettiin, että talousarvion mittareita ei viedä päätettäväksi 9.5.

Aluehallitus

aluehallituksen varsinaiseen kokoukseen, vaan ne viedään ensin käsiteltäväksi lautakuntiin. Aluehallitus esitti iltakoulussaan toiveenaan, että vuoden 2030 tavoitetasoja tarkasteltaisiin kunnianhimoisempaan suuntaan. Asiaa käsiteltiin myös valtuustoseminaarissa 9.5.2023.

Talousarviokirjassa hyväksytyjen mittareitten päivittämistä käsiteltiin Lasten nuorten ja perheiden lautakunnassa 10.5.2023, työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan ylimääräisessä iltakoulussa 22.5 sekä syksyllä 2023 turvallisuuslautakunnassa. Näissä käsittelyissä esitetty mittaristopaketti ei muuttunut.

Talousarviokirjaan 2024 mittaristo tulee päivittymään edelleen jonkin verran toiminnan sisällön jäsennyttyä hyvinvointialueen toiminnan käynnistyttyä.

Hyvinvointialue- johtajan ehdotus

Aluehallitus esittää, että aluevaltuusto hyväksyy keväällä 2023 päivitetyn strategian- ja talousarviokirjan mittariston, jossa asetetaan tavoitetasot vuodelle 2023 sekä strategiakaudelle 2030.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: TA2023 mittaristo

TA2023 mittaristo

TA2023 MITTARISTO

Sisällys

Valtuusto- ja hallitustaso.....	3
Toimiala, pela ja ensihoito	10
Pelastustoimen riskienhallinta.....	11
Pelastustoiminta.....	12
Ensihoito	13
Toimialataso, konserni	14
Strateginen johtaminen ja järjestäminen	14
Riskienhallinta	15
Tietojohdaminen	16
Strategia ja palveluiden järjestäminen	16
Hyvinvointi ja kumppanuudet.....	17
Johtamisen tukipalvelut	18
Hallintopalvelut	20
Talouspalvelut.....	20
HR-palvelut	21
Tietohallintopalvelut	22
Viestintäpalvelut.....	23
Tilapalvelut	25
Tekniset palvelut.....	26
Ruokapalvelut	26
Puhtauspalvelut.....	27
Välinehuolto.....	28
Hankinta ja logistiikka	29

TA2023 MITTARISTO

Toimialataso, sosiaali- ja terveystalvet	30
Vastuualue, lasten, nuorten ja perheiden talvet	31
Opiskeluhuollon talvet	32
Perheiden perustalvet	33
Lastensuojelun talvet	34
Lasten ja nuorten mielenterveys- ja perheneuvontatalvet	35
Keskittetyt talvet	36
Koti- ja asumistalvet	36
Keskittetty asiakas- ja palveluohjaus	38
Kotihoito- ja tukitalvet	39
Ikääntyneiden asumistalvet	40
Erityisryhmien kotiin vietävät- ja asumistalvet	40
Vastuualue, laaja-alainen sote	41
Avosairaanhoido	42
Sosiaalitalvet	43
Suunterveydenhuollon talvet	44
Vastuualue, sairaalatalvet	44
Konservatiivinen palvelualue	45
Operatiivinen palvelualue	46
Psykiatrician palvelualue	47
Päivystys ja ensihoito	48
Sairaalatalvet Nova	49
Alueellinen osastotoiminta	49
HR	51

TA2023 MITTARISTO

Asiakaskokemus.....51

Valtuusto- ja hallitustaso

Asiakassegmentti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Lapset, nuoret ja perheet	Lasten ja nuorten koettu mielenterveys paranee	Kouluterveyskysely: ollut huolissaan mielialastaan kuluneen 12 kuukauden aikana (tytöt ja pojat erikseen) 4. ja 5. lk kysymys "mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana" 3X10D-elämäntilannemittari	2021 kouluterveyskysely: Huolissaan mielialasta 4. ja 5. tytöt 25 %, pojat 18 % Huolissaan mielialasta 8. ja 9. lk 34 %, ammattioppilaitos 34 %, lukio 48 %	Mielialastaan huolestuneiden määrä ei kasva	Määrät vähenee 7%
Lapset, nuoret ja perheet	Palveluja on saatavilla riittävästi (palveluja riittämättömästi saaneiden osuus)	Kouluterveyskysely: terveydenhoitaja ja lääkäri, koulupsykologi ja -kuraattori (8.–9. lk, lukio, ammatilliset)	Ei ole päässyt koulukuraattorille yrityksestä huolimatta: 8-9 lk 13,5%, lukio 1. ja 2. 12,3 %, ammatti 12,9% Ei ole päässyt kouluterveydenhoitajalle yrittämisestä huolimatta: 8-9 lk 5%, lukio 1. ja 2. 4,6%, ammatti 6% Ei ole päässyt koulupsykologille yrittämisestä huolimatta: 8-9 lk 15,8%, lukio 1. ja 2. 18,3%, ammatti 20,6%	Kokemus palveluiden saatavuudesta pysyy samalla tasolla tai paranee	Määrät vähenee 20% Lähtötaso tarkennettu ja tavoitetasoa 2030 nostettu

TA2023 MITTARISTO

Asiakassegmentti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Lapset, nuoret ja perheet	Palveluja on saatavilla riittävästi (palveluja riittämättömästi saaneiden osuus)	Kouluterveydenhuollon laajojen terveystarkastusten toteutumis-% suhteessa oppilasmäärään/lukuvuosi	95 %	100 %	100 %
Lapset, nuoret, perheet	Palveluja on saatavilla riittävästi	Lastenneuvoloiden laajojen tarkastusten toteutumis-% suhteessa 4-vuotiaiden määrään	90 %	95 %	Siirretty vastuualueen mittareihin
Lapset, nuoret, perheet	Palveluja on saatavilla riittävästi	1. Perhetyön käynnistyminen (pv/vkot) 2. Perhesosiaalityön asiakasmäärä/työntekijä	1. a) varhainen perhetyö 1 vko, b) erityisen tuen perhetyö 5 vkoa ja c) tehostettu perhetyö 30 vrk 2.50 asiakasta/työntekijä	1. Perhetyön tavoite: a) varhainen perhetyö 1 vko, b) erityisen tuen perhetyö 3 vkoa ja c) tehostettu perhetyö 2 vkoa 2.45 asiakasta/työntekijä	1. Perhetyön tavoite: a) varhainen perhetyö 1 vko, b) erityisen tuen perhetyö 1,5 vko, ja c) tehostettu perhetyö 1,5 vko. 2. 40 asiakasta/työntekijä tai sen hetkisen lainsäädännön mukaan Palvelualueelta siirretty valtuusto- ja hallitustasolle
Lapset, nuoret, perheet	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä vähenee	Sotkanet: kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17-vuotiaat (% vastaavan ikäisestä väestöstä, tytöt ja pojat yhteensä)	2021: K-S HVA 1,8 %; koko maa 1,6 % 2022: 3,1 %	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen osuus ei kasva	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä: K-S HVA 1,5%.
Työikäiset	Työikäisen väestön työkyky paranee	Terveysportti: työkykyindeksi (ei käytössä laajasti Keski-Suomessa) FinSote: jaksaminen työskennellä vanhuuseläkeikään saakka	Terveysportti: ei HVA-tasoista lähtötietoa FinSote 2020: Työkykynsä heikentyneeksi arvioi 32 %, 28 % arvioi, ettei jaksa työskennellä	Terveysportin työkykyindeksi otetaan HVA-tasoiseen käyttöön	Työkykyindeksi on käytössä hyvinvointialueella arvioitaessa työkykyä sekä kuntoutustarvetta Indeksi on johtamisen apuväline

TA2023 MITTARISTO

Asiakassegmentti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
		sekä arvio omasta työkyvystä	vanhuuseläkeikään saakka		työntekijäryhmien työkyvyn seurannassa ja ylläpitämisessä.
Työikäiset	Palveluja on saatavilla riittävästi (palveluja riittämättömästi saaneiden osuus)	<p>Finsote (2021 saakka): yli 18-vuotiaat riittämättömästi lääkärin, hoitajan, hmsl, sosiaalipalveluita saaneita?</p> <p>Terve Suomi (2022 lähtien): 18–64-vuotiaat, oletko mielestäsi saanut riittävästi terveyspalveluita (lääkäri, hoitaja, hmsl, suuhygienisti) 12 viime kuukauden aikana?</p> <p>Terve Suomi: oletko mielestäsi saanut riittävästi sosiaalipalveluita 12 viime kuukauden aikana (4 eri vaihtoehtoa palvelusta)</p>	<p>FinSote 2020: Sosiaalityön palveluita riittämättömästi sai 48 %, 68 % koki terveyspalveluiden saatavuuden hyväksi, 24 % koki saaneensa riittämättömästi hammaslääkäripalvelua, 17 % riittämättömästi lääkäripalvelua ja 11 % hoitajan</p>	Kokemus palveluiden saatavuudesta pysyy samalla tasolla tai paranee	Kokemus palveluiden saatavuudesta paranee lähtötasosta v. 2020
Työikäiset	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vaikutus työkykyyn vähenee	Sotkanet: mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä (aggregaatti tai sukupuolittain jaettu; indikaattori 3218)	<p>2021: K-S HVA miehet 3,6 % naiset 3,9 % koko maa miehet 3,3 % naiset 3,4 %</p> <p>2022: K-S HVA 3,6 %</p> <p>MT-perusteisesti vuonna 2021 Keski-Suomessa 36,5 (koko maa 30,4)</p>	Sukupuolittain tilanne pysyy ennallaan tai paranee	Sukupuolittain tilanne paranee lähtötasoon verrattuna

TA2023 MITTARISTO

Asiakassegmentti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
		Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet	25–64-v / 1000 vastaavan ikäistä. 2022: 36,4 %		
Ikäihmiset	Ikääntyvien kotona asumisen edellytyksiä parannetaan	Sotkanet: kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä	2021: K-S HVA miehet 93,8 % naiset 90,5 % koko maa miehet 94,6 % naiset 91,2 % 2022 K-S HVA 92,6 %	Kotona asuvien määrä pysyy ennallaan tai nousee	Tavoite 94-95 %
Ikäihmiset	Ikäihmisten koettu yksinäisyys vähenee	Sotkanet: itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet (aggregaatti tai sukupuolittain jaettu; indikaattori 4286)	2020: K-S HVA miehet 8,8 % naiset 7,9 % yhteensä 8,3 % koko maa miehet 7,7 % naiset 10,5 % yhteensä 9,3 % 2022 K-S HVA yksinäisiä yli 75-vuotiaita 11,1 %	Tilanne pysyy ennallaan tai paranee	Ikäihmisten kokemus hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta on maan kärkeä
Ikäihmiset	Palveluiden piirissä olevien toimintakyky paranee	RAI: Kotihoidon ja palveluasumisen asiakkaiden palvelutarpeen muutos (yhdessä tai erikseen)	Kotihoito: 80 % palvelutarve on säilynyt tai vähentynyt Palveluasuminen: 87 % palvelutarve on säilynyt tai vähentynyt	Niiden osuus, joiden palvelutarve on säilynyt tai on vähentynyt, pysyy ennallaan	Ennaltaehkäisevissä palveluissa on onnistuttu K-S HVA
Ikäihmiset	Palveluja on saatavilla riittävästi (palveluja riittämättömästi saaneiden osuus)	Finsote (2021 saakka): yli 65-vuotiaat riittämättömästi lääkärin, hoitajan, hmsl, sosiaalipalveluita saaneita Terve Suomi (2022 lähtien): yli 65-vuotiaat, oletko mielestäsi saanut riittävästi terveyspalveluita (lääkäri,	FinSote 2020: Sosiaalityön palveluita riittämättömästi sai 48 % (tässä ei eritelty ikäryhmiä), 56 % koki terveyspalveluiden saatavuuden hyväksi, 15 % koki saaneensa riittämättömästi hammaslääkäripalvelua, 20 % riittämättömästi	Kokemus palveluiden saatavuudesta pysyy samalla tasolla tai paranee	Kokemus palveluiden saatavuudesta pysyy samalla tasolla tai paranee

TA2023 MITTARISTO

Asiakassegmentti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
		hoitaja, hmsl, suuhygienisti) 12 viime kuukauden aikana? Terve Suomi: oletko mielestäsi saanut riittävästi sosiaalipalveluita 12 viime kuukauden aikana (4 eri vaihtoehtoa palvelusta)	lääkäripalvelua ja 12 % hoitajan Teve Suomi 2022: Hammaslääkärin palveluita riittämättömästi saaneita K-S HVA 25,2 %, sosiaalityön palveluita riittämättömästi saaneita 43,2 %		
Kaikki	Menetettyjen elinvuosien määrä vähenee	Sotkanet: PYLL (0–80-vuotiaat)	2021: K-S HVA 5538 koko maa 5685 2022: K-S HVA 5823, koko maa 5745	Menetettyjen elinvuosien määrä pysyy vuoden 2021 tasolla	Menetettyjen elinvuosien määrä alle 5000
Kaikki	Sairastavuus vähenee ja alueelliset erot HVA:n sisällä pienenevät	Kansallinen terveysindeksi	Ikävakioitu sairastavuusindeksi 2021 K-S HVA 103,5	Ei ehdi muuttua vuodessa	Suomen keskiarvo (100)
Kaikki	Keski-suomalaiset ovat tyytyväisiä elämänlaatuunsa	Terve Suomi: Millaiseksi arvioit oman elämänlaatunsi (5-portainen asteikko)	FinSote 2020: elämänlaatuunsa keskimääräistä paremmaksi kokevien osuus; koko Suomi 56 %; Keski-Suomi 54 % Terve Suomi 2022: elämänlaatuunsa hyväksi tuntevien osuus K-S HVA 52,2 %, koko maa 51 %	Lähtötaso Terve Suomi kysely 2023 (5 portainen asteikko) uusi skaala	Elämänlaatuunsa hyväksi kokee 58 %, erittäin hyväksi 5 %
Kaikki	Tarvevakioitu alueen asukkaiden sote-palvelujen tarve vähenee (80 % yleiskatteisesta HVA:n rahoituksesta sidottu tarvevakiointiin)	THL: sote-palvelutarvekerroin pienenee	2020: 1,05 (kokonaistarvekerroin; koko maa 1)	Kerroin pysyy ennallaan tai laskee	

TA2023 MITTARISTO

Asiakassegmentti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Kaikki	Pelastustoimen palvelut parantavat asukkaiden, yritysten ja Keski-Suomessa vierailevien kokemusta turvallisesta maakunnasta	Kysely palveluiden saatavuudesta ja laadusta	Ei HVA-tasoista lähtötietoa	Ensimmäinen kysely laaditaan vuoden 2023 aikana.	Keski-Suomessa kokemukset pelastustoimen palveluista ovat parantuneet merkittävästi ensimmäiseen toteutettuun kyselyyn verrattuna
Kaikki	Asukkaiden kokemus terveydestä, hyvinvoinnista ja turvallisuudesta	Terve Suomi: Kuinka turvalliseksi tunnet olosi päivittäisessä elämässäsi (5-portainen asteikko), elämänlaatu (5-portainen asteikko), arvio omasta terveydestä	FinSote 2020: päivittäisen elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi kokevien osuus; Keski-Suomi 70,4 %; koko Suomi 69,8 % . Terveytensä keskitasoiseksi tai heikoksi kokee 36 %. K-S HVA 2022 33,2 % Terve Suomi 2022: päivittäisen elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi kokevat K-S HVA 68,6 %, koko maa 70,4 %.	Uusi data saatavilla 2023 Terve Suomi	Kokemus hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta on maan kärkeä Palvelualueelta siirretty valtuusto- ja hallitustasolle
Kaikki	Asukkaiden kokemus osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista vahvistuu	Terve Suomi: Pystyn vaikuttamaan joihinkin elinympäristöni asioihin/ Oma tiedonkeruu 2023	FinSote 2020: Aktiivisesti osallistuvien osuus 23 % Terve Suomi 2022: erittäin heikko osallisuuden kokemus K-S HVA 10,4 %; koko maa 10,0 %	Määrittöy vuodel 2023 aikana (Terve Suomi 05/2023)	
Henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvoinnin paraneminen ja pysyvyyden parantaminen	Henkilöstön kokemus työhyvinvoinnista	Sairaanhoitopiiriin ja seututerveyskeskuksen data	Hyvinvointialueen työhyvinvointimittariston perustaminen	Kokemus työhyvinvoinnista

TA2023 MITTARISTO

Asiakassegmentti	Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
					paranee ja sitoutuminen vahvistuu UUSI
Kaikki (sosiaali- ja terveydenhuollon sairaalapalvelun asiakkaat)	Sosiaali- ja terveystalouden hoito- ja palveluketju on sujuva ja tarkoituksenmukainen	Hoitotakuun toteutuminen: Hoidon tarpeen arvio. Odottaa > 90 vrk (%)	23,4 %	< 15 % ylitykset	0 % ylitykset
		Hoitotakuun toteutuminen, hoitoa odottaa > 180 vrk (%)	10,7 %	< 5 % ylitykset	0 % ylitykset
		Sairaalapalvelut Novan osastoilta jatkohoitoon jonottavien lukumäärä	Ei HVA-tasoista lähtötietoa	Määrittyy vuoden 2023 aikana	Tarkentuu vuoden 2023 aikana
		Alueellisen osastotoiminnan osastoilta jatkohoitoon jonottavien lukumäärä	Ei HVA-tasoista lähtötietoa	Määrittyy vuoden 2023 aikana	Tarkentuu vuoden 2023 aikana
Henkilöstö	Palkanmaksun virheellisyys	Virheelliset palkkapussit / palkkapussit yhteensä palkka-ajassa	Ei HVA-tasoista lähtötietoa	Alle 1%	Ei strategisen tason mittari, ehdotetaan poistettavaksi, liittyy muutosvaiheeseen
Henkilöstö	Sairauspoissaolojen määrä	Sairauspoissaolot keskimäärin kalenteripäivänä per henkilötyövuosi kokonaisuutena, ammattiryhmittäin ja palveluittain	Ei HVA-tasoista lähtötietoa	Määrittyy vuoden 2023 aikana, kun ensimmäiset tiedot käytössä	

TA2023 MITTARISTO

Toimiala, pela ja ensihoito

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030	
Hyvinvointialueen pelastustoimi on organisoitu siten, että pelastustoimen palvelutaso alueellisesti on turvattu yhdenvertaisesti ja laadukkaasti	Riskeiltään samankaltaisilla alueilla ja väestöryhmillä on hyvinvointialueella samantasoiset ja yhdenmukaiset palvelut.	Nykyinen paloasemaverkosto ja henkilöstö. 45 paloasemaa ja 405 päätoimista työntekijää. Sopimushenkilöstön määrä 832 henkilöä.	Nykyinen paloasemaverkosto ja henkilöstö säilyy vähintään nykytasolla. Suunnitellut toimitiloja koskevat muutokset saadaan käynnistettyä (Saarijärven ja Kannonkosken uudet paloasemat, Jämsän paloaseman peruskorjaus ja laajennus).	Uuden palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelman mukaiset toimenpiteet on suoritettu. Kiinteistöt ovat terveysturvallisessa kunnossa.	Alueellinen palvelutaso säilyy paloasemakiinteistöjen tilamuutokset saadaan käynnistettyä suunnitelman mukaan (2023) Kehittämis-toimenpiteet on suoritettu (2030)
Onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty riskiperusteisesti, yhdenmukaisesti ja vaikuttavasti	Onnettomuuksien vähentäminen ja onnettomuuksien seurannaisvaikutusten pienentäminen. Palokuolemien vähentäminen.	Tehtävämäärä vuonna 2022 4543 pelastustoimen tehtävää. Omaisuusvahingot 7,6 miljoonaa euroa. Palokuolemia 2. Alkusammutusta yritettiin 30 %:ssa rakennuspalovahingossa.	Palokuolemien määrä 0. Omaisuusvahingot pienenevät lähtötasosta. Alkusammutusta on yritetty lähtötasoa useammin.	Palokuolemien määrä 0. Omaisuusvahingot puolittuvat lähtötasosta. Alkusammutusta on yritetty 50 %:ssa rakennuspalovahingossa.	Omaisuusvahinkojen euromääräinen aleneminen. Laskennallinen omaisuusvahinkojen säästäminen %? Pelastetut omaisuusarvot? Alkusammutuksen käyttö % rakennuspalossa (ennaltaehkäisevän työn vaikutus)
Pelastustoimella on välitön kyky toimia suunnitellusti kaikissa turvallisuustilanteissa, ja se säilyy turvallisuuden lähipalveluna	Toimintakykyisen henkilöstön lukumäärä. Ajoneuvokaluston maksimi käyttöikä ja keski-ikä.	Raskaiden ajoneuvojen maksimi-ikä 38 vuotta ja keski-ikä 17 vuotta, miehistö- ja henkilöautojen maksimi-ikä 34 vuotta ja keski-ikä 16 vuotta. Päätoimisesta henkilöstöstä 80 % täyttää toimintakykyvaatimukset.	Päätoimisesta henkilöstöstä 100 % täyttää tehtävän edellyttämän toimintakykyvaatimuksen. Sopimushenkilöstön osalta toimintakykyisten määrä pysyy nykytasolla. Raskaiden ajoneuvojen keski-ikä 16,5 vuotta ja	Päätoimisesta henkilöstöstä 100 % täyttää tehtävän edellyttämän toimintakykyvaatimuksen. Sopimushenkilöstöllä on paloasemaluokituksen mukainen toimintakyky. Raskaan kaluston maksimi-ikä 25 vuotta ja keski-ikä 12,5 vuotta. Miehistö- ja	Päätoiminen henkilöstö, tavoite 100% toimintakyky Sopimushenkilöstöllä on paloasemaluokituksen edellyttämä toimintakyky (2030). Toimintakykyisen

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030	
			miehistö- ja henkilöautojen keski-ikä 15,5 vuotta.	henkilöautoissa maksimi-ikä 15 vuotta ja keski-ikä 9,5 vuotta.	henkilöstön pitäminen nykytasolla
Pelastustoimen päätoimisen ja sopimushenkilöstön resurssien riittävyys, osaaminen ja hyvinvointi on varmistettu	Henkilöstökyselyt. Täyttämättömien virkojen / toimien määrä. Kelpoisuuksia ylläpitävien harjoitteiden lukumäärä päätoimisen henkilöstön osalta (%)	Täyttämättömiä virkoja: 11 palomiehen virkaa, 2 palomestarin virkaa. Kelpoisuuksia ylläpitävät harjoitukset toteutettu päätoimisen henkilöstön osalta 84 %:lla. Henkilöstökyselystä ei ole tällä hetkellä olemassa vertailukelpoista lähtötasoa.	Kaikki avoimet virat on täytetty. Kelpoisuuksia ylläpitävät harjoitukset päätoimisen henkilöstön osalta on suoritettu 100 %. Henkilöstökyselyn sisältö määritellään vuoden 2023 aikana.	Kaikki avoimet virat on täytetty. Kelpoisuuksia ylläpitävät harjoitukset päätoimisen henkilöstön osalta on suoritettu 100 %. Henkilöstökyselyn tulokset osoittavat työhyvinvoinnin parantuneen aiemmasta tarkastelusta.	Virat täytetty 100% ylläpitävien harjoitteiden suoritteet 100%

Pelastustoimen riskienhallinta

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030	
Valvontasuunnitelman tavoitteiden toteutuminen	Palotarkastusten lukumäärä ja toteuma (%)	A1-A6 luokan kohteita tarkastettu 1 222 kpl ja toteuma 94 % vuonna 2022.	A1-A6 kohteista on tarkastettu valvontasuunnitelman mukaisesti 100 %. Tarkastettavien A1-A6 kohteiden lukumäärä 1 246 kpl.	A1-A6 kohteista on tarkastettu valvontasuunnitelman mukaisesti 100 % .	Vuoden 2022 lähtötaso
Turvallisuusviestinnän toimintasuunnitelman toteutuminen	Turvallisuusviestinnän toteuma (%/asukasluku)	9 % vuonna 2022.	Turvallisuusviestinnällä on tavoitettu 20 % Keski-Suomen väkiluvusta.	Turvallisuusviestinnällä on tavoitettu 20 % Keski-Suomen väkiluvusta.	Vuoden 2022 lähtötaso

TA2023 MITTARISTO

Pelastustoiminta

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030	Tavoitetaso 2030
I riskiluokan riskiruudussa pelastuslaitoksen ensimmäisen yksikön tulee tavoittaa riskiruudut 6 minuutin kuluessa ja tehokkaan pelastustoiminnan alkaa 11 minuutissa. Pelastusjoukkueen tulee olla paikalla 20 minuutissa.	<p>Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.</p> <p>Ensimmäisen yksikön osalta täyttymisprosentti % ja ajan mediaani min.</p> <p>Tehokkaan pelastustoiminnan osalta täyttymisprosentti % ja ajan mediaani min.</p>	<p>Vuosi 2022. Ensimmäisen yksikön täyttymisprosentti 46 % ja ajan mediaani 6:12 minuuttia. Tehokkaan pelastustoiminnan osalta täyttymisprosentti 58 % ja ajan mediaani 10:37 minuuttia.</p>	I riskiluokan riskiruudut tavoitetaan vaaditussa ajassa 50 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä	I riskiluokan riskiruudut tavoitetaan vaaditussa ajassa 50 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä. I riskiluokan riskiruutujen osalta päästään toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaiseen tavoitteeseen.	Tavoitetaso 2030 toiminnallisuusvajeen mukainen minimi saavutettu
II riskiluokan riskiruudussa pelastuslaitoksen ensimmäisen yksikön tulee tavoittaa riskiruudut 10 minuutin kuluessa ja tehokkaan pelastustoiminnan alkaa 14 minuutissa. Pelastusjoukkueen tulee olla paikalla 30 minuutissa.	<p>Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.</p> <p>Ensimmäisen yksikön osalta täyttymisprosentti % ja ajan mediaani min.</p> <p>Tehokkaan pelastustoiminnan osalta täyttymisprosentti % ja ajan mediaani min.</p>	<p>Vuosi 2022. Ensimmäisen yksikön täyttymisprosentti 75 % ja ajan mediaani 7:32 minuuttia. Tehokkaan pelastustoiminnan osalta täyttymisprosentti 78 % ja ajan mediaani 11:24 minuuttia.</p>	II riskiluokan riskiruudut tavoitetaan vaaditussa ajassa 50 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä	II riskiluokan riskiruudut tavoitetaan vaaditussa ajassa 60 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä	
III riskiluokan riskiruudussa pelastuslaitoksen ensimmäisen yksikön tulee tavoittaa riskiruudut 20 minuutin kuluessa ja tehokkaan	<p>Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat.</p>	<p>Vuosi 2022. Ensimmäisen yksikön täyttymisprosentti 96 % ja ajan mediaani 9:40 minuuttia. Tehokkaan pelastustoiminnan osalta täyttymisprosentti 99 %</p>	III riskiluokan riskiruudut tavoitetaan vaaditussa ajassa 50 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä	III riskiluokan riskiruudut tavoitetaan vaaditussa ajassa 75 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä	

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030	
pelastustoiminnan alkaa 22 minuutissa. Pelastusjoukkueen tulee olla paikalla 30 minuutissa.	Ensimmäisen yksikön osalta täyttymisprosentti % ja ajan mediaani min. Tehokkaan pelastustoiminnan osalta täyttymisprosentti % ja ajan mediaani min.	ja ajan mediaani 12:30 minuuttia.			
IV riskiluokan asutetuilla alueilla tehokas pelastustoiminta voi alkaa pidemmän ajan kuluessa kuin I - III-riskiluokissa. Jos pelastustoimintaa ei kyetä aloittamaan alle 40 minuutissa, on kyseisillä alueilla kiinnitettävä erityistä huomiota ihmisten omatoimiseen varautumiseen	Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus paranevat. Ensimmäisen yksikön osalta täyttymisprosentti % ja ajan mediaani min. Tehokkaan pelastustoiminnan osalta täyttymisprosentti % ja ajan mediaani min.	Vuosi 2022. Ensimmäisen yksikön täyttymisprosentti 100 % ja ajan mediaani 15:30 minuuttia. Tehokkaan pelastustoiminnan osalta täyttymisprosentti 96 % ja ajan mediaani 18:54 minuuttia.	IV riskiluokan riskiruudut tavoitetaan vaaditussa ajassa 50 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä	IV riskiluokan riskiruudut tavoitetaan vaaditussa ajassa 75 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä	

Ensihoito

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030	
Ensihoitoyksiköiden käyttöaste (%)	Yksikkökohtainen seuranta	Tarkentuu			Sairaalapalveluissa ensihoitoa koskeva mittari, tästä ehdotetaan poistettavaksi
Ensihoitoyksiköiden tehtävämäärät	Yksikkökohtainen tehtävämäärien seuranta	Vuoden 2021 kokonaistehtävämäärä 35 966			Sairaalapalveluissa ensihoitoa koskeva mittari, tästä ehdotetaan poistettavaksi

TA2023 MITTARISTO

Toimialataso, konserni

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Strategian toimeenpano-ohjelma	On laadittu ja ohjelman toimeenpanossa edetään	Ei	Pääosa strategian toimeenpano-ohjelman kokonaisuuksista on laadittu ja hyväksytty	Strategian toimeenpano-ohjelman systemaattinen seuranta-arviointi
Arvio yhteisten päämäärien saavuttamisesta	Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisen linjaukset ja pelastuslaitoksen palvelutasopäätös on tehty	Ei tiedossa	On hyväksytty vuoden 2023 aikana	Palveluita on johdettu ja kehitetty tehtyjen linjausten mukaisesti
Sähköisen asioinnin mahdollisuudet sosiaali- ja terveyspalveluissa kasvavat	Asioinut sähköisesti sosiaali- ja terveyspalveluissa % palveluja käyttäneistä	19,1 %	25 % . Sähköinen asiointi on luonteva tapa kehittää ja laajentaa asiointia sosiaali- ja terveyspalveluissa	Sähköinen asiointi on aito edelleen kasvava palvelumalli fyysisen asioinnin korvaamisessa ja uusien palvelumuotojen kehittämisessä

Strateginen johtaminen ja järjestäminen

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Tietojohtamisen osaamisen kehittäminen	Tyytyväisyys tietojohtamisen analytiikkapalveluihin	1,84 (asteikko 1–5)	3	4,5
Varaudutaan häiriöihin palvelutuotannossa	Hyvinvointialueen valmiussuunnitelmat laadittu yksikötasolle saakka	Luovuttavien organisaatioiden suunnitelmat käytössä	Suunnitelmat vastaavat kansallisen ja alueellisen riskiarvion 2023 tunnistettuja riskejä	Moniammatillinen 24/7 Hyvaks tilannekeskus on toiminnassa, asukkaiden turvallisuutta parannetaan keskitetyllä, professorajat ylittävällä toimintamallilla
Laaditaan HVA:n palvelustrategia-	Strategia laadittu-	Ei-	Strategia laadittu ja toimeenpano aloitettu-	Sama mittari toimialatasolla
Tarjolla olevat asiakasosallisuusmahdollisuudet monipuolistuvat ja niiden saavutettavuutta vahvistetaan	Osallisuusaktiviteettien määrä ja niihin osallistuneet asiakkaat kysely	Ei tiedossa	Määritellään 2023	Monipuoliset, monikanavaiset osallisuus-mahdollisuudet ovat aktiivisessa käytössä

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Arvio yhteisten päämäärien saavuttamisesta (kunnat, järjestöt, palveluntuottajat ja seurakunnat)	Sidosryhmien ja Hyvaks arvio päämäärien saavuttamisen asteesta kysely	Ei tiedossa	Määritellään 2023	Saumaton yhteistyö ja yhteiskehittäminen toteutuu

Riskienhallinta

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Rakennetaan hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintamalli	Toimintamalli tuotannossa ja raportit käytettävissä osavuosikatsauksissa, sekä toimintakertomuksessa	Ei	Toimintamalli on käytössä, ja tulokset hyödynnettävissä	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintakulttuuri on sisäistynyt osaksi organisaation toimintaa kaikilla tasoilla. Varmistaa osaltaan vaatimustenmukaisuutta, ennakoitua ja tuloksellisuutta.
Varaudutaan häiriöihin palvelutuotannossa	Hyvinvointialueen valmiussuunnitelmat laadittu yksikötasolle saakka	Luovuttavien organisaatioiden suunnitelmat käytössä	Suunnitelmat vastaavat kansallisen ja alueellisen riskiarvion 2023 tunnistettuja riskejä	Moniammatillinen 24/7 Hyvaks tilannekeskus on toiminnassa, asukkaiden turvallisuutta parannetaan keskitetyllä, professorajat ylittävällä toimintamallilla Strategisen johtamisen ja järjestämisen yltäsoilla
Omavalvonnan toiminta kattaa sote- ja pelastuspalvelut	Omavalvonta toteutuu ennakkollisen, suunnitelmallisen sekä reaktiivisen valvonnan osalta omavalvontasuunnitelman mukaisesti	Pirstaleinen ja hva:n alueella eritasoisesti resursoitu omavalvonta	Omavalvontasuunnitelman tavoitteet valvontakäyntien sekä valvonnan painopisteiden osalta toteutuneet	Omavalvonnan kenttä ulottuu sosiaali- ja terveydenhuollon, sekä yksityisen ja oman toiminnan osalta kaikkiin toimintoihin. Palvelu koetaan lisäarvoa tuottavaksi kumppanuudeksi.
Kansalliseen malliin perustuva asiakas- ja potilasstrategia ja -toimeenpano-ohjelma on otettu käyttöön	Hyvaksin asiakas- ja potilasstrategia on hyväksytty ja toimeenpano-ohjelmaa toteutetaan sote-vastuualueilla	Käytössä luovuttajaorganisaatioiden toisistaan poikkeavat toimintamallit ja -käytännöt	Hyvaksin toimintamallit ja -periaatteet synnyttävät yhteistä turvallisuuskulttuuria	Hyvinvointialueella on tunnistettavissa oleva strategian mukainen turvallisuuskulttuuri, asukkaiden kokemus turvallisuudesta on hyvä

TA2023 MITTARISTO

Tietojohdaminen

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Tietojohdamisen osaamisen kehittäminen	Tyytyväisyys tietojohdamisen analytiikkapalveluihin	1,84 (asteikko 1–5)	3	4,5 Strategisen johtamisen ja järjestämisen ylätasolla
Tietojohdamisen tietopohjan kehittäminen	Kirjaamisen laadun kehittäminen	Terveydenhuollossa diagnoosit on kirjattu n. 70 %:lla käynneistä omissa palveluissa, ostopalveluissa alle 15 % käynneistä. Sosiaalihuollon käynnin syistä ei ole tilastoa	Terveydenhuollossa diagnoosit on kirjattu vähintään 80 %:lla käynneistä, ostopalvelun kirjaaminen on samalla tasolla kuin oma tuotanto; sosiaalihuollossa käynnin syyt on kirjattu 80 %:lla käynneistä	95 %
Tietojohdamisen tietopohjan kehittäminen	Tiedon koettu laatu	2,35 (asteikko 1–5)	3,5	4,5

Strategia ja palveluiden järjestäminen

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Luodaan HVA:n palvelustrategia	Strategia laadittu	Ei	Strategia laadittu ja toimeenpano aloitettu	Toimialatasolla
Luodaan ylimmän johdon HVA-tasoinen raportointijärjestelmä	Raportointijärjestelmän on valmis ja käyttöönotettu	Ei	Raportointijärjestelmä on valmis ja käyttöönotettu	Palveluita on johdettu ja kehitetty tehtyjen linjausten mukaisesti
Luodaan HVA-tasoinen projektinhallinnan malli	Projekti- ja salkunhallinnan malli käyttöönotettu	Ei	Projekti- ja salkunhallinnan malli käyttöönotettu	

TA2023 MITTARISTO

Hyvinvointi ja kumppanuudet

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen väestötasolla	Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelma 2024-2025 Toimenpiteet ja indikaattorit raportoidaan vuosittain	Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2023	Ohjelma on valmis ja toimeenpano käynnistyy.	Ohjelman mukaiset toimenpiteet vahvistavat osaltaan väestön hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Yhteinen tietopohja toimii arvioinnin tukena UUSI
Asukkaiden kokemus terveydestä, hyvinvoinnista ja turvallisuudesta		FinSote 2020: päivittäisen elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi kokevien osuus; koko Suomi 69,8 %; Keski-Suomi 70,4 %. Terveytensä keskitasoisiksi tai heikoksi kokee 36 %.	Uusi data saatavilla 2023 Terve Suomi	Kokemus hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta on maan kärkeä Valtuustotasolle siirretty
Laadukas elämäntapaohjaus (ravitsemus- ja liikuntaneuvonta) toteutuu yhdenmukaisesti	Lasten Move! Mittaustulokset, Terve Suomi kyselytutkimus, Puolustusvoimien tilastot, oma tiedonkeruu	Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvia yli 20-vuotiaita 59,8 % (Terve Suomi 2022). Lähes 39 % 5. ja 8. lk pojista ja 33 % tytöistä huono fyysinen toimintakyky (Move! 2022). Saavutetavissa oleva liikuntaneuvonta HVA-alueella nyt 62	Elämäntapaohjauksen ja liikuntaneuvonnan vahvistuminen yhteistyössä hyvinvointialueen, kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.	Liikkumisen ja aktiivisen arjen lisääntyminen kaikissa ikäryhmissä. Liikkumisen lisääntyminen 15 % UUSI
Asukkaiden kokemus osallisuudesta vahvistuu	Osallisuusindeksi TerveSuomi-tutkimus	Data toukokuussa 2023	Määritellään 2023	On jo valtuustotasolla, karsittu kaksinkertaisuus
Vaikuttamiselimien ja sidosryhmien kokemus ja jaettu ymmärrys vaikutusmahdollisuudesta vahvistuu	Kokemus vaikuttamismahdollisuuksista, kysely	Ei tiedossa	Määritellään 2023	Vaikuttamistoimielimet ja sidosryhmät kokevat työskentelyn mielekkääksi ja vaikuttamismahdollisuudet hyväksi
Tarjolla olevat asiakasosallisuusmahdollisuudet	Osallisuusaktiiviteettien määrä ja niihin osallistuneet asiakkaat -kysely	Ei tiedossa	Määritellään 2023	Monipuoliset, monikanavaiset osallisuusmahdollisuudet ovat aktiivisessa käytössä

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
monipuolistuvat ja niiden saavutettavuutta vahvistetaan				Strategisen johtamisen ja järjestämisen yltäasolla
Arvio yhteisten päämäärien saavuttamisesta (kunnat, järjestöt, palveluntuottajat ja seurakunnat)	Sidosryhmien ja Hyvaks arvio päämäärien saavuttamisen asteesta kysely	Ei tiedossa	Määritellään 2023	Saumaton yhteistyö ja yhteiskehittäminen toteutuu Strategisen johtamisen ja järjestämisen yltäasolla
Yhteistyön sujuvuus ja kehitystarpeet (kunnat, järjestöt, palveluntuottajat ja seurakunnat)	Sidosryhmien arvio yhteistyön sujuvuudesta kysely	Ei tiedossa	Määritellään 2023	paranee yhdistetty, karsittu kaksinkertaisuus

Johtamisen tukipalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Vaikuttavat hallintopalvelut	Tyytyväisyyskysely	Ei tiedossa	Kysely on valmis toteutettavaksi	Muokattu ja yhdistetty laadukkaat ja vaikuttavat hallintopalvelut
Laadukkaat ja vaikuttavat hallintopalvelut	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1-10.	Ei tiedossa	Tyytyväisyyskysely rakennetaan ja toteutetaan syksyllä 2023 Määritetään lähtötaso, palveluiden kehittämistä varten	Tyytyväisyys hallintopalveluihin on vähintään ka. 8.
Hyvinvointialueen tunnettuus ja maine kasvavat	Mitataan vuosittain. Mittarina keväällä 2023 toteutettava Luottamus- ja maine -tutkimusmalli, joka antaa kokonaisvaltaisen käsityksen maineen rakenteesta ja sen aikaansaamasta sidosryhmien käyttäytymisestä eli organisaation toiminnan edellytyksistä. Tarkastelu sisältää tarkemman	Ei	Määritellään 2023	Verrokkeja parempi

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
	vertailun kahteen verrokkiorganisaatioon (Pohjois-Savon hyvinvointialue ja Päijät-Hämeen hyvinvointialue) sekä yleistä vertailutietoa alan organisaatioiden mainetilanteesta ja sen kehityksestä. Kohderymänä 15-65-vuotiaat valtakunnallisesti (ei Ahvenanmaa). Vastaajamäärätavoite 200.			
Hyvinvointialueen työntekijät ovat tyytyväisiä ICT-tukipalveluihin	Loppukäyttäjätyytyväisyys, tukipyynnöt (määrä, tila, toimitusaika, tuen tavoitettavuus), häiriöt (määrä, tyyppi, luokittelu, reagointi-aika, ratkaisuaika)	2022 muodostetaan nykytilan perustaso	Tyytyväisyys ei laske vuoden 2022 perustasoon nähden	Tyytyväisyys ja vuorovaikutus ICT palveluvasteeseen on tasapainossa
Hyvinvointialueen talouden prosessien sujuvuus	Hyvinvointialueen talouden sisäisten ja ulkoisten prosessien laatu-poikkeamat	Prosessien määrittely ei ole kaikilta osin selvä. Prosessien laatu-poikkeamien systemaattinen seuranta ei ole vielä käynnissä.	Prosessikuvaukset valmistuvat. Prosessien laatu-poikkeamien systemaattinen seuranta on käytössä ja prosessien poikkeamat vähenevät vuoden aikana seurannan aloitusvaiheen tasosta	Talouden prosessit ovat kehittyneet yhdessä palvelujen kanssa laaditun kehittämissuunnitelman mukaisesti ja vastaavat organisaation tarpeita.
Hyvinvointialueen sisäisten HR-prosessien sujuvuus	Hyvinvointialueen sisäisten HR-prosessien laatu-poikkeamat	Lähtötaso saadaan 1/2023 toteumasta	Prosessien laatu-poikkeamat vähenevät vuoden 2023 aikana siirtymän/toiminnan aloituksen tasosta	

TA2023 MITTARISTO

Hallintopalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Laadukkaat ja vaikuttavat hallintopalvelut	Tyytyväisyyskysely asteikolla 1-10.	Ei tiedossa	Tyytyväisyyskysely rakennetaan ja toteutetaan syksyllä 2023. Määritetään lähtötaso, palveluiden kehittämistä varten	Tyytyväisyys hallintopalveluihin on vähintään ka. 8. Johtamisen tukipalvelut ylätasolla
Laadukkaat hallintopalvelut	Määrittely valmis	Ei	Lähtötason määrittäminen tulevia vuosia ja palveluiden kehittämistä varten	Johtamisen tukipalvelut ylätasolla
Sujuvat hallintopalveluiden prosessit	Palveluprosessien yhtenäistämisen tila	Hyvinvointialuetta edeltävät, eri organisaatioiden erilaiset prosessit ja käytännöt	Yhtenäiset palveluprosessit on luotu	Sujuvat hallintopalveluiden prosessit muuttuvat hva:n tarpeiden mukaisesti
Kustannustehokkaat hallintopalvelut	Mittari määritellään myöhemmin	Ei	Lähtötason määrittäminen	Hallintopalvelut ovat kustannustehokkaat

Talouspalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Talouden palvelujen ja palvelutuotannon työnjaon selkeyttäminen ja tehtäväkuvien täsmäntäminen	Tehtäväkuvien yhtenäisyys	Tehtäväkuvat hyvinvointialueelle siirtymishetken mukaiset	Talouden palvelujen tehtäväkuvat tarkistettu	Talouden palvelut, prosessit ja tehtäväkuvat ovat selkeät ja ne ovat kehittyneet hyvinvointialueen palvelutuotannon ja organisaation tarpeita vastaavasti
Hyvinvointialueen sisäisten talouden prosessien sujuvuus	Hyvinvointialueen sisäisten talouden prosessien laatupoikkeamat	Prosessien määrittely ei ole kaikilta osin selvä. Prosessien laatupoikkeamien systemaattinen seuranta ei ole vielä käynnissä.	Prosessikuvaukset valmistuvat. Prosessien laatupoikkeamien systemaattinen seuranta on käytössä ja prosessien poikkeamat vähenevät vuoden aikana seurannan aloitusvaiheen tasosta	Talouden sisäiset prosessit ovat kehittyneet yhdessä palvelujen kanssa laaditun kehittämissuunnitelman mukaisesti ja vastaavat organisaation tarpeita. Johtamisen tukipalvelut ylätasolla
Talouden ulkoistettujen prosessien sujuvuus	Ulkoistettujen talouden prosessien laatupoikkeamat	Prosessien määrittely ei ole kaikilta osin selvä. Prosessien	Prosessikuvaukset valmistuvat. Prosessien laatupoikkeamien systemaattinen seuranta on	Ulkoistetut palvelut, yhteistyö palveluntuottajan kanssa ja talouden prosessit ovat kehittyneet yhteisen

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
		laatupoikkeamien systemaattinen seuranta ei ole vielä käynnissä.	käytössä ja prosessien poikkeamat vähenevät vuoden aikana seurannan aloitusvaiheen tasosta	kehittämissuunnitelman mukaisesti ja vastaavat hyvinvointialueen tavoitteita (laadun, kustannustehokkuuden ja palvelujen sisällön näkökulmasta).
Henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen	Henkilöstön kokemus työhyvinvoinnista	Talouden valmisteluryhmälle tehdyn muutospulssikyselyn tulokset	Tilannekuva parempi kuin ennen toiminnan siirtymistä	Henkilöstön kokemus työhyvinvoinnista on hyvä HR-mittari

HR-palvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
HR-palvelujen ja palvelutuotannon työnjaon selkeyttäminen ja tehtävänkuvien täsmentäminen sekä Hyvaks toimintakulttuurin muodostaminen	HR-organisoinnin ja tehtävänkuvien vaihe	Lähtötaso 1/2023 toteumasta	HR-palvelujen tehtävänkuvat päivitetty ja HR-prosessien muut roolit tarkistettu ja toimitaan roolien mukaisesti	
Palkanmaksun virheettömyys, palkanmaksuprosessikonaisuuden oikeellisuus	Virheelliset palkkapussit / palkkapussit yhteensä palkka-ajossa	Lähtötaso 1/2023 toteumasta	Alle 1 %	
Hyvinvointialueen sisäisten HR-prosessien sujuvuus	Hyvinvointialueen sisäisten HR-prosessien laatupoikkeamat	Lähtötaso 1/2023 toteumasta	Prosessien laatupoikkeamat vähenevät vuoden 2023 aikana siirtymän/toiminnan aloituksen tasosta	
Sairauspoissaolojen määrä	Sairauspoissaolot keskimäärin kalenteripäivänä per henkilötyövuosi	Lähtötaso 1/2023 toteumasta	Sairauspoissaolot vähenevät vuoden 2023 aikana siirtymän/toiminnan aloituksen tasosta (1/2023)	Päällekkäisyys valtuusto- ja hallitustason kanssa

TA2023 MITTARISTO

Tietohallintopalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Tietohallintopalvelujen ja palvelutuotannon työnjaon selkeyttäminen ja tehtäväkuvien täsmentäminen	Tehtäväkuvien yhtenäisyys	Ei	Tietohallintopalvelujen tehtäväkuvat on tarkistettu	Tietohallintopalvelujen tiimeissä tehtäväkuvat ovat selkeät. Palvelutuotannon vuorovaikuttaminen ICT palvelujen kanssa on avointa, suoraviivaista ja rakentavaa
Henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen	Sairauspoissaolojen määrä	Ei tiedossa	Sairauspoissaolojen määrä pysyy matalana	Sairauspoissaolojen määrä on hallinnassa ja mahdolliset epäjatkuvuus kohdat pystytään hallitsemaan ilman palveluvasteen laskuta HR-mittari
Hyvinvointialueen työntekijät ovat tyytyväisiä ICT-tukipalveluihin	Loppukäyttäjätyytyväisyys, tukipyynnöt (määrä, tila, toimitusaika, tuen tavoitettavuus), häiriöt (määrä, tyyppi, luokittelu, reagointiaika, ratkaisuaika)	2022 muodostetaan nykytilan perustaso	Tyytyväisyys ei laske vuoden 2022 perustasoon nähden	Tyytyväisyys ja vuorovaikutus ICT palveluvasteeseen on tasapainossa Johtamisen tukipalvelut yltäasolla
Tunnusluvun suunnan (pienenee/kasvaa) kehityksen seuranta	ICT-toimintamenojen osuus hyvinvointialueen toimintamenoista	Ei	tunnusluvun suunnan (pienenee/kasvaa) kehityksen seuranta	ICT toimintamenot ovat luonteva osa hyvinvointialueen toimintamenoista
Digitalisaation vaikutus palveluiden kustannustehokkaaseen tuottamiseen	Tietojärjestelmien yhtenäistäminen ja järjestelmäkirjon pienentäminen	Pääpotilastietojärjestelmät 3 kpl Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmät, 15 esiintymää Kotihoidon toiminnanohjaus 5 esiintymää, Sähköisen asioinnin järjestelmät hyvin kirjavat	PTJ 3, kilpailutus käynnistynyt ATJ 2, kilpailutus valmis ja toteutusprojekti käynnissä KH toiminnanohjaus, esiselvitys valmis ja kilpailutus käynnistetty, Sähköisen asioinnin etenemissuunnitelma määritelty osana tieto- ja digiohjelmia	Kaikkia perusjärjestelmiä on 1 kappale ja näiden väliset rajapinnat on hyvin määritelty. Digitalisaation kehitys on muodostanut tuottavuusloikkan keskeisissä toimintaprosessien osissa.
Etävastaanottona tai muuna sähköisenä asiointina toteutetut palvelutapahtuma	Palvelutapahtuman toteutustapa (kontaktilaji tms.)	Sähköinen asiointi on käytössä, ei merkittäviä tuotantoprosessien muutoksia	Sähköinen asiointi mahdollistaa merkittävien muutosten toteuttamisen asiakkaan palvelutapahtumien laadussa ja määrässä	Sähköinen asiointi korvaa merkittävän osan palvelutapahtumien kasvaneesta resurssitarpeesta

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Sähköisen asiointin mahdollisuudet sosiaali- ja terveyspalveluissa kasvavat	Asioinut sähköisesti sosiaali- ja terveyspalveluissa % palveluja käyttäneistä	19,1 %	25 % . Sähköinen asiointi on luonteva tapa kehittää ja laajentaa asiointia sosiaali- ja terveyspalveluissa	Sähköinen asiointi on aito edelleen kanava palvelumalli fyysisen asiointin korvaamisessa ja uusien palvelumuotojen kehittämisessä Toimialatasolla

Viestintäpalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Hyvinvointialueen tunnettuus ja maine kasvavat	Mitataan vuosittain. Mittarina keväällä 2023 toteutettava Luottamus- ja maine- tutkimusmalli, joka antaa kokonaisvaltaisen käsityksen maineen rakenteesta ja sen aikaansaamasta sidosryhmien käyttäytymisestä eli organisaation toiminnan edellytyksistä. Tarkastelu sisältää tarkemman vertailun kahteen verrokkiorganisaatioon (Pohjois-Savon hyvinvointialue ja Päijät-Hämeen hyvinvointialue) sekä yleistä vertailutietoa alan organisaatioiden mainetilanteesta ja sen kehityksestä. Kohderyhmänä 15-65-vuotiaat valtakunnallisesti (ei Ahvenanmaa).	Ei	Määritellään 2023	Verrokkeja parempi Tiedot saadaan elokuussa 2023, kyselyyn osallistuu kolme hva:ta. Siirretty johtamisen tukipalvelujen ylätasolle

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
	Vastaajamäärätavoite 200-			
Henkilöstöviestinnän sujuvuus	Henkilöstöviestinnän vuosittainen kysely, jolla mitataan henkilöstöviestinnän sujuvuutta asteikolla 1-5. Ensimmäinen kysely toteutetaan syksyllä 2023. Kyselyssä mitataan henkilöstöviestinnän sujuvuutta, vuorovaikutteisuutta, avoimuutta, oikea-aikaisuutta, ymmärrettävyyttä, tiedon riittävyttä ja luotettavuutta. Kyselyn vastauksista muodostaan seurattava keskiarvo.	Ei	Määritellään 2023	Kasvava sujuvuus Erilliskysely TAI osaksi yleistä henkilöstön tyytyväisyyskyselyä
Toimivat verkkosivut	Jatkuva React & Share - palautekyselyjärjestelmä, löytyy jokaiselta verkkosivulta. Palautejärjestelmä kysyy, "Löysitkö etsimäsi tiedon tältä sivulta?" (kyllä, osittain, en). Kyllä-vastauksista saamme prosenttiosuuden ihmisistä, jotka ilmoittivat löytäneensä etsimänsä.	20% (ihmisiä, jotka vastaavat "kyllä")	25 %	45 %
Toimivat verkkosivut	Verkkosivujen vuosittainen käyttäjien tyytyväisyyskysely, jossa mitataan sivuston selkeyttä,	Ei	Määritellään 2023	Erilliskysely. Mahdollisesti 2 mittaria.

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
	ymmärrettävyyttä ja löydettävyyttä. Ensimmäinen kysely toteutetaan syksyllä 2023.			
Some-kanavien tavoitavuus	Some-analytiikkaa mitataan neljä kertaa vuodessa seuraaviin indikaattorein: seuraajien määrä, julkaisujen näyttökertojen määrä, osallistumiset eli reaktiot (tykkäykset, kommentit ja jaot) sekä kommenttien sävy Aktiivisimmat ja kattavimmat tilit, 20 kpl - Hyvaks-päätilit, Sairaala Novan tilit, Keski-Suomen pelastuslaitoksen tilit	Ei	Määritellään 2023	Kasvava Saadaan tiedot. Määriteltävä mitä kanavia seurataan. Pääkanavien lukuja viety erilliseen Excel-tiedostoon.
Saadun julkisuuden sävy	Mediaseurannan perusteella tehtävä analyysi	Ei	Määritellään 2023	Parempi kuin verrokeilla

Tilapalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Luodaan Keski-Suomen hyvinvointialueen tilahallinnon malli	Tilahallinnon mallin valmius	Ei tiedossa	Tilahallinnon malli valmis ja joustava	Toimiva tilahallinnon malli, organisaatio malli joka palvelee hyvinvointialuetta
Laaditaan Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelma	Palveluverkkosuunnitelman valmius ja rinnalla on palvelustrategia Kiinteistöjen vajaakäyttöaste	Nykytila 22 kunnasta	Palveluverkkosuunnitelman väliraportti on valmis Tiedossa on kiinteistöjen vajaakäyttöaste	Valmis palveluverkkosuunnitelma ja palvelustrategia

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
	Kiinteistöjen teknisen ja toiminnallisen käytettävyyden arviointi Kysely kiinteistöjen käyttäjiltä ja omistajilta, erilaisten selvitysten kautta		Kiinteistöjen tekninen kunto ja toiminnallinen käytettävyys on tiedossa	

Tekniset palvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Luodaan Keski-Suomen hyvinvointialueen teknisten palvelujen malli	Sähköinen lääkintälaiterekisteri	Ei tiedossa	Lääkintälaiterekisteri toiminnassa vuoden 2023 loppuun mennessä.	Toimiva teknisten palvelujen toimintamalli käytössä, joka palvelee hyvinvointialuetta
Energian seuranta	Energian seurantajärjestelmä	Ei tiedossa	Energian seurantajärjestelmä käytössä vuoden 2023 loppuun mennessä	Hyvinvointialueelle on laadittu energiaohjelma

Ruokapalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Työhyvinvoinnin tukeminen, Sairauspoissaolojen määrä	Sairauspoissaolot keskimäärin kalenteripäivänä per henkilötyövuosi	Ei tiedossa	Selvitetään vuoden 2023 poissaolo % siirtymän/toiminnan aloituksen osalta palvelualueella. Käynnissä olevat ja uudet Varheet tunnistettu ja jatkosuunnitelmat tehty.	Sairauspoissaolot laskevat HR:ää koskeva
Säännölliset tapaamiset palvelutuotannon ja palveluntuottajien kanssa	Raportointi asiakastapaamisista ja tukipalvelujen sisäisestä yhteistyöstä. Ulkoiset sidosryhmät	Ei tiedossa	Luodaan toimintamallit yhteistyöhön ja raportointi palvelutuotannon ja palveluntuottajien kanssa	Sujuvan ja säännöllisen yhteistyön toimintamallit käytössä

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Tuotannonohjausjärjestelmien käyttöönotto. Prosessien yhtenäistämisen käynnistys. Ravitsemushoitosuosituksen toteutuminen.	Tuotannonohjausjärjestelmästä saatavat ravitsemuslaskelmat. Ravitsemusasiantuntijan arvio ruokalistojen ravitsemuksellisesta laadusta. Yhteiset ruokalistat.	Ei tiedossa.	Tuotannonohjausjärjestelmät on käyttöönotettu kaikissa toimipisteissä	Yksi tuotannonohjausjärjestelmä hyvinvointialueella.
Kustannusrakenteen selvittäminen ja läpinäkyväksi tekeminen ennen 2024 budjetointia	Tiedot järjestelmistä	Ei tiedossa	Kustannusrakenne selvitetty ennen 2024 budjetointia	
Ruokapalveluiden asiakkaiden asiakaskokemus on erinomainen	Asiakaskokemuksen mittari / tarkentuu	Ei tiedossa	Vuoden 2023 aikana otetaan käyttöön hyvinvointialueen ruokapalveluiden yhteinen asiakaskokemuksen arvioinnin mittaristo ja menettelytapa	Asiakaskokemus on erinomainen

Puhtauspalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Työhyvinvoinnin tukeminen, Sairauspoissaolojen määrä	Sairauspoissaolot keskimäärin kalenteripäivänä per henkilötyövuosi	Ei tiedossa	Selvitetään vuoden 2023 poissaolo % siirtymän/toiminnan aloituksen osalta palvelualueella. Käynnissä olevat ja uudet Varheet tunnistettu ja jatkosuunnitelmat tehty.	Sairauspoissaolot laskevat HR:ää koskeva
Säännölliset tapaamiset palvelutuotannon ja palveluntuottajien kanssa	Raportointi asiakastapaamisista ja tukipalvelujen sisäisestä yhteistyöstä. Ulkoiset sidosryhmät	Ei tiedossa	Luodaan toimintamallit yhteistyöhön ja raportointi palvelutuotannon ja palveluntuottajien kanssa	Sujuvan ja säännöllisen yhteistyön toimintamallit käytössä
Kustannusrakenteen selvittäminen ja läpinäkyväksi tekeminen ennen 2024 budjetointia	Tiedot järjestelmistä	Ei tiedossa	Kustannusrakenne selvitetty ennen 2024 budjetointia	
Jatkuva puhtauden laadun arviointi käytössä, Insta 800:2000 järjestelmä	Hyväksytyjä laatutarkastuksia tehty	Ei tiedossa	Puhtauspalveluiden henkilöstö koulutettu laatutyöhön.	Jatkuva puhtauden laadunarviointi käytössä koko hyvinvointialueella.

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
mukailien sekä eri mittalaitteita hyödyntäen	jokaisella palvelualueella vähintään 10 kpl.		Järjestelmä puhtauden laadun arviointiin on käytössä.	

Välinehuolto

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Työhyvinvoinnin tukeminen, Sairauspoissaolosten määrä	Sairauspoissaolot keskimäärin kalenteripäivänä per henkilötyövuosi	Ei tiedossa	Selvitetään vuoden 2023 poissaolo-% siirtymän/toiminnan aloituksen osalta palvelualueella. Käynnissä olevat ja uudet varheet tunnistettu ja jatkosuunnitelmat tehty.	Sairauspoissaolot laskevat HR:ää koskeva
Säännölliset tapaamiset palvelutuotannon kanssa	Raportointi asiakastapaamisista ja tukipalvelujen sisäisestä yhteistyöstä. Ulkoiset sidosryhmät	Ei tiedossa	Luodaan toimintamallit yhteistyöhön ja raportointi palveluntuotannon kanssa	Sujuvan ja säännöllisen yhteistyön toimintamallit käytössä
Kustannusrakenteen selvittäminen ja läpinäkyväksi tekeminen ennen 2024 budjetointia	Tiedot järjestelmästä	Ei tiedossa	Kustannusrakenne selvitetty ennen 2024 budjetointia	
Tehokkaat ja yhtenäiset toimintamallit	Tuotannonohjausjärjestelmän käytön laajentaminen koko hva: n välinehuoltoon	Käytössä Novassa	Käyttöönotto kaikissa hva: n välinehuollon toimipisteissä	Yhtenäiset toimintamallit ja saadun datan hyödyntäminen laadun valvonnassa ja toiminnan kehittämisessä
Välinehuollon laadun varmistaminen	Laatujärjestelmän laajentaminen koko hva: n välinehuoltoon	Novassa sertifioitu laatujärjestelmä	Laatujärjestelmän toimintamallien käyttöönotto koko hva: lla	Sertifioitu laatujärjestelmä koko hva: n välinehuollossa

TA2023 MITTARISTO

Hankinta ja logistiikka

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Strategian toimeenpano-ohjelma	On laadittu ja ohjelman toimeenpanossa edetään	Ei	Pääosa strategian toimeenpano-ohjelman kokonaisuuksista on laadittu ja hyväksytty	Strategian toimeenpano-ohjelman systemaattinen seuranta-arviointi
Arvio yhteisten päämäärien saavuttamisesta	Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisen linjaukset ja pelastuslaitoksen palvelutasopäätös on tehty	Ei tiedossa	On hyväksytty vuoden 2023 aikana	Palveluita on johdettu ja kehitetty tehtyjen linjausten mukaisesti
Sähköisen asiointin mahdollisuudet sosiaali- ja terveyspalveluissa kasvavat	Asioinut sähköisesti sosiaali- ja terveyspalveluissa % palveluja käyttäneistä	19,1 %	25 % . Sähköinen asiointi on luonteva tapa kehittää ja laajentaa asiointia sosiaali- ja terveyspalveluissa	Sähköinen asiointi on aito edelleen kasvava palvelumalli fyysisen asiointin korvaamisessa ja uusien palvelumuotojen kehittämisessä

TA2023 MITTARISTO

Toimialataso, sosiaali- ja terveystoimet

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Sosiaali- ja terveystoimet toimivat integroidusti ja asiakaslähtöisesti koko hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut jatkuvat saumattomasti vuonna 2023.	Asiakaskokemus-mittarit (CES-kokemus; kuinka paljon näit vaivaa saadakseni toivomaasi palvelua, hyvinvointialue teki palvelun hankkimisen helpoksi). NPS-	Ei tiedossa	Määritetään 2023	Asiakaskokemusta koskeva
Toimiva, saavutettava ja integroitu hyvinvointialueasoinen sote-palvelutuotanto. Yhteneväisten palvelutuotantotapojen käyttöönotto ja tarkoituksenmukainen laajentaminen mm. valtionavustushankkeiden täysimittainen hyödyntäminen palveluiden kehittämisessä.	Sote-uudistukseen liittyvät valtionavustushankkeet ja Palveluiden kehittämishankkeet ovat osa palvelutuotantoa. Niiden tavoitteet ovat osana palvelutuotannon kehittämistä ja toteutuvat tuotannossa. Omaks.fi palvelun laajentuminen hva-laajuiseksi	Ei tiedossa	Valtionavustushankkeiden ja palvelutuotannon yhteistyöstä on sovittu ja hankkeiden toimenpiteet on sovitettu tukemaan strategian toimeenpano-ohjelmaa.	Valtionavustushankkeille on sovittu prosessin omistajat palvelutuotannosta ja toimenpiteet on sovitettu hyvinvointialueen palvelutuotannon kehittämiseen.
Henkilöstö saa tukea muutoksessa, työtehtävien tarkoituksenmukainen tarkastelu, työyhteisöjen tukeminen ja selkeä johtamisjärjestelmä	Työhyvinvointikyselyt, sairauspoissaolot, henkilöstömäärät, htv, henkilöstökustannukset, henkilöstövaihtuvuus, kuormitusindikaattorit.	Ei tiedossa	Määritetään 2023	Tämä tieto HR:n tiedoissa
Merkittävimpien kansansairauksien hoidon vaikuttavuus paranee ja lisäsairastavuus vähenee	Johdetaan laaja-alaisen soten mittaristosta			Siirretty laaja-alaisen soten mittaristoon

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Sairastavuus vähenee ja alueelliset erot HVA sisällä pienenevät	Kansallinen terveysindeksi (kuntatason tieto Keski-Suomesta)	Uusi mittari (Kela/THL)	Lähtötaso 2023 (seitsemän sairausryhmän indeksi)	Valtuusto ja hallitustasolla

Vastuualue, lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön riittävyyden turvaaminen. Esihenkilö- ja johtamisosaamisen varmistaminen sekä moniammatillisen osaamisen vahvistaminen. Henkilöstön, esihenkilöiden ja johdon osaamisen systemaattinen kehittäminen ja arviointi.	Yhteensovittavan johtamisen koulutuspäivien määrä	Lähtötaso 0 Osaamistarpeita on palveluittain koottuna.	Yhteensovittavan ja systemaattisen johtamisen koulutuspäiviä on toteutunut palveluyksikötasolla kaikille esihenkilöille ja johdolle vähintään 3 pv. Henkilöstön osaamistarpeet koottuna ja koulutuspäivien seuranta toteutunut. Osaamistarpeet päivitetään vuosittain.	Vuosittain vähintään 1 pv esihenkilötyön ja johtamisen koulutuspäivä. Osaamistarpeet päivitetään vuosittain. HR:ää koskevat poistettu
Digitaalisten palveluiden (chat, videovälitteinen vastaanotto, sähköinen ajanvaraus..) käytön lisääminen	Digitaalisten palveluiden peittävyys	Ei tiedossa	Sähköisten palveluiden käyttö lisääntyy. Käyttöön ovat työntekijät ja asiakkaat tyytyväisiä. Digitaalisten palveluiden nykyinen tarve ja käyttö selvitetään.	Digitaaliset palvelut laaja-alaisessa ja tarpeenmukaisessa käytössä
Toimiva ja jatkuva vuoropuhelu asukkaiden kanssa sekä monipuolisten osallistumis- ja vaikuttamistapojen tarjoaminen.	Osaaminen- ja viestintäsuunnitelmien käynnistyminen.	Ei tiedossa	Asiakastytyväisyys paranee. Suunnitelmat käynnistyneet.	yhdistyy sote-toimialan mittari

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Perustason palvelut vahvistuvat ja raskaammista palveluista painopiste siirtyy ehkäisevään ja ennakoivaan työhön.	Lastensuojelun avohuollon uusien asiakkaiden määrän vähentyminen 5 % / vuosi.	Uusia asiakkaita 800—	Uusia asiakkaita < 760—	siirretty ls-palvelualueelle

Opiskeluhuollon palvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Lasten ja nuorten ylipainon vähentyminen	Tiedonkeruu kouluterveydenhuollosta, %-osuus 8.–9. lk koululaisista kouluterveyskysely kevät 2023	Kouluterveydenhuollossa ylipainoisten 8.–9. lk 17,4 % vuonna 2021	%-osuus vähenee 2 %	12 %
Toimiva vuoropuhelu koululaisten, heidän perheidensä, opiskelijoiden ja koulujen ja oppilaitosten kanssa sekä monipuolisten osallistumis- ja vaikuttamistapojen tarjoaminen.	Opiskeluhuollon palvelualueen palaute- ja ideointikanavan kehittäminen	Opiskeluhuollon palautekanavaa ei ole	Suunnitelma palautekanavasta on tehty	Käytössä on toimiva ja monikanavainen asiointi- ja ideointikanava
Lakisääteisten palveluiden toteutuminen koulupsykologi- ja koulukuraattoripalveluissa.	Lakisääteiset aikarajat palvelujen piiriin pääsemiseksi toteutuvat (2 pv kiireellinen ja 7 pv ei-kiireellinen) sekä yhteisöllinen työ toteutuu 30 % työajasta.	Perusopetuksessa 10 % ei saa aikaa aikarajojen sisällä ja toisella asteella 15 % (2. asteella kuraattoreilla ylitysten määrää 10 % ja psykologeilla 20 %). Yhteisöllisen työn osuus 15 % työajasta.	Koulukuraattorin ja koulupsykologin palveluun pääsee kiireellisissä tapauksissa kahden koulu- tai oppilaitospäivän aikana ja kiireettömässä tapauksessa seitsemän koulu- tai oppilaitospäivän aikana. Yhteisöllisen työn osuus 30 % työajasta.	Koulukuraattorin ja koulupsykologin palveluun pääsee kiireellisissä tapauksissa kahden koulu- tai oppilaitospäivän aikana ja kiireettömässä tapauksessa seitsemän koulu- tai oppilaitospäivän aikana. Lainsäädännön mukaan. Yhteisöllisen työn osuus 30 % työajasta.

TA2023 MITTARISTO

Perheiden peruspalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Perustason palvelut vahvistuvat ja raskaammista palveluista painopiste siirtyy ehkäisevään ja ennakkoivaan työhön. Tämä lisää lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia pidemmällä aikajänteellä ja terveyttä sekä kustannusten kasvun hillintää.	1.Perhetyön käynnistyminen (pv/vkot)- 2. Perhesosiaalityön asiakasmäärä/työntekijä	1. a) varhainen 1 vko, b) erityisen tuen perhetyö 5 vkoa ja c) tehostettu perhetyö 30 vrk 2. 50 asiakasta/työntekijä (kokonaisasiakasmäärä 643)	1. Perhetyön tavoite: a) ehkäisevä 1vko, b) erityinen 3 vkoa c) tehostettu 2 vkoa 2. 40 asiakasta / työntekijä	Siirretty valtuustotasolle
Palveluja on saatavilla riittävästi	Lastenneuvoloiden laajojen tarkastusten toteutumis-% suhteessa 4-vuotiaiden määrään	90 %	95 %	100 % Valtuustotasolta siirretty palvelualueelle
	Neuvolan laajojen ja määräaikaisten terveystarkastusten toteutusprosentti, yksilöllisen tarpeen mukaisten laajojen terveystarkastusten määrä (SPAT 1388)	98 %	100 %	100 %
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Perusrokotusten kattavuus	V. 2020 syntyneiden rokotuskattavuus osin heikentynyt ja voimakkaat alueelliset erot: 1.MPR 92,9% (vaihteluväli 84 - 100), 3.DTaP-IPV-Hib 89% (79-100%)	Kattavuuden laskun pysäyttäminen	Tavoite Suomen keskiarvo (noin 95%) Uusi mittari
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Hoidon jatkuvuus paranee (COC-indeksi) (Sotekuva-palvelu,	Avosairaanhoidon hoitajakäynnit 0.2 (neuvolatoiminnalle spesifi paikallinen	Organisaatiokohtainen hoidon jatkuvuusmittaristo validoitu ja käytössä (Logex)	Hoitajakäynnit COCI 0.5 ja tieto saadaan 100% palveluista Uusi mittari

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
	jatkossa paikallisesti Logex Region)	jatkuvuus paikallisesti ei tiedossa) Tieto saadaan neuvolatoiminnasta LC-järjestelmistä, kattavuus 72%		

Lastensuojelun palvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Osallisuuden lisääminen lastensuojelun laitoshoidon palveluissa	Laitoshoidossa (oma ja ostettu) lisätään lapsen kuulemiskäytäntöjä ottamalla käyttöön vertaisarviointin työväline, 2 yksikköä/vuosi lisää.	Omissa ls-laitoksissa on työväline käytössä.	Kahdessa ls-laitoshoidon ostopalvelun yksikössä on vertaisarviointin työväline käytössä.	Vertaisarviointi on käytössä lastensuojelulaitoksissa.
Sujuva asiakaslähtöinen palvelupolku	Perhe- ja sosiaalitoimen uudet asiakkaudet 1. Lastensuojelun avohuollon kokonaismäärä 2. Lastensuojelun avohuollon uusien asiakkaiden määrän vähentyminen 5 %/vuosi 3. Huostassa olevien määrän vähentyminen 5 %/v 4. Huostassa olevien hoitopäivien määrän vähentyminen 5 %/v	Ls-avohuollon uusia asiakkaita 800 Huostassa olevien määrä 530 (1.1.2023) Huostassa olevien hoitopäivien määrän tarkastelu vuosittain	Uusia avohuollon asiakkaita 2023<760 Huostassa olevien määrä vähenee 5% Huostassa olevien hoitopäivien määrän vähentyminen -5%. Tietopohjan yhdenmukaistaminen, tavoitteena saada tieto asiakastietojärjestelmistä	Uusien avohuollon asiakkaiden määrä < 700 Huostassa olevien määrä <10% (2023 vuoden tasosta)

TA2023 MITTARISTO

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja perheneuvontapalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Sujuva asiakaslähtöinen palvelupolku	Lasten- ja nuorisopsykiatrian avohoidon lähetemäärän vähentäminen 5 % / vuosi.	Ipsyk lähetteet 2022: 228 ja 2021: 258 ja npsyk lähetteet 2022: 470 ja 2021: 593. Nämä lähetemäärät sotekeskusten lääkäreiltä tulleita.	1. Ipsy lähetteet <245 ja npsyk lähetteet <563. 2. Lisäksi MTP-tiimien ja perheneuvoloiden ja yksityisten palvelutuottajien lähetemäärät tiedossa.	1. Ipsy lähetteet <220 ja npsyk lähetteet <470. 2. kokonaismäärä läheteistä
	Lasten- ja nuorisopsykiatrian osastopäivien määrän vähentäminen 5 % /v. Lasten- ja nuorten mielenterveys ja neuropsykiatrisen tuen hoito- ja palveluketjut kuvattuna ja vietyä sähköiselle alustalle (Drupal- työvälineellä tehty ja verkkosivuille viety)	Lastenpsykiatrian osastopäivät 1425 ja npsyk.os. päivät 3180. Npsyk. uusi osasto käytössä 1.4.2023 alkaen. Hoito- ja palveluketjuvalmistelu käynnissä.	Lastenpsykiatrian osastopäivät < 1425 ja nuorisopsykiatrian osastopäivät ei kasva < 3180 Lasten ja nuorten MTP-tiimit toiminnassa. Lasten ja nuorten mielenterveystyön ja neuropsykiatristen vaikeuksien ja päihdetyön hoito- ja palveluketjujen valmistuminen ja jalkautuksen valmistelu. Nuorten psykiatrisen palveluasumisen valmistelun aloittaminen. Ohjausryhmä toiminnassa.	Lastenpsykiatrian osastopäivät <1100 ja nuorisopsykiatrian osastopäivät <3000. Nuorten psykiatrisen (vaikea, pitkäaikainen toiminnallinen häiriö) palveluasuminen käytössä. Hoito- ja palveluketjut käytössä ja toiminnallistettuina.
	Nuorten mtp-tiimeihin ja lasten mt-tiimeihin pääsy < 2vkoa	Nuorten mtp-palveluihin pääsy >5vko	Nuorten mtp- ja lasten mt-palveluihin pääsy <2 vko	Nuorten mtp- ja lasten mp-palveluihin pääsy <1 vko
	Perheneuvolan odotusajan lyhentäminen, ensiaika 2 vkossa	Perheneuvolapalveluun pääsy < 4,5 vko	Perheneuvolapalveluun pääsy < 2vko	Perheneuvolapalveluun pääsy < 2vko

TA2023 MITTARISTO

Keskittetyt palvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Ihmislähtöiset kustannusvaikuttavat palvelut sekä saumaton palveluiden yhteensovittaminen	Perhekeskusten lkm	Perhekeskustoiminnan nykytilasta on tehty tilannekatsaus, jonka pohjana on kansallinen suunnittelu. Toimintasuunnitelma- ja yhteistyösopimusluonnokset sekä laatukorttiluonnokset valmistelussa.	Toimintasuunnitelma- ja yhteistyösopimusten sekä laatukorttien valmistuminen. Kahden uuden perhekeskuksen valmistelu käynnissä.	Vuoteen 2030 perhekeskusten lkm tavoite on 1 perhekeskus lisää/vuosi, alkaen 2024. Huomioiden väestön kehitys.

Koti- ja asumispalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Kumppanuus keskiöön: yksinäisyyden sekä hyvinvointi- ja terveyshaittojen vähentäminen yhteistyöllä	A) Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus Finsote yli 75-vuotiaista	20–64 v.: koko maa: 11,0 % ja K-S: 11,5 %/yli 65 v.: koko maa: 9,3 % ja K-S: 8,2 %/yli 75-v.: koko maa: 13,2 % ja K-S: 10,8 %		Ehdotetaan poistettavaksi
Kumppanuus keskiöön: yksinäisyyden sekä hyvinvointi- ja terveyshaittojen vähentäminen yhteistyöllä	1) Asiakkaan kokema yksinäisyys (RAI) 2) Asiakkaan osallistaminen oman toimintakyvyn arviointiin (ja asiakkaan kognitio ei ole vaikeasti heikentynyt CPS<5) (RAI)	Vuosi 2022 ja osavuosisikatsaus 1/2023 1) Koti- ja asumispalvelut 28%/28%, varhainen tuki (sis. asiakasohjaus, päivätoiminta, omaishoito) 25%/22%, kotihoito 33%/34%, asumispalvelut 22%/23% 2) Koti- ja asumispalvelut 68%/67%, varhainen tuki (sis. asiakasohjaus, päivätoiminta, omaishoito) 85%/92%, kotihoito 77%/78%, asumispalvelut 45%/45%	1) Yksinäisyyden osalta on vaikea tehdä tavoitetasoja, koska kyseessä hyvin henkilökohtainen näkemys. Koti- ja asumispalvelut <25%, varhainen tuki <20%, kotihoito <30%, asumispalvelut <20%. 2) Koti- ja asumispalvelut >70%, varhainen tuki 100%, kotihoito >80%, asumispalvelut >50%	1) <15% 2) 100%

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Asiakkaiden aktiivinen toimijuus omien voimavarojensa mukaan riittävällä tuella ja monipuolisilla palveluilla mahdollistaa omannäköisen arjen elämänsä eri vaiheissa ja ympäristöissä	Asiakkaiden kokemus omasta hyvinvoinnista on vahvistunut	1. Vuosi 2022: Koti- ja asumispalvelut RAI 68%, varhainen tuki (sis. mm. asiakasohjaus, päivätoiminta) 84%, kotihoito 77%, asumispalvelut 45%	Asiakkaiden kokemus omasta hyvinvoinnista on vahvistunut. 1. Asumispalvelut >50% .	RAI 100%
	Ikäntyneiden vajaaravitsemus (MNA tulos 2 Kärssi virhe- tai aliravitsemuksesta) ja muistinsa huonoksi kokeneiden osuus	Vuosi 2022: Koti- ja asumispalvelut RAI 14%, kotihoito 7%, asumispalvelut 21%	Asumispalvelut <20%	Ehdotetaan poistettavaksi: Mikä tämän mittarin strateginen tavoite on? Onko enemmän vastuualueen päivittäisjohtamisen työkalu.
Oikea-aikaiset, oikea sisältöiset ja laajuiset palvelut digitalisaatiota ja etäteknologia kasvavasti hyödyntäen.	Etäteknologia-asiakkaiden kokemus palveluiden oikea-aikaisuudesta (asiakaskysely)		Tarkentuu 2023 vuoden aikana	Tarkentuu 2023 vuoden aikana
Asukkaat ovat toimintakykyisiä pidempään	RAI; kuntouttavien arviointijaksojen määrä; kotikuntoutuksen asiakasmäärät; kuntouttavan päivätoiminnan toimintapäivät	Lähtötaso kirjava (fysioterapeuttien määrä, kuntouttavan päivätoiminnan sisällöt)	Kuntouttavan päivätoiminnan sisällöt ja paikkamäärät kartoitettu, kotikuntoutuksen prosessi on selkeä, kuljetuspalvelut selvitetty; henkilöstörakenne tukee asiakkaiden toimintakykyisyyttä.	Ehdotus, että tämä poistetaan, koska vastaava mittari on jo hallitus- ja valtuustotasolla. Vältetään päällekkäisyyttä ja saman asian mittaamista vähän eri mittarilla.

TA2023 MITTARISTO

Keskitetty asiakas- ja palveluohjaus

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Keskitetyn asiakas- ja palveluohjausyksikön toiminnan vakiinnuttaminen siirtyvän toiminnan pohjalta Keskitetyn asiakas- ja palveluohjauksen käynnistäminen Keski-Suomen hyvinvointialueelle.	Keskitetyn asiakas- ja palveluohjauksen asiakasmäärät ja henkilöstörakenne; lakisääteinen aikamääreiden toteutuminen eli aika vireilletulo- palvelutarpeen arviointi- palvelupäätös- palvelun käynnistyminen- Keskitetyn asiakas- ja palveluohjauksen prosessikuvausten määrät, omavalvontasuunnitelma.	Ei tiedossa. kuntien palvelut siirtyivät hyvinvointialueelle erilaisilla toimintamalleilla, erilaisilla resursseilla ja -osaamistasolla. Osalla kunnista erillinen omavalvontasuunnitelma tehtynä.	Asiakas- ja palveluohjauksen prosessit ovat yhtenäistyneet ja vakiintuneet; tietojärjestelmät tukevat palveluajan seurantaa. Omavalvontasuunnitelmat valmiina 30.6.2023 mennessä.	Palvelut toteutetaan sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Omavalvonta ohjaa, palvelee ja tukee asiakas- ja palveluohjauksen toiminnan yhdenmukaisuutta alueilla.
Keskitetyn asiakas ja palveluohjaus toimii yhtenäisten sovittujen prosessien mukaisesti noudattaen yhtenäisiä palvelujen myöntämisperusteita, lakisääteisiä määräaikoja ja määriteltyjä RAI-arvoja.	Prosessien ja myöntämisperusteiden yhtenäistäminen - 75 vuotiaiden kotona asuvien määrä. -Kotihoidon kattavuus. -Asumispalveluissa olevien määrä. -Omaishoidon piirissä olevien määrä. -RAI -tulokset eri palveluissa. -Määräaikojen toteuttaminen.	Ei tiedossa.	75 vuotiaista kotona asuvien määrä 92,5 %, kotihoidon kattavuus 15,5 %, asumispalveluissa olevien määrä 7,5 %, omaishoidon piirissä 5 % Eri palveluille on määritelty RAI-tavoitetasot. Määräajat toteutuu 100%.	75 -vuotta täyttäneiden kotona asuminen on lisääntynyt. Yli 94% 75 -vuotta täyttäneistä asuu omassa kodissa. Ympäri vuorokautisessa palvelussa asuu enintään 7% 75 -vuotta täyttäneistä. Omaishoidon tuen piirissä on 7% 75 -vuotta täyttäneistä. Tavoitteiksi asetetut RAI -arvot ohjaavat palveluun ohjaustumista.
Omatyöntekijätymallin vakiinnuttaminen Omatyöntekijämalli otettu käyttöön kaikilla alueilla ja omatyöntekijä	Asiakkaiden määrä, joille omatyöntekijä nimetty- Omatyöntekijöiden määrä	Omatyöntekijä toteuttamisessa on ollut erilaisia käytäntöjä eri kunnissa, luodaan yhtenäinen malli.	Yhtenäinen omatyöntekijämalli määritelty. Omatyöntekijä on nimetty kaikille asiakkaille, joille se lain mukaan tulee nimetä.	Omatyöntekijämalli on aktiivisessa käytössä ja omatyöntekijän rooli on keskeinen asiakkaan palveluissa.

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
nimetty kaikille asiakkaille				

Kotihoito- ja tukipalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Hoidon jatkuvuuden turvaaminen	- asiakasta/omahoitaja - kotikuntoutuskäynnit/asiakas, - kuntouttavan arviointijakson käynnit, kotihoidon käynnit ja tunnit, kotihoidon asiakkaiden sijoittuminen hoitoisuuden mukaisiin RAI-palvelutarveluokkiin: Palvelutarveluokka MAPLe 1-5 jakaumat (vähäinen (1), lievä (2), kohtalainen (3), suuri (4) ja erittäin suuri (5).	Ei tiedossa.	Asiakkaille nimetty oma työntekijät 100 %, tiimien toimintamalli kuvattu 100% .	Asiakkaat sijoittuvat RAI palvelutarveluokkiin %;sti oikein
Hoidon jatkuvuuden turvaaminen	Asiakkaat hoidetaan oikea-aikaisesti ja oikeissa paikoissa, mittareina Sotkanet tilastot: - kotona asuvien osuus 75 v täyttäneistä ; kotihoidon piirissä yli 75 v %		Kotona asuvista kotihoidon piirissä 13 %	Kotona asuvien osuus 75 v täyttäneistä 93%, -kotihoidon piirissä yli 75 v 16%
Hoidon jatkuvuuden turvaaminen, Kotihoidon ja kuntouttavan päivätoiminnan asiakas saa tarvitsemansa palvelun	Asiakkaan palvelu perustuu palvelutarpeen arviointiin RAI perusteisesti.	Ei tiedossa	RAI mittaria hyödynnetään 100% palvelutarpeen arvioinnissa.	Kotihoidossa tuotetaan 100% asiakkaalle myönnetty palvelu. Kuntouttava päivätoiminta ja kotikuntoutus on vakiinnuttanut asemansa palvelukokonaisuudessa
Teknologian ja uusien toimintamallien laajentaminen koko hyvinvointialueelle	Lääkeannostelija asiakkaat, etähoidon asiakkaat, käynnit, turvateknologia-asiakkaat	Ei tiedossa	Lääkeannostelijoiden määrä 10 %, Etähoiva -asiakkaat 15 % asiakkaista, turvateknologian laajeneva käyttö	Lääkeannostelijoiden määrä 30 % asiakkaista, etähoivan asiakkaita 30 %

TA2023 MITTARISTO

Ikääntyneiden asumispalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Yhteisöllisen asumisen kehittäminen.	Yhteisöllisen asumisen paikkamäärä ja sisältö.	Yhteisöllistä asumisen paikkamäärä 168.	Ympäri vuorokautisen hoidon asiakkaita siirtyy 5% yhteisölliseen asumiseen. Yhteisöllisen asumisen palvelukuvaus määritelty.	Asiakkaat oikeissa palveluissa toimintakyvyn ja palvelujen myöntämisen perusteiden mukaisesti. Yhteisöllisen asumisen määrä on kasvava.
Laitoshoidon purku lainsäädännön edellyttämällä tavalla ja lyhytaikashoidon paikkamäärän lisääminen.	Kehittämissuunnitelma laadittu, yksikkökohtainen muutossuunnitelma valmis laitoshoidon purkuun.	Laitoshoidon paikkamäärä 164.	Kehittämissuunnitelma valmis, paikkamäärien muutostarve määritelty ja toimenpideohjelmat valmiina laitoshoidon purkuun.	Laitohoito purettu vuoden 2027 loppuun mennessä.
Lyhytaikashoidon paikkamäärän lisääminen.	Lyhytaikashoidon paikkamääratarve kartoitettu: kyllä/ei	Lyhytaikashoidon paikkamäärä 187.	Lyhytaikashoidon paikkamäärän kasvu 20 %.	Lyhytaikashoidon paikkamäärä lisääntynyt 90 paikalla lähtötasosta.
Yhteneväiset toiminnan ja palvelun periaatteet koko palvelualueella.	Palveluiden myöntämisen perusteet ja palvelukuvaus - dokumentit.	Palvelualueen suunnitelma aloitettu, omavalvontasuunnitelmat kuvattu nykyisen toiminnan mukaisesti.	Koko palvelualueelle liittyvät yhteiset toiminnan ja palvelun periaatteet mm. myöntämisperusteet, palvelukuvaukset ja tavoitteet on määritelty.	Toimintaa on johdettu palvelualueen suunnitelman mukaisesti ja tehty tarvittavat kehittämistoimenpiteet.

Erityisryhmien kotiin vietävät- ja asumispalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Kotiin tukemisen tiimien perustaminen koko hyvinvointialueelle	Kotiin tukemisen tiimien asiakasmäärät, perustettujen tiimien määrä	Vammaispalveluiden kotiin tukemisen tiimit: asiakasmäärä 278, tiimejä 13, Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin tukemisen tiimit: asiakasmäärä 180, tiimejä 2	Kotiin tukemisen tiimien ja nykyisten toimintamallien selvittäminen, toimintamallin kuvaaminen ja kokonaissuunnitelman laatiminen, Vammaispalvelut: asiakasmäärä 300, tiimejä 14, Mielenterveys- ja päihdekuntoutajat: asiakasmäärä 215, tiimejä 5	Kotiin tukemisen tiimit toimivat koko hyvinvointialueella, vähintään 22 paikallista tiimiä sekä vammaispalveluissa että mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palvelussa

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Oman toiminnan kehittämisen suunnitelma	Palvelurakenteen määrittely, oman toiminnan ja ostopalvelun suhde, asumisyksiköiden käyttöaste, kuntouttavan työtoiminnan ryhmämuotoisen toiminnan laajentaminen	Vammaispalveluiden käyttöaste 97%, Mielenterveys-päihdekuntoutujien käyttöaste 92%, Kuntouttavan työtoiminnan paikallisten ryhmien määrä 7	Käyttöaste 98% molemmissa palveluyksiköissä, paikallisten ryhmien määrä 10	Käyttöaste 99%, paikallisia kuntouttavan työtoiminnan ryhmiä asiakastarpeen mukaisesti, max. 22
Kuntoutus- ja arviointiyksikön perustaminen omassa tuotannossa-	Yksikkö perustettu/perustamatta	Kuntoutus- ja arviointiyksikköä ei ole	Asiasta tehdään selvitys	Kuntoutus- ja arviointiyksikkö on ollut toiminnassa useita vuosia Tätä ei ollut tarkoitus laittaa mittareihin ja indikaattoreihin, poistettavaksi
RAI-arvioiden käytön laajentaminen ja vakiinnuttaminen	RAI-arvioiden peittävyys%	Ei tiedossa.	50 %	100 %
Uusiutuvan lainsäädännön mukaisiin muutoksiin varautuminen	Oikea-aikainen mukautuminen, päihteitä ongelmallisesti käyttävien päiväkeskustoiminnan laajentaminen 1.7.23 alkaen	Hyvinvointialueella toimii kolme päiväkeskusta	Lainsäädännön edellyttämän toiminnan suunnittelu ja toimeenpano, toiminnassa 8 päiväkeskusta	Paikallisesti toiminnassa tarpeenmukainen määrä päiväkeskuksia, max. 22

Vastuualue, laaja-alainen sote

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Tyytyväinen asiakas-	NPS tavoitearvo-	Ei tiedossa-	-Tarkentuu-	Asiakaskokemusta koskeva
Digitaalisten palveluiden (esim. videovo, chat, ei puhelin) laajentuminen	Omaks.fi- palvelun laajentuminen hyvinvointialueelle, sähköisesti hoidettujen asiakkaiden määrät	40 %	Omaks.fi- palvelu kattaa 80 % hyvinvointialueesta	Omaks.fi palvelu kattaa koko hyvinvointialueen (100 %) ja käyttäjämäärät ovat kasvaneet. Myös kivijalkapalveluissa tuotetaan digitaalisia palveluita.

TA2023 MITTARISTO
Avosairaanhoito

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Asiakkaan tarpeenmukainen hoito, optimaalisesti tuotettuna	Tiimimallin peittävyys terveysasemilla	25 %	50 %	100 %
Ajantasainen suunnitelma kaikilla siitä hyötyvillä asiakkailla	Hoitosuunnitelmien määrän kasvu	Ei tiedossa	50 %	90 %
Asiakkaan tarpeenmukainen hoito, optimaalisesti tuotettuna	Etäkontaktien (sis. myös puhelut) osuus kaikista käynneistä kasvaa.	32,20 %	50 %	60-70%
Palvelut ovat saavutettavissa	Vastausprosentti puheluihin (vastatut ja takaisinsoitto)	82 %	85-90 %	95-100%
Keskimääräinen puheluihin vastaamisaika	Puheluihin takaisinsoiton vastausaika lyhenee (kiireellinen/kiireetön)	Puheluiden ka. 2h 56min	Puolittuu 1,5 h (kiireelliset puhelut)	Kiireellisissä puheluissa takaisinsoiton aika on max 30 min. Kiireettömissä puheluissa takaisinsoiton aika on max 6 h.
Hoitoon pääsy lain velvoittamassa määräajassa (hoidon tarpeen arvioinnista toteutuneeseen kiireettömään käyntiin)	Hoitoon pääsyn aika hoidon tarpeen arvioinnista Hoitoon pääsy lääkärit 14 vrk; Hoitoon pääsy hoitajat 10 vrk	Logex	Vuoden aikana saadaan validoitua koko HVA kattava raportti	100 %
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	25-74-v tyypin 2 diabeetikoiden LDL-kolesterolin hoitotasapaino paranee	Kohtalainen ja suuri riski: LDL <2.6 63%. Erityisen suuri riski: LDL <1.8 46%	Kohtalainen ja suuri riski: LDL <2.6 70%. Erityisen suuri riski: LDL <1.8 60%	Kohtalainen ja suuri riski: LDL <2.6 75%. Erityisen suuri riski: LDL <1.8 65% Valmistelija: Vaikuttavuus- ja vertaiskehittämisen tiimi
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	kohonneen verenpaineen hoitotasapaino paranee 25-74-v riskiryhmäläisillä (verenpainepotilaat, sydänpotilaat, diabeetikot)	Hyvä hoitotasapaino (<135/85 kotona): 40%. Huono hoitotasapaino (>160/100): 10-15%	Hyvä hoitotasapaino: >42%, Huono hoitotasapaino: <10%	Hyvä hoitotasapaino: >70%, Huono hoitotasapaino: <5% Valmistelija: Vaikuttavuus- ja vertaiskehittämisen tiimi

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Kotiverenpaineen mittauskattavuus paranee verenpainepotilailla	2 v sisällä asioineista mitattu 24 kk sisällä: 25%	2 v sisällä asioineista mitattu 24 kk sisällä: 30%	2 v sisällä asioineista mitattu 24 kk sisällä: 60% Valmistelija: Vaikuttavuus- ja vertaiskehittämisen tiimi
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Hoidon jatkuvuus paranee (COC-indeksi, Sotekuva-palvelu ja alueellisesti Logex Region)	Avosairaanhoidon lääkärikäynnit 0.3, hoitajakäynnit 0.2	Organisaatiokohtainen hoidon jatkuvuusmittaristo validoitu ja käytössä (Logex)	Avosairaanhoidon lääkärikäynnit 0.5, hoitajakäynnit 0.5 Valmistelija: Vaikuttavuus- ja vertaiskehittämisen tiimi
Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat	Vähähyötyisten toimien vähentäminen	Ei systemaattista toimintaa vähähyötyisten toimien vähentämiseksi	Ensimmäinen vähähyötyinen toimi tunnistettu ja asiasta johdon päätös. Valmistelun ja päätöksenteon prosessi määritelty.	Vuosittain tunnistettu ja linjattu vähintään yksi toimi (yhteensä 7 toimea) Valmistelija: Vaikuttavuus- ja vertaiskehittämisen tiimi

Sosiaalipalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Digitaalisten palveluiden vahvistaminen ja lisääminen sosiaalipalveluissa	Sähköisten toimeentulohakemusten määrä kaikista hakemuksista	30 %	30% Eritellään Kelan ja omapalvelun kautta tulevat sähköiset hakemukset	50 %
Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä kasvaa	Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä (asiakasta/kk)	1 450	1 550	1700
Tyytyväinen asiakas - Asiakasosallisuuden lisääminen	Sosiaalipalveluiden alueelliset asiakasraadit vähintään 2 kertaa vuodessa	0 kpl	8 kpl	16 kpl
Keskisuomalaiset saavat äkillisissä tilanteissa apua 24/7	Sosiaali- ja kriisipäivystyksen tehtävämäärä vuodessa.	6 337	9 000	15 000

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Asiakkaan osallisuutta lisäävän henkilökohtaisen budjetoinnin käyttöä lisätään	Asiakasmäärä henkilökohtainen budjetointi	20	25	75

Suunterveydenhuollon palvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Hoitoon pääsy lain edellyttämällä tasolla	Hoitoon pääsy vuorokausina	180vrk (tavoite)	Vuoden aikana saadaan validoitua koko HVA kattava raportti	100 % 1.1.2024 90 vrk
Omahoidon tason määrittäminen ja näyttäminen potilaalle	Plakkikoodin kirjaaminen neliportaisella asteikolla	Ei tiedossa	75 % käynneistä kirjataan omahoidon taso	95 %
Laatu ja vaikuttavuus Laatu ja kustannustehokkuus lisääntyvät	Paikkojen pysyvyys kolme vuotta		Päästään valtakunnallisesti keskitasolle	Päästään valtakunnallisesti 1/ 4 tasolle
Laatu ja vaikuttavuus Laatu ja kustannustehokkuus lisääntyvät	Juurihoidettujen hampaiden selviytyminen kolme vuotta.		Päästään valtakunnallisesti keskitasolle	Päästään valtakunnallisesti 1/ 4 tasolle

Vastuualue, sairaalapalvelut

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Hoitotakuu toteutuu, hoidon tarpeen arviointi	Odottaa > 90 vrk/ 6 vko lasten- ja nuorisopsykiatria (%)	23,4 %	< 15 % ylitykset	0 % ylitykset
Hoitotakuu toteutuu, hoitoon pääsy	Odottaa > 180 vrk (%)	10,7 %	< 5 % ylitykset	0 % ylitykset, > 50% pääsee alle 2 kk
Vastuualue on veto- ja pitovoimainen työpaikka	NPS	Uusi mittari	50	50 HR:ää koskeva

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Toiminnan turvallisuus lisääntyy	Korvattavien potilasvahinkojen määrä vähenee (vuositasolla).	44 kpl	vähenee	vähenee Tiedot voivat tulla kahden vuoden viiveellä.
Toiminnan turvallisuus lisääntyy	Läheltä piti- tilanteita raportoidaan enemmän kuin poikkeamia (>50 %).	23,5%	> 50%	> 50%
Sairauspoissaolot vähenevät	Sairauslomat kokonaistyöajasta (%)	4,4%	< 4%	< 3,5 HR:ää koskeva
Vastuualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	1=5, 1=täysin eri mieltä 5=täysin samaa mieltä (NPS)	NPS 73,7, ka 4,68	75	80 Seurattava asia vastuualueella, mutta ei strategiseen mittaristoon, tieto tulee eri palautemenetelmän kautta
Vastuualueella hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	NPS	67,1	60	>70 Asiakaskokemusta koskeva

Konservatiivinen palvelualue

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Hoitotakuu toteutuu, hoidon tarpeen arviointi	Odottaa > 90 vrk (%)	24 %	alle 15 %	0 %
Hoitotakuu toteutuu, hoitoon pääsy	Odottaa > 180 vrk (%)	5,5 %	alle 5 %	0 %
Palvelualue on veto- ja pitovoimainen työpaikka	NPS	Uusi mittari	50	50 HR:ää koskeva
Toiminnan turvallisuus lisääntyy	Korvattavien potilasvahinkojen määrä vähenee (vuositasolla).	44 kpl	vähenee	vähenee
Toiminnan turvallisuus lisääntyy	"Läheltä piti"- tilanteita raportoidaan enemmän kuin "Tapahtui potilaalle" (>50 %).	28 %		
Sairauspoissaolot vähenevät	Sairauspoissaolot kokonaistyöajasta (%)	4,6	< 4%	< 3,5%

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	1-5, 1=täysin eri mieltä 5= täysin samaa mieltä (keskiarvo)	86,7	80	90 HR:ää koskeva Seurattava asia vastuualueella, mutta ei strategiseen mittaristoon, tieto tulee eri palautemenetelmän kautta
Sairaalapalveluissa hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	Nettosuositteluindeksi, NPS	75 (10/22)	>60	>70 Asiakaskokemusta koskeva

Operatiivinen palvelualue

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Hoitotakuu toteutuu, hoidon tarpeen arviointi	Odottaa > 90 vrk (%)	31 %	< 15 % ylitys	0 % ylitykset
Hoitotakuu toteutuu, hoitoon pääsy	Odottaa > 180 vrk (%)	18,9 %	< 5 % ylitys	0 % ylitykset, > 50% pääsee alle 2 kk
Palvelualue on veto- ja pitovoimainen työpaikka	NPS	Uusi mittari	50	50 HR:ää koskeva
Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	1-5, 1=täysin eri mieltä 5= täysin samaa mieltä (keskiarvo)	79,4	80	90 Seurattava asia vastuualueella, mutta ei strategiseen mittaristoon, tieto tulee eri palautemenetelmän kautta
Sairaalapalveluissa hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	NPS	68	NPS >60	NPS >70 Asiakaskokemusta koskeva

TA2023 MITTARISTO

Psykiatrian palvelualue

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Hoitotakuu toteutuu, hoidon tarpeen arviointi	Odottaa > 90 vrk (aikuiset)/ 6 vko (lasten- ja nuorisopsykiatria) (%)		< 15 % ylitykset	0 % ylitykset
Hoitotakuu toteutuu, hoitoon pääsy	Odottaa > 180 vrk (aikuiset)/ 3180 vrk (lasten- ja nuorisopsykiatria) (%)		< 5 % ylitykset	0 % ylitykset
Hoitotakuu toteutuu, läheteiden luku	Läheteiden käsittelyaika	6 vrk	Läheteiden käsittelyaika 90% < 5 vrk	90 % < 3 vrk
Palvelualue on veto- ja pitovoimainen työpaikka	NPS	Uusi mittari	50	50 HR:ää koskeva
Sairauspoissaolot vähenevät	Sairauspoissaolot %:a kokonaistyöajasta	5,39	4,5	<3,5 % HR:ää koskeva
Perustason vahvistuminen: Läheteiden määrän väheneminen	Läheteiden määrät	Nykytaso	Lähetteet vähenevät 5 %	Lähetteet vähenevät 30 %
Perustason vahvistuminen: Palautettujen läheteiden määrän väheneminen	Palautettujen läheteiden määrät	2021 aikuisten vastaanottopalvelut 21 %. Nuorisopsykiatrian vastaanottopalvelut 26 %. Lastenpsykiatrian vastaanottopalvelut 16 %.	Palautettujen läheteiden määrä vähenee >5 %	Palautetut vähenevät 90 %
Perustason vahvistuminen: Hoitopäivien väheneminen	Hoitopäivien määrät	Hoitopäiviä 2021 psykiatrian osastoilla 24 720. Nuorisopsykiatrian osastolla hoitopäiviä 2021 3028. LIPSYn lähtötaso 0 Lasten hoitopäivien lkm. KYS:ssä 2021 1385. Jämsän tiedot täsmentyvät.	Hoitopäivät vähenevät vähintään 5 %. KYS-ostojen määrä lastenpsykiatrialla vähenee 600 000 € vuositasolla	Hoitopäivät vähenevät 25%
Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat	1-5, 1=täysin eri mieltä 5=täysin samaa mieltä, NPS	62,5	70	90

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin				Seurattava asia vastuualueella, mutta ei strategiseen mittaristoon, tieto tulee eri palautemenetelmän kautta
Sairaalapalveluissa hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	NPS	24,2	50	60 Asiakaskokemusta koskeva

Päivystys ja ensihoito

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Palvelualue on veto- ja pitovoimainen työpaikka	NPS	Uusi mittari	50	50 HR:ää koskeva
Päivystyksessä ei aamulla jatkohoitoa odottamaan jääneitä potilaita yli 90 % päivistä	Päivystyksessä jatkohoitoa aamulla odottavien potilaiden määrä	Uusi mittari	< 5	> 90 % päivistä ei jatkohoitoon odottavia potilaita päivystyksessä
Päivystysosaston keskimääräinen hoitoaika alle 1,5 vrk	Keskimääräinen hoitoaika	2,0 vrk	1,7 vrk	< 1,5 vrk
Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin lisääntyvät	NPS	64,6	70	80 Seurattava asia vastuualueella, mutta ei strategiseen mittaristoon, tieto tulee eri palautemenetelmän kautta
Sairaalapalveluissa hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	NPS	54,6	60	80 Asiakaskokemusta koskeva
Ensihoidon X-tehtävästä ei muodostu paikkotehtävää 24 tuntiin	X-tehtävien paikkotehtävät	Uusi mittari	5 %	5 %

TA2023 MITTARISTO

Sairaalapalvelut Nova

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Osastotoiminta on entistä vaikuttavampaa	30vrk sisällä päivystykseen palaaminen osastolta lähdön jälkeen alle 20 %	< 20%	alle 20 %	alle 15 %
Palvelualue on veto- ja pitovoimainen työpaikka	NPS	Uusi mittari		HR:ää koskeva
Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	1-5, 1=täysin eri mieltä 5=täysin samaa mieltä, NPS	63,4	70	80 Seurattava asia vastuualueella, mutta ei strategiseen mittaristoon, tieto tulee eri palautemenetelmän kautta
Palvelualueella hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	Nettosuositteluindeksi, NPS > 50	56,8	70	80 Asiakaskokemusta koskeva
Sairauspoissaolot vähenevät	Sairauspoissaolot kokonaistyöajasta (%)	5,2% (9/22)	<4%	<3,5% HR:ää koskeva
Palvelusta toiseen siirtyminen on sujuvaa	Jatkohoitoon odottavien määrä osastoilla lukumäärä (kuukauden keskiarvo)	Uusi mittari	< 5	< 2

Alueellinen osastotoiminta

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Osastotoiminta on entistä vaikuttavampaa	30 vrk:n sisällä päivystykseen palaaminen osastolta lähdön jälkeen	Uusi mittari	alle 20 %	alle 15 %
Palvelualue on veto- ja pitovoimainen työpaikka	NPS	Uusi mittari		HR:ää koskeva
Sairauspoissaolot vähenevät	Sairauspoissaolot kokonaistyöajasta (%)	Uusi mittari	<4%	<3,5% HR:ää koskeva

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Palvelualueella hoidetut potilaat kokivat henkilökunnan kohtelevan heitä hyvin	1-5, 1=täysin eri mieltä 5=täysin samaa mieltä, NPS	Uusi mittari		Seurattava asia vastualueella, mutta ei strategiseen mittaristoon, tieto tulee eri palautemenetelmän kautta
Sairaalapalveluissa hoidettujen potilaiden asiakaskokemus on erinomainen	Nettosuositteluindeksi, NPS	Uusi mittari	80	80 Asiakaskokemusta koskeva
Palvelusta toiseen siirtyminen on sujuvaa	Jatkohoitoon odottavien määrä osastoilla lukumäärä (kuukauden keskiarvo)	Uusi mittari	< 15	< 5

TA2023 MITTARISTO

HR

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Hva:lla on riittävä henkilötyöpanos tuotettuihin palveluihin	Työpanos kokonaisuuteen ja kohdennettuna palveluille			
Keski-Suomen hyvinvointialue on veto- ja pitovoimainen työpaikka	Henkilöstön vaihtuvuus kokonaisuutena ja palveluittain			
Henkilöstön osaamisen kehittäminen osana veto- ja pitovoiman parantamista	Koulutuspäivien lukumäärä kokonaisuutena ja palveluittain			

Asiakaskokemus

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
Hyvinvointialueen palveluiden käyttö on helppoa.	CES kokonaisuutena ja palvelualueittain Customer Effort Score, CES mittaa asiointiin helppoutta ja vaivattomuutta asteikolla 1-7. CES%:ssa mukana ovat arvot 5-7.		80 %	100 %
Asiakkaat suosittelevat hyvinvointialueen palveluita.	NPS kokonaisuutena ja palvelualueittain Net Promoter Score, NPS kuvaa asiakkaan halua suositella Keski-Suomen hyvinvointialuetta asteikolla 0-10. Suhdeluvun arvot vaihtelevat välillä -100 -		>60	>100

TA2023 MITTARISTO

Tavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2030
	+100. Positiivinen luku katsotaan hyväksi ja erinomaisena pidetään lukua +50.			

Aluehallitus

§ 272

Kouluikäisten optikkopalvelun palvelusetelin perustaminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1783/00.02.04/2023

Aiempi käsittely:

Palveluntuottajien vaikuttamistoimielin 5.6.2023 § 13

Selostus asiasta

Keski-Suomen hyvinvointialueella on valmistelussa kahden palvelusetelin sääntökirjat: Koululaisten optometristin tutkimuksen palvelusetelin sääntökirja sekä sosiaalihuoltolain mukaisten tukipalveluiden palvelusetelin sääntökirja.

Koululaisten näöntutkimukset tulee lain mukaisesti tuottaa osana kouluterveydenhuollon palveluja. Tavoitteena on saada yhdenvertaiset palvelut koko hyvinvointialueelle. Ostopalveluna toteutettavilla optikko- ja silmälääkäritutkimuksilla varmistetaan kyseisten palveluiden tarvitsijoiden yhdenvertainen kohtelu, palvelun saatavuus ja saavutettavuus. Koululaisten optometristin tutkimukset on tarkoitus ottaa käyttöön myös palvelusetelipalveluna. Koululaisten optometristin tutkimuksen palvelusetelin sääntökirjan valmistelu tuodaan tiedoksi palveluntuottajien vaikuttamistoimielimelle ennen käsittelyä Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden lautakunnassa ja aluehallituksessa.

Hyvinvointialue järjestää tukipalveluita omana palvelutuotantona ja ostopalveluna. Tavoitteena on ottaa näiden järjestämistapojen rinnalle käyttöön myös tukipalveluiden palveluseteli. Tukipalveluiden palvelusetelin myöntäminen hyvinvointialueella on määrärahasidonnaista. Asiakkaalla ei ole subjektiivista oikeutta saada tukipalveluiden palveluseteliä. Tukipalveluja järjestetään henkilölle, joka tarvitsee niitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi. Lisäksi tukipalveluja järjestetään henkilölle, joka tarvitsee niitä erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella. Palvelusetelillä järjestettäisiin tukipalveluina palvelutarpeen arvioinnin perusteella ja henkilön yksilöllisen tarpeen mukaan seuraavia eri palveluita:

1) asiointipalvelua; 2) siivouspalvelua; 3) vaatehuoltopalvelua

Palvelusetelillä järjestettävillä sosiaalihuoltolain mukaisilla tukipalveluilla varmistetaan kyseisten palveluiden tarvitsijoiden yhdenvertainen kohtelu, palvelun saatavuus ja saavutettavuus. Palvelusetelitoiminnalla varmistetaan

Aluehallitus

alueellista saatavuutta ja mahdollistetaan kaiken kokoisten palveluntuottajien osallistumisen tukipalveluiden tuottamiseen. Sosiaalihuoltolain mukaisten tukipalveluiden palvelusetelin sääntökirjan valmistelu tuodaan tiedoksi palveluntuottajien vaikuttamistoimielimelle ennen käsittelyä Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden lautakunnassa ja aluehallituksessa.

Palvelujohtajan ehdotus

Palveluntuottajien vaikuttamistoimielin merkitsee tiedoksi Koululaisten optometristin tutkimuksen palvelusetelin sekä sosiaalihuoltolain mukaisten tukipalveluiden palvelusetelin sääntökirjan esittelyn sekä sopii millä aikataululla toimielin lukee ja kommentoi valmistelussa olevaa sääntökirjaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi palveluntuottajien vaikuttamistoimielin päätti, että toimielin kommentoi molempia valmistelussa olevia sääntökirjoja 30.6.2023 mennessä.

Erityisasiantuntija Mia Lindberg esitteli asiaa klo 12:57 - 13:30. Hän toimittaa esityksensä sekä valmistelussa olevat sääntökirjaluonnokset palveluntuottajien vaikuttamistoimielimen käyttöön kommentointia varten.

Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 30.8.2023 § 58

Selostus asiasta

Palveluntuottajien vaikuttamistoimielimen kommentit sääntökirjaan on käyty huolellisesti läpi asiaa valmistelevien viranhaltijoiden toimesta. Esimerkiksi palveluntuottajien vaikuttamistoimielimen kommentit hintoihin liittyen on otettu huomioon palvelusetelin arvoa määriteltäessä.

Vastuualuejohtaja antaa lautakunnan kokouksessa tarkemman selvityksen aiheesta.

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 18

Strategiajohtajan ehdotus

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta

1. merkitsee palveluntuottajien vaikuttamistoimielimen käsittelyn tiedoksi
2. antaa evästyksen aluehallituksen käsittelyyn
3. esittää aluehallitukselle koululaisten optometristin tutkimuksen palvelusetelin sääntökirjan hyväksymistä liitteen mukaisesti
4. lähettää sosiaalihuoltolain mukaisten tukipalveluiden palvelusetelin sääntökirjan osalta asian työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan käsittelyyn

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

Aluehallitus 12.9.2023 § 272

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus merkitsee tiedoksi asian aiemman käsittelyn palveluntuottajien vaikuttamistoimielimessä ja lasten, nuorten ja perheiden lautakunnassa sekä hyväksyy koululaisten optometristin tutkimuksen palvelusetelin sääntökirjan liitteen mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Luonnos Koululaisten optometristin tutkimuksen palvelusetelin sääntökirja KSHVA

Koululaisten optometristin tutkimuksen palvelusetelin sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

X.X.2023

Sisältö

1. Koululaisten optometristin tutkimuksen palveluseteli	3
2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit	3
2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet.....	4
2.2 Palvelutarpeen arviointi	4
3. Palvelun järjestäminen	4
4. Palvelun sisältövaatimukset	4
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen	5
6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen	8
6.1. Palvelusetelin arvo	8
6.2. Matkakorvausten määräytyminen	8
7. Keskeytyssäännöt	8
8. Palse.fi-portaalin käyttäminen	8
8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi -portaaliin	9
8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	9
8.3 Palvelupalaute ja toteuttamissuunnitelma	9
8.4 Muut palvelukohtaiset huomiot ja ohjeet Palse.fi-portaalin osalta	9
9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	9
9.1 Palvelun peruuntuminen	10

1. Koululaisten optometristin tutkimuksen palveluseteli

Koululaisten optometristin tutkimuksen ostopalvelulla tarkoitetaan optometristin suorittamaa tutkimusta ja hoitoa. Koululaisten näöntutkimusten järjestämisestä huolehtii hyvinvointialue. Palvelut tulee järjestää sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisiksi, kuin koululaisten näöntutkimukset Keski-Suomen hyvinvointialueella edellytetään.

2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Terveydenhuoltolain 16 § määrittelee, että kouluterveydenhuoltoon kuuluvat mm. oppilaan terveydentilan toteamista varten tarpeelliset erikoistutkimukset.

Palveluseteli optometristin tutkimukseen tehdään, jos THL:n seulontarajat [tiedä ja toimi_koululaisten näönseulonta 04_2019 WEB.pdf \(julkari.fi\)](#) rikkoutuvat kouluterveydenhuollossa tehtävässä näkö tutkimuksessa tai oppilaalla on jotakin silmiin tai näkemiseen liittyviä oireita ja oppilas on vähintään toisella vuosiluokalla ja täyttänyt 8-vuotta. Optometristin tutkimuksessa noudatetaan "Hyvä optometristin tutkimuskäytäntö" - ohjeistusta: <https://naery.fi/nae-ry/oppaat-ja-ohjeistukset/>

Optometristillä on velvollisuus ohjata tutkittava silmälääkärin vastaanotolle, jos hän toteaa tutkimuksissaan mahdollisiin sairauksiin tai lääketieteellisen tutkimuksen tarpeeseen viittaavia löydöksiä tai oireita. Optometristin tutkimukseen sisältyy tarvittaessa värinäkö tutkimus. Värinäkö tutkimuksena on käytettävä Ishihara tai Farnsworth Panel 15-testiä. Optometristi tekee värinäkö tutkimuksesta palautteen, jossa mainitaan selkeästi värinäön heikkouden taso. Mahdollisista värinäön jatkotutkimuksista päättää koululääkäri tai silmätautien erikoislääkäri.

Terveydentilan selvittämiseen liittyvät koululaisten näöntutkimukset sisältyvät kouluterveydenhuoltoon. Tämä pitää sisällään myös taittovikojen diagnosoinnin ja ammatinvalinnan kannalta tarpeellisen värinäön tarkemman selvittelyn. Nämä tarpeelliset tutkimukset ovat oppilaalle maksuttomia.

Maksuttomien näöntutkimusten määrää ei kouluterveydenhuollossa ole lainsäädännössä rajoitettu, vaan niitä on järjestettävä oppilaan tarpeen mukaisesti. Käyntiä varten voi saada uuden palvelusetelin, jos kyseessä on jokin uusi silmiin tai näkemiseen liittyvä vaiva tai kouluterveydenhoitajan arvion mukaan edellisestä tutkimuksesta on niin paljon aikaa, että tutkimustulos ei vastaa tämän hetken tilannetta. Todetun taudin tai vian hoito, kuten silmälasit ja seurantakäynnit, ei sisälly kouluterveydenhuoltoon.

Palveluseteli myönnetään Keski-Suomen hyvinvointialueella koulua käyville oppilaille, jos ostopalvelun myöntämisperusteet täyttyvät ja palvelusetelin käyttäminen soveltuu asiakkaalle.

2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet

Myönnettävänä palvelusetelituotteena on Koululaisten optometristin tutkimus.

2.2 Palvelutarpeen arviointi

Päätös palvelusetelin myöntämisestä tehdään Keski-Suomen hyvinvointialueella työsuhteessa olevan koulu- tai opiskeluterveydenhoitajan toimesta. Päätökset perustuvat aina yksikölliseen tarveharkintaan.

3. Palvelun järjestäminen

Oppilaan on päästävä optometristin tutkimukseen kuukauden kuluessa siitä, kun oppilaan huoltaja ottaa yhteyttä palveluntuottajaan aikaa varatakseen. Palvelusetelin voimassaolo määritetään palvelusetelissä ja palveluseteli myönnetään korkeintaan neljäksi kuukaudeksi. Erityisin perustein palvelusetelin voimassaoloaika voi olla pidempi. Palveluseteliä ei myönnetä jälkikäteen jo ostetuista tai saaduista palveluista.

4. Palvelun sisältövaatimukset

Palveluntuottaja aloittaa uuden asiakkaan tutkimuksen kuukauden sisällä palvelun tilaamisesta. Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että palveluseteli käytetään vain siihen tarkoitukseen, joka myöntämispäätöksessä on määritelty. Kouluterveydenhoitaja voi myöntää oppilaalle palvelusetelin joko optometristin

suorittamaan näkö tutkimukseen ja/tai silmälääkärille ohjeiden mukaisesti. Palvelu sisältää optometristin tutkimuksen silmäsairauden tai sen epäilyn selvittämiseksi sekä tarpeellisen taittovian hoidon määräämisen. Palveluun kuuluu lisäksi hoitopalautteen täyttäminen.

Palvelusetelillä ostettuun käyntiin sisältyy kaikkien vastaanotolla määrättyjen ja otettujen tutkimusten tulkinta.

Palveluun kuuluvaan optometristin tutkimukseen sisältyy pääsääntöisesti molempien silmien:

- näöntarkkuuden tutkiminen
- silmän taittovirheen määrittäminen, mikäli näöntarkkuus ei ole normaali tai taittovirhettä epäillään asiakkaan oireen tai palveluun hakeutumisen syyksi. Lapsilla näissä tapauksissa edellytetään taittovoimakkuuden määrittämistä sykloplegiassa
- hoidoksi annettavien lääkemääräysten kirjoittaminen
- asiakkaan lähettäminen tarpeellisiin jatkotutkimuksiin silmätautien erikoislääkärille
- suullisen ja kirjallisen hoitopalautteen antaminen asiakkaalle tai hänen edustajalleen.

Kun on kyse koululaisen näöntarkastuksesta, seuraavat kohdat painottuvat:

- tutkimuksessa on huomioitava ja arvioitava näön ja hahmottamisen osuus oppilaan mahdollisten oppimisvaikeuksien selvittämisessä
- värinäkö tutkimuksena on käytettävä Ishihara tai Farnsworth Panel 15-testiä, kun sillä on vaikutusta ammatinvalintaan. Värinäkö tutkimuspalautteessa on mainittava selkeästi värinäön heikkouden taso käytettäessä Farnsworth Panel 15-testiä.

Silmälasien hankkiminen ei kuulu hyvinvointialueella kouluterveydenhuollon järjestämisvelvollisuuteen.

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

Henkilökunnan ja sijaisten tulee täyttää terveydenhuollon henkilöstölle asetetut lakisääteiset vaatimukset. Palvelua tuottavalta henkilöstöltä edellytetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukaista oikeutta harjoittaa ko. ammattia. Palveluntuottajan tulee täydentää henkilöstöluettelo a-palse.fi – portaalissa jatkuvasti niin, että se on aina ajantasainen.

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden rekisterinumero löytyy Valviran ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietopalvelusta (<https://julkiterhikki.valvira.fi>).

Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelua toteuttava henkilöstö täyttää laissa säädetyt kelpoisuusehdot ja suorittaa vain sellaisia työtehtäviä, joihin heillä on säännösten tai valtakunnallisten ohjeiden mukainen oikeus. Palkatessaan terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä rekisteristä. Henkilöstöllä on oltava riittävä Suomen kielen taito. Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä ammattitaidon ylläpidosta ja täydennyskoulutuksesta.

Optikkojen koulutusasteet on oltava kunnossa. Optikoiden ammattioikeudet ja täydennyskoulutusrekisteri: nae.netland.fi/taydennyskoulutusrekisteri/10018
Henkilökunnan ja sijaisten tulee täyttää terveydenhuollon henkilöstölle asetetut lakisääteiset vaatimukset. Palvelua toteuttavalta henkilöstöltä edellytetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukaista oikeutta harjoittaa ko. ammattia. Henkilöstöluettelo tulee täydentää jatkuvasti niin, että se on aina ajantasainen. Rekisteröintinumero löytyy Valviran ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietopalvelusta (<https://julkiterhikki.valvira.fi>).

Optometrismi ja optikko ovat ammattinimikkeitä, joita käyttää laillistettu optikko. Optometrismi tarkoittaa sellaista laillistettua optikkoa, jolla on rajattuun lääkkeenmääräämiseen oikeuttava koulutus ja jolla on pätevyyttä suorittaa silmien terveystarkastuksia. Optometrismi AMK koulutuksen käyneellä ei välttämättä ole lääkkeenmääräämisoikeutta, ja ne laillistetut optikot, joilla ei ole rajattuun lääkkeenmääräämiseen oikeuttavaa koulutusta, käyttävät ammattinimikettä optikko. Keski-Suomen hyvinvointialueella palvelusetelipäätös voidaan tehdä vain lääkkeenmääräämisoikeuden omaavan optometristin tutkimukseen, jotta oppilaan silmiä on mahdollisuus tutkia tarvittaessa laajentavia silmätippoja käyttäen.

Valvira toteaa, että terveydenhuollon ammattihenkilön on terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 15 §:n 1 momentin perusteella

ammattitoiminnassaan sovellettava yleisesti hyväksytyjä ja kokemusperäisiä perusteltuja menettelytapoja koulutuksensa mukaisesti, jota hänen on pyrittävä jatkuvasti täydentämään. Terveystieteiden ammattihenkilöistä annetun lain 22 §:n 1 momentin mukaan laillistettu lääkäri päättää potilaan lääketieteellisestä tutkimuksesta, taudinmäärityksestä ja siihen liittyvästä hoidosta.

Laillistettu terveystieteiden ammattihenkilö voi edellä mainitun lain 23 a §:n mukaan koulutuksensa, kokemuksensa ja tehtäväkuvansa mukaisesti aloittaa hoidon potilaan oireiden ja käytettävissä olevien tietojen sekä tekemänsä hoidon tarpeen arvioinnin perusteella.

Valvira toteaa, että optikolla on velvollisuus ohjata potilas lääkärin vastaanotolle silloin, kun hän toteaa tutkimuksissaan mahdollisiin sairauksiin tai lääketieteellisen tutkimuksen tarpeeseen viittaavia löydöksiä tai oireita. Lisäksi Valvira toteaa edelleen, että muilla kuin lääkäreillä ei ole oikeutta tehdä lääketieteellisiä diagnooseja ja määrittellä niiden perusteella valittavaa hoitoa. Diagnoosien tekeminen sisältää myös diagnoosien pois sulkemisen.

Optikon ammatinharjoittamisesta on annettu tarkempia säännöksiä terveystieteiden ammattihenkilöistä annetun asetuksen (564/1994) 16 §:ssä. Sen mukaan laillistettu optikko ei saa itsenäisesti määrätä silmälaseja:

1. alle kahdeksanvuotiaalle lapselle;
2. henkilölle, jolle on aikaisemmin suoritettu silmämunaan kohdistunut leikkaus;
3. henkilölle, jolla ilmeisesti on silmäsairaus; eikä
4. henkilölle, jonka näön tarkkuutta ei silmälaseilla saada normaaliksi.

Piilolaseja saa edellä todetuina rajoituksina määrätä ja sovittaa laillistettu optikko, joka on suorittanut tällaisen pätevyyden edellyttämän lisäkoulutuksen.

Laillistetun optikon pitää lisäksi varmistua siitä, ettei piilolasien käyttämiselle ole estettä. Piilolaseista säädettyä sovelletaan myös muihin silmälaseihin rinnastettaviin optisiin välineisiin, jotka on tarkoitettu heikkonäköisille näkökyvyn parantamiseksi.

Valviran näkemyksen mukaan optikko saa kuitenkin määrätä silmälasit silloin, jos silmätautien erikoislääkäri on ensin tutkinut silmäsairautta sairastavan potilaan ja ohjannut potilaan tämän jälkeen optikolle silmälasien määrittystä varten.

Silmälääkärin ja optikon kokemus ja osaaminen lasten ja nuorten kanssa toimimisesta on edellytys palveluntuottajaksi hyväksymiselle.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelusta vastaava henkilö säilyy samana asiakkaan palvelujakson ajan, ellei asiasta erikseen asiakkaan kanssa muuta sovita. Henkilön voi korvata saman pätevyyden omaava kollega loma-aikoina, sairastuessa ja koulutuksessa ollessa. Lisäksi palveluntuottaja sitoutuu kuvaamaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan.

6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen

6.1. Palvelusetelin arvo

Palveluseteli on tasasuuruinen eli palveluseteli on kaikille asiakkaille samansuuruinen. Asiakkaan tulot eivät vaikuta tasasuuruisen palvelusetelin arvoon.

Koululaisten optometristin tutkimus: 40 euroa / tutkimus

Ilmoitettu hinta on kokonaishinta, joka sisältää kaikki palvelun tuottamisesta aiheutuvat kulut. Asiakas ei maksa tutkimuksesta erillistä asiakas- tai muuta maksua.

6.2. Matkakorvausten määräytyminen

Matkakustannuksista voi saada korvausta siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään. Tästä annetaan asiakkaalle erillinen ohje palvelusteliä myönnettäessä.

7. Keskeytyssäännöt

Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittamaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle, mikäli palvelun tuottamiseen ilmaantuu pidempiaikainen keskeytys tai este sekä mikäli yhteystiedoissa tai palvelua tuottavassa henkilökunnassa tapahtuu muutoksia.

8. Palse.fi-portaalin käyttäminen

8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi -portaaliin

Palveluntuottaja kirjaa hoitopalautteen Palse.fi-portaaliin 5 päivän sisällä palvelun toteutumisesta. Palvelutapahtuma muodostuu automaattisesti lähetetyn hoitopalautteen perusteella.

8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Palveluntuottaja lähettää hoitopalautteen toteutuneesta hoidosta Palse.fi-portaalin kautta. Hoitopalautteen lähettäminen on edellytys palvelusetelin maksamiselle.

Palveluntuottajan laskuttaessa palvelusetelin myöntävää organisaatiota, tuottaja hakee laskutettavaan aineistoon laskuviitteen Palse.fi -portaalista. Laskuviitteen mainitseminen laskussa on ehdottoman tärkeää, jotta laskun käsittely voi tapahtua automaattisesti. Laskussa ei tarvitse eritellä palvelutapahtumia, vaan ne siirtyvät tilaajalle automaattisesti. Tuottaja kirjaa omaan laskutusjärjestelmäänsä tekemäänsä laskuun vain portaalista saamansa palvelukohtainen laskuviitteen ja kokonaissumman. Tuottaja lähettää verkkolaskun hyvinvointialueelle.

8.3 Palvelupalaute ja toteuttamissuunnitelma

Palveluntuottaja lähettää hoitopalautteen käynnistä Palse.fi -portaalin kautta 5 päivän sisällä palvelun toteutumisesta. Palautteeseen kirjataan selkeästi myös normaalit löydökset. Palautteen tulee sisältää seuraavat seikat: tulosyy, esitiedot, nykytilan kuvaus, tehdyt toimenpiteet, hoitosuunnitelma sisältäen määrätyt lääkitykset ja työdiagnoosi. Suositus on, että tekstissä ei käytetä lyhenteitä.

8.4 Muut palvelukohtaiset huomiot ja ohjeet Palse.fi-portaalin osalta

Palvelusetelien kohdalla lisätiedot kirjoitetaan erilliselle dokumentille, joka näkyy palveluntuottajalle portaalissa setelin aktivoinnin jälkeen.

9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

9.1 Palvelun peruuntuminen

Palveluntuottaja vastaa palvelun toteutumisesta asiakkaan ajanvarauksen mukaisesti. Mikäli palveluntuottaja joutuu peruuttamaan sovitun palvelun, palveluntuottaja tiedottaa palvelun toteuttamisen esteestä asiakkaalle heti kun se on tiedossa ja sopii tarvittaessa korvaavasta palvelusta asiakkaan kanssa.

Mikäli asiakkaalla on tarve perua aika palveluntuottajalle, perumisen tulee tapahtua palveluntuottajan määrittelemien peruutusehtojen mukaisesti (mm. kuinka paljon aiemmin aika tulee perua). Palveluntuottaja ei veloita asiakasta peruuttamattomasta eikä perutusta käynnistä. Palveluntuottaja voi sopia asiakkaan kanssa korvaavan käynnin. Tuottajalla on velvollisuus kertoa asiakkaalle palvelun peruuttamisen ehdoista, kun palvelusta sovitaan. Palveluntuottajalle voidaan korvata asiakkaan peruuttamattomasta käynnistä 50 % palvelusetelin arvosta.

Palveluntuottajan tulee ilmoittaa palvelusetelin myöntäjälle, jos kyseessä on asiakkaasta johtuva toteutumaton käynti, jota asiakas ei ole lainkaan peruuttanut tai peruuttaminen on tapahtunut aiheetta liian myöhään.

Aluehallitus

§ 273 **Valtuustoaloite "Epäeettisen rokotussuosituksen poistaminen riskiryhmään kuuluvien lasten kohdalta"**

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/147/00.02.00/2022

Aiempi käsittely:

Aluevaltuusto 11.4.2023 § 29

Selostus asiasta Aluevaltuuston kokouksessa jätettiin seuraava valtuustoaloite:

Eetu Tuovilan (Vapauden liitto) valtuustoaloite:
Epäeettisen rokotussuosituksen poistaminen riskiryhmään kuuluvien lasten kohdalta

ehdotus

Päätös Aluevaltuusto merkitsi valtuustoaloitteen tiedoksi ja antoi sen aluehallituksen valmisteltavaksi.

Lasten nuorten ja perheiden lautakunta 7.6.2023 § 49

Valmistelija(t) infektioylilääkäri Jaana Leppäaho-Lakka p. 014 2691578 ja johtajaylilääkäri Heikki Miettinen p. 014 2694476

Selostus asiasta Valtuustoaloitteessa esitetään, että hyvinvointialue ei jatkossa suosittelisi koronarokotteita riskiryhmiin kuuluville lapsille. Valtuustoaloitteessa katsotaan, että aluehallituksen pitää kyetä priorisoimaan sairaiden lasten oikeudet. Perusteluiksi aloitteelle on esitetty mm. vakavia rokotehaittoja sekä Die Welt- ja Seura-lehdessä julkaistuja artikkeleita rokotevalmistajan toiminnasta.

Tartuntatautilain 45 § mukaan Valtioneuvosto päättää yleisten vapaaehtoisten rokotusten toimeenpanemisesta. Hyvinvointialueen on järjestettävä valtioneuvoston päättämät yleiset vapaaehtoiset rokotukset ja sellaiset lääkärin määräyksen perusteella tartuntatautien ehkäisyyn käytettävät rokotukset, jotka eivät kuulu 44 §:ssä tarkoitettuun kansalliseen rokotusohjelmaan.

Kansallinen rokotusasiantuntijaryhmä KRAR on Terveyden- ja

Aluehallitus

hyvinvointilaitoksen (THL) asettama asiantuntijatyöryhmä, johon kuuluu eri lääketieteen alan asiantuntijoita sekä jäsenet THL:stä ja Sosiaali- ja terveysministeriöstä (STM). KRAR perustaa rokotussuosituksensa lääketieteelliseen näyttöön, mihin kuuluu myös rokotteiden sivuvaikutusten ilmaantumisen seuranta. KRAR:in suosituksia käsitellään Sosiaali- ja terveysministeriön Tartuntatautilain 6 § 4 momentin mukaisesti asettamassa Tartuntatautiin neuvottelukunnassa, jonka tehtävä on mm. seurata tartuntatautiin vastustamistyön toteutumista. STM on julkaissut Suomen koronarokotusstrategian, jonka viimeinen päivitys on 22.6.2022. Tämän voimassa olevan STM:n strategian mukaisesti Covid19-tehosterokotuksia suositellaan lääketieteelliseen riskiryhmään kuuluville >12-vuotiaille.

Covid-rokotukset ovat lääketieteellistä toimintaa. Terveydenhuoltolain 57 § mukaan toimintayksikön, kuten hyvinvointialueen, terveyden- ja sairaanhoitoa johtaa ja valvoo vastaava lääkäri (johtajaylilääkäri). Johtajaylilääkäri vastaa myös rokotustoiminnasta, yhteistyössä tartuntataudeista vastaavan lääkärin kanssa. Suomessa käytössä olevien rokotteiden ja niitä valmistavien yritysten toimintaa ja turvallisuutta seuraavat ja valvovat THL sekä Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea.

Yllä olevan perusteella katsomme, että Keski-Suomen hyvinvointialueen suositus > 12-vuotiaiden riskiryhmäläisten Covid-rokotuksista perustuu lääketieteelliseen näyttöön ja noudattaa kansainvälisiä suosituksia. Hyvinvointialueen tulee myös noudattaa Tartuntatautilain määrittämää Valtioneuvoston päätöstä ja THL:n ohjausta. Tällä tavoin turvaamme hyvinvointialueemme kansalaisten terveysturvallisuuden sekä yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen kohtelun muiden hyvinvointialueiden kansalaisten kanssa.

Strategiajohtajan ehdotus

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta

1. käsittelee Eetu Tuovilan tekemään valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen
2. esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle, että yllä esitetyn vastauksen myötä Eetu Tuovilan tekemä valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asian käsittelyn aikana Leena Kautta-Koukka siirtyi Teams-etäyhteydellä kokoukseen.

Aluehallitus

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus:

- 1) ottaa huomioon lasten, nuorten ja perheiden lautakunnan käsittelyn
- 2) toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi sekä
- 3) saattaa vastauksen valtuustoaloitteeseen aluevaltuustolle tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Valtuustoaloite 11.4.2023 Epäeettisen rokotussuosituksen poistaminen riskiryhmään kuuluvien lasten kohdalta

Valtuustoaloite Keski-Suomen hyvinvointialueelle

Epäeettisen rokotussuosituksen poistaminen riskiryhmään kuuluvien lasten kohdalta

Hyvinvointialue suosittelee THL:n ohjeistuksen mukaisesti koronarokotuksia riskiryhmiin kuuluville lapsille. Tässä jätetään poliittisista syistä tekemättä objektiivinen hyöty-haittasuhteen arviointi ja siten loukataan kaikkein heikoimpien oikeuksia.

Lasten immunitetti koronaa vastaan on erittäin hyvä. Vastaavasti riski vakavalle rokotehaitalle on koronarokotteiden kohdalla osoittautunut paljon korkeammaksi kuin yhdenkään aiemman rokotteen kohdalla.

Vaikka aihe on vaikea, pitää aluehallituksen kyetä priorisoimaan sairaiden lasten oikeudet. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti jo vakavan haitan mahdollisuuden pitää riittää siihen, ettei suositusta voi hyvällä omallatunnolla tehdä.

Lasten Comirnaty-rokotteen valmistajan, siis Pfizerin, on huomattu manipuloineen omia viimeisen vaiheen tutkimuksia edullisemmaksi näköiseksi (lähde: Die Welt -lehti 23.2., Seuran siteeraamana 20.3.). Yhtiö on tunnettu korruptioskandaaleistaan, joista mainittakoon mm. afrikkalaislasten kuolemiin ja suuriin korvauksiin johtaneet Trovan-lääkkeen kokeilut 1996.

Näin ollen esitän, että hyvinvointialue ei jatkossa suosittele koronarokotteita riskiryhmiin kuuluville lapsille.

Jyväskylässä 11.4.2023

Eetu Tuovila, aluevaltuutettu

Allekirjoittaneet:

Aluehallitus

§ 274

Päihdehuollon erityispalveluiden siirtäminen liikkeenluovutuksella Sovatek säätiöltä Keski-Suomen hyvinvointialueelle

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/2612/00.02.01/2023

Aluehallitus 12.9.2023 § 274

Valmistelija(t) Eva Pihlmaa-Tuononen, p. 050 567 2920, Ulla Kuittu, p. 050 353 8310, Jari Raudasoja, p. 014 269 5904 , Tuula Antinaho, p. 050 592 8077, Laura Vänttinen, p. 050 347 1022**Selostus asiasta** **Asian aiempi käsittely**

Päihdepalveluiden kilpailutus oli esillä aluehallituksessa 18.4.2023 § 130. Tuolloin aluehallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi evästäen jatkovalmistelua seuraavasti: opioidikorvaushoidosta tarkempi suunnitelma ja kuvaus henkilöstön osallistamisesta suunnitelmaan; avohoitopalvelujen kokonaisuuden selkeyttäminen sekä tarkennus potilasmäärien vaadituista henkilötyövuosista.

Tämän jälkeen päihdepalveluiden kilpailutuksen valmistelua on jatkettu ja se on edennyt niin, että päihdepalveluiden laitospalvelut kilpailutetaan. Valmistelu on edennyt suunnitelman mukaisesti monitoimijaisen valmistelutyöryhmän toimesta. Muiden erityispalveluiden osalta, jotka pääosin ovat Sovatekin tuottamia palveluja, suunnittelua on jatkettu. Esille on noussut vaihtoehto Sovatekin toimintojen siirtämisestä liikkeenluovutuksena Keski-Suomen hyvinvointialueelle. Tämän myötä päihdepalveluiden erityispalveluita voidaan suunnitella maakunnallisesti osana mielenterveys- ja päihdepalveluita, päihdehoidon kokonaisuus maakunnassa selkiytyy, henkilökuntaa voidaan osallistaa helpommin toiminnan suunnitteluun ja toimintojen yhdenmukaistaminen mahdollistuu, esim. opioidikorvaushoitojen toteutus.

Selostus asiasta

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 28 §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä alueensa asukkaiden päihde- ja riippuvuushoito, johon kuuluu: 1) terveydenhuollon palveluihin sisältyvä ohjaus ja neuvonta, joka koskee päihhteettömyyttä ja riippuvuuksilta suojaavia ja niitä vaarantavia tekijöitä sekä päihhteisiin ja riippuvuuksiin liittyviä terveyttä ja turvallisuutta vaarantavia tekijöitä sekä 2) päihde- ja muiden riippuvuushäiriöiden ehkäiseminen,

Aluehallitus

tutkimus, hoito sekä kuntoutus monimuotoisina palveluina. Päihde- ja riippuvuushoito on suunniteltava ja toteutettava siten, että se muodostaa toimivan kokonaisuuden muun sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa sekä hyvinvointialueella että kunnissa tehtävän ehkäisevän päihdetyön kanssa.

Hyvinvointialueen tavoitteena on tuottaa kuntalaisille heidän tarvitsemiaan palveluita ensisijaisesti avohoidossa. Palvelut toteutetaan pääsääntöisesti omina palveluina, joiden tavoitteena on laitoshoidon tarpeen väheneminen avohoitopalveluita ja palvelukokonaisuutta kehittämällä. Palveluiden kehittämisen tavoitteena ovat asiakkaalle helposti tavoitettavat, sujuvat ja joustavat mielenterveys- ja päihdehoidon palvelut sekä mielenterveyshäiriöiden ja päihdeongelmien yhtäaikainen hoitaminen tiiviissä yhteistyössä sosiaalipalveluiden kanssa, sillä yhteissairastavuus on yleistä.

Nykytila päihdehuollon palveluiden järjestämisessä

Päihdehuollon matalan kynnyksen palveluita tuotetaan perusterveydenhuollossa, joihin kuuluu hoidon tarpeen arviointi, vastaanotto toiminta, ohjaus- ja yhdyspintatyöskentely yhteistyötahojen kanssa (esim. aikuissosiaalityö ja työllisyyspalvelut) sekä erilaiset hoidolliset seurannat ja lausuntojen valmistelu. Lisäksi tehdään poliisin tai muun viranomaisen vaatimia ajoterveyslausuntoja ennakoivia seurantoja.

Päihdehuollon erityispalveluiden tuottamisesta Keski-Suomen maakunnassa on sovittu erillisellä sopimuksella Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän sekä Sovatek säätiön kesken vuonna 2013. Sopimus koski KSSH:n järjestämisvastuulle kuuluvia avo- ja osastohoidon päihdehuollon erityispalveluita. Jyväskylän kaupungin järjestämän kilpailutuksen myötä selviämisasemapalvelut v. 2018 sekä terveysneuvontapalvelut (Visiitti) huumeidenkäyttäjille ja seksityötä tekeville v. 2019 on tuotettu Sovatek säätiön toimesta. Edellä mainittuja palveluita on tuotettu sekä Sovatek säätiön tiloissa että terveysneuvontapalveluita myös liikkuvassa yksikössä. Vuonna 2020 sopimusta muutettiin siten, että päihdehuollon erityispalvelut siirtyivät järjestettäväksi KSSH:ltä Jyväskylän kaupungille, ja vuoden 2023 alusta lähtien edellä mainitut palvelut siirtyivät järjestettäväksi Keski-Suomen hyvinvointialueelle. Sovatek säätiön palveluita ovat käyttäneet Jyväskylän lisäksi myös muut maakunnan kunnat.

Sovatekin tuottamat päihdehuollon erityispalvelut, joita liikkeenluovutus koskisi Sovatek säätiö tuottaa päihdehuollon erityispalveluita, jotka sisältävät 1) päihdelääketieteen poliklinikan ja 2) osaston palveluita, 3) terveysneuvontaa sekä 4) selviämisasemapalveluita. Päihdelääketieteen poliklinikka, osasto ja terveysneuvonta Visiitti toimivat terveydenhuollon toimiluvilla ja

Aluehallitus

selviämisasema sosiaalihuollon toimiluvilla. Kokonaiskustannukset päihdehuollon erityispalveluista ovat vuonna 2022 olleet noin 3 721 209 €, lisäksi Jämsän kustannukset mukaan lukien summa oli 3 761 478 €. Vuonna 2023 edellä mainitut kustannukset nousevat 2,5-11 %.

Päihdehuollon erityispalveluiden tilat

Sovatek säätiön tarjoamat päihdehuollon erityispalvelut (päihdelääketieteen poliklinikka, osasto, terveysneuvonta Visiitti sekä selviämisasema) toimivat osoitteessa Keskussairaalantie 20 B, 40620 Jyväskylä. Tilat on suunniteltu päihdehuollon (myös vaativan päihdehoidon) toteuttamiseksi. Tilat muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden päihdehuollon eri toimijoiden kesken sujuvan toiminnan varmistamiseksi. Suunnitellun liikkeenluovutuksen jälkeen päihdehuollon erityispalvelut jatkavat toimintaansa edelleen näissä tiloissa.

Liikkeenluovutuksen tavoitellut vaikutukset

Liikkeenluovutuksen tavoitteet:

- integraatioedut maakunnalliseen mielenterveyssuunnitelmaan,
- päihdehoidon ja yhtenäisten hoitoketjujen jatkuvuuden varmistaminen maakunnassa pitkällä tähtäimellä,
- työnjaon uudistaminen päihdehoidon tiimien aikuissosiaalityön ja erityispalveluiden kesken tähdäten kustannusvaikuttavimpaan toimintatapaan ja
- asiakkaiden sisäisen lähettämisen vähentäminen hyvinvointialueen sisällä.

Liikkeenluovutuksen valmistelu

Päihdehuollon erityispalveluiden siirtämisestä Sovatek säätiöltä Keski-Suomen hyvinvointialueelle liikkeenluovutuksella on alustavasti neuvoteltu 29.5.2023. Toiminnan siirron valmistelu edellyttää Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallituksen päätöstä. Liikkeenluovutuksen valmistelua Keski-Suomen hyvinvointialueilla ehdotetaan siten, että palvelut suunnitellaan siirrettäväksi Keski-Suomen hyvinvointialueen tuottamisvastuulle 1.1.2024 alkaen tai viimeistään sopimusten irtisanomisajan päättyessä.

Valmistelun ja siirtymän aikana Sovatek säätiö jatkaa yllä mainittujen palveluiden tuottamista asiakkaille nykyisellä tavalla. Sovatek säätiön kanssa käydään keskusteluita siirtyvästä henkilöstöstä. Siirtyvä henkilöstö siirtyy Keski-Suomen hyvinvointialueen palvelukseen Laaja-alaisen sosiaali- ja terveyskeskuksen vastuualueelle. Päihdelääketieteen poliklinikka ja - osasto sekä terveysneuvonta Visiitti sijoittuvat avosairaanhoidon palvelualueelle

Aluehallitus

mielenterveys- ja päihdepalveluiden palveluyksikköön. Selviämisaseman palvelut sijoittuvat sosiaalipalveluiden palvelualueelle aikuisten sosiaalipalveluiden palveluyksikköön. Hyvinvointialueelle siirtyneet ostopalvelusopimukset Sovatek säätiön kanssa päättyvät, kun liikkeenluovutus on toteutunut.

Valmistelun aikana käydään läpi henkilöstöön, palvelutuotannon tukipalveluihin sekä asiakassuhteisiin liittyvät asiat toiminnan jatkuvuuden ja tiedottamisen näkökulmasta. Sovatek säätiö käy henkilöstönsä kanssa yhteistoiminnan mukaiset neuvottelut. Valmistelun edetessä henkilöstön kanssa käydään keskustelut toiminnan käytännön järjestelyistä Keski-Suomen hyvinvointialueella ja keskustelutilaisuuksia järjestetään tarpeen mukaisesti. Sovatekin henkilöstölle on pidetty ensimmäinen info- ja keskustelutilaisuus 15.8.2023. Lisäksi asiakkaita informoidaan palveluiden jatkumisesta. Liikkeenluovutukseen liittyvät asiat käsitellään sosiaali- ja terveystalvelujen yhteistoimintaryhmän kokouksessa 23.8.2023 ja hyvinvointialueen yhteistyötoimikunnassa 4.9.2023.

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 17

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus päättää, että valmistelu Sovatek säätiön tuottamien päihdehuollon erityispalveluiden siirtämiseksi liikkeenluovutuksella Keski-Suomen hyvinvointialueen toiminnaksi käynnistetään edellä esitetyn mukaisesti.

Asian kokouskäsittely:

Ennen asian käsittelyä Riikka Rantanen ja Katri Savolainen ilmoittivat esteellisyydestä ja poistuivat kokouksesta.

Esteellisyyden peruste: Yhteisöjäävi.

Päätös

Aluehallitus päätti, että valmistelu Sovatek säätiön tuottamien päihdehuollon erityispalveluiden siirtämiseksi liikkeenluovutuksella Keski-Suomen hyvinvointialueen toiminnaksi käynnistetään edellä esitetyn mukaisesti.

Liitteet

Liite: Aluehallituksen aiempi käsittely 18.4.2023 § 130

Aluehallitus

§ 130 Päihdepalvelujen kilpailutus

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/920/05.15.00/2023

Aiempi käsittely:

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 5.4.2023 § 14

Valmistelija(t) Tuula Antinaho, p. 050 592 8077

Selostus asiasta **Nykytilan kuvaus**

Päihdehuollon erityispalveluiden tuottamisesta Keski-Suomen maakunnassa oli sovittu erillisellä sopimuksella vuonna 2013, jossa sopijaosapuolina olivat Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (KSSHP, Y-tunnus 0215978-7) sekä Sovatek -säätiö (Y-tunnus 2307473-1). Sopimus koski KSSHP:n järjestämistä kuuluvia avo- ja osastohoidon päihdehuollon erityispalveluita. Sopimus tuli voimaan 1.1.2013. Edellä mainittua sopimusta muutettiin vuonna 2020 siten, että päihdehuollon erityispalvelut (avo- ja osastopalvelut) siirtyivät KSSHP:ltä järjestettäväksi Jyväskylän kaupungille. Palvelut ovat siirtyneet 1.1.2023 alkaen järjestettäväksi Keski-Suomen hyvinvointialueelle laaja-alaisen sosiaali- ja terveyskeskuksen avosairaanhoidon mielenterveys- ja päihdepalveluille. Sovatekin päihdelääketieteen tutkimuskeskuksen palveluita ovat käyttäneet Jyväskylän lisäksi myös maakunnan muut kunnat.

Perusterveydenhuollosta on järjestetty matalan kynnyksen päihdepalveluja, joihin kuuluu hoidon tarpeen arvio, vastaanotto toimintojen hoitosuhdetyöskentely, ohjaus- ja yhdyspintatyöskentely yhteistyötahojen kuten aikuissosiaalityön ja työllisyyspalvelujen kanssa sekä erilaiset hoidolliset seurannat ja esitietojen keräys lausuntojen laatimista varten. Seurannoista voidaan mainita poliisin tai muun viranomaisen vaatimat ajoterveyslausuntoa ennen tehtävät seurannat, jotka sisältävät sekä keskustelukäyntejä että testauksia.

Perusterveydenhuollossa työskennellään päihde- ja lääkeaineriippuvuuksien sekä toiminnallisten- kuten peliriippuvuuksien kanssa. Perusterveydenhuollon palveluihin kuuluu myös terveysneuvontaa sekä ennalta ehkäisevää työtä ja päihdekuntoutuksen tarpeen kartoitusta ja ohjausta. Haittoja vähentävän työn tarve on myös tunnistettu. Tästä voidaan mainita tartuntatautien kartoitus ja

Aluehallitus

testaus sekä hoito ja käyttövälineiden vaihtaminen.

Työskentelyyn kuuluu tiivis yhteistyö lastensuojelun kanssa, joka voi sisältää erilaisia hoidollisia prosesseja tai selvittelyjä tai hoitokertomusten pohjalta tehtyjä lausuntoja. Myös lähetteen päihdehoitoon liittyviin testauksiin.

Perusterveydenhuollossa otetaan huomioon potilaan kokonaisvaltainen tilanne, johon voi päihdeongelman lisäksi kuulua laaja kirjo erilaisia sosiaalisia tai psykiatria ja somaattisia ongelmia. Tällöin tehdään yhteistyö perusterveydenhuollon muiden ammattilaisten sekä mietitään mahdollista lähetettä erikoissairaanhoidon tai ohjausta erityispalveluihin.

Perusterveydenhuollossa tarjotaan päihteiden ja lääkkeiden vieroitushoitoon osastohoidollisia sekä avohoidollista hoitoa. Hoito tapahtuu aina lääkärin suunnitelman mukaisesti ja voi olla lääkkeellistä tai lääkkeetöntä hoitoa.

Sovatekin tuottamat päihdehuollon erityispalvelut sisältävät tällä hetkellä päihdelääketieteen poliklinikan ja osaston palveluita.

Päihdelääketieteen poliklinikan tarjoamat palvelut:

- vieroitushoidon tarpeen arviointi ja suunnittelu
- opioidiriippuvuuden ja -korvaushoidon tarpeen arvioinnit ja hoidon toteutus
- kuntouttavat palvelut yksilö- ja ryhmämuotoisena
- toiminnalliset riippuvuudet; arviointi ja hoito
- arviointi- ja tutkimuspalvelut
- raskaana olevien päihdeäitien hoito
- ajoterveyssurannat
- työparityöskentely kokemusasiantuntijoiden kanssa
- koulutus- ja konsultaatiopalvelut

Päihdelääketieteen osaston tarjoamat palvelut:

- alkoholivieroitushoidot (3-7 vrk)
- arviointi- ja tutkimusjaksot (5-14 vrk)
- lääke- /huumevieroitusjaksot (2-4 vko)
- korvaushoidon jaksot (3-4 vko)

Lisäksi Jyväskylän kaupunki oli kilpailuttanut terveysneuvontapalvelut huumeidenkäyttäjille vuonna 2019 (PETU 229699); palveluntuottajaksi oli valittu Sovatek- säätiö 31.5.2019 tehdyllä hankintapäätöksellä 9/2019 (diaari D/1547/02.08.00.00/2019). Palvelu tunnetaan paremmin matalan kynnyksen terveysneuvonta Visiittinä (kiinteän ja liikkuvan pisteen palvelut). Palvelua tarjotaan Sovatekin tiloissa (Keskussairaalantie 20 B 40620 Jyväskylä) sekä liikkuvassa yksikössä: Visiitti liikkuva terveysneuvontapalvelu-matkailuauto.

Jyväskylän kaupunki on kilpailuttanut Selviämisasemapalvelun vuonna 2018 (PETU 198256); palveluntuottajaksi oli valittu Sovatek- säätiö 9.11.2018 tehdyllä hankintapäätöksellä 59/2018 (diaari D/2992/02.08.00.00/2018). Selviämisasemapalvelu järjestetään Lain päihtyneiden käsittelystä (8.6.1973/461) mukaisesti. Lain 2§ edellyttää, että henkilö, joka on päihtymyksen vuoksi otettu kiinni poliisilain (872/2011) tarkoituksella ja joka ei käyttäytymisellään aiheuta vaaraa muiden henkilöiden turvallisuudelle, on poliisin toimitettava päihtyneiden selviämisasemalle tai muuhun hoitopaikkaan, jollei päihtyneestä voida huolehtia muulla tavoin. Sosiaali- ja terveysministeriö on selvityksessään (2009:3) esittänyt, että päihtyneiden selviämis- ja ensihoito järjestetään suurimmissa kunnissa erillisillä selviämis- ja ensihoitoasemilla. Selviämisasema toimii sosiaalihuoltolain perusteella, joten siellä ei toteuteta hoidollisia toimenpiteitä.

Talouden tunnusluvut

Tällä hetkellä Keski-Suomen hyvinvointialue maksaa Sovatekille sen tuottamista palveluista avo- ja osastopalveluista 271 441 €/kk eli vuositasolla 3 257 289 €. Lisäksi terveysneuvontapalvelu Visiitistä hyvinvointialue maksaa 10 085,51 €/kk. Tämän lisäksi hyvinvointialue maksaa Visiitin tarvitsemat hoitotarvikkeet. Selviämisaseman kustannukset ovat noin 400 000 €/vuosi. Myös laboratoriokustannuksia Visiitin ja erityispäihdeyksikön palvelusta siirtyy hyvinvointialueelle.

Kehittämisnäkökulma

Laaja-alaisen sosiaali- ja terveyskeskuksen avosairaanhoidon mielenterveys- ja päihdepalveluiden tavoitteena on tarjota perustason palvelua yli 18-vuotiaille. Mielenterveys- ja päihdepalvelut järjestävät vastaanottopalveluita koko Keski-Suomen maakunnan alueella (21 kuntaa, noin 250 000 asukasta). Jämsän toiminnot siirtyvät osaksi hyvinvointialueen toimintaa vuonna 2025.

Palvelut (mielenterveys- ja päihdehoito) on yhdistetty, jotta asiakkaan/potilaan asioita voidaan hoitaa paremmin kokonaisuutena. Keskeistä on avohoitopainotteisuus, omien perustason palvelujen ensisijaisuus sekä laitoshoidon tarpeen vähentäminen avohoitopalveluita ja palvelukokonaisuutta kehittämällä. Tavoitteena on myös vertaistuen ja kokemusasiantuntijuuden vahvistaminen kaikissa mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Ehkäisevä työ on keskeistä kaikessa kehittämisessä.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut tuottaa itse keskisuomalaisten tarvitsemia päihdepalveluita, koordinoi osaltaan päihdehuollon kokonaisuutta yhteistyössä

sosiaalipalveluiden kanssa ja ostaa omaa toimintaansa täydentäviä palveluita.

Päihde- ja mielenterveyslain uudistuksessa (Mielenterveys- ja päihdelainsäädännön uudistus - Sosiaali- ja terveysministeriö (stm.fi)) painotetaan terveyden- ja sosiaalihuollon tiivistä yhteistyötä päihdeasiakkaiden hoidon järjestämiseksi avopalveluissa, kuten sosiaalinen tuki, vieroitushoito, terapeutin tuki ja kuntoutus. Laitoskuntoutusta/laitosvieroitushoitoa tarjotaan henkilölle, jolle avohoidon palvelut eivät ole tarkoituksenmukaisia. Raskaana olevalla päihteiden käyttäjällä on oikeus saada välittömästi riittävät päihteettömyyttä tukevat sosiaali- ja terveyspalvelut. Vieroitushoidossa taas keskitytään vieroitusoireiden hoitamiseen sekä päihteidenkäytön keskeyttämiseen. Lisäksi päihdehuoltoon kuuluvat mm. sosiaalitoimen mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut ja päiväkeskus.

Opioidikorvaushoidon toteutus

Jatkossa Keski-Suomen hyvinvointialueen laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskuspalvelut tuottavat itsenäisesti lakien ja asetusten mukaisia opioidikorvaushoidon hoidon tarpeen arviota, diagnostiikkaa ja lääkehoitoa itsenäisesti ja erityispalveluiden kanssa yhteistyössä. On tarpeen suunnitella koko hyvinvointialuetta kokeva korvaushoitoa koskeva prosessi, jota voidaan viedä käytänteisiin.

Korvaushoitoon hakeutumisen tulisi toteutua matalalla kynnyksellä ja lähellä potilaan kotipaikkaa. Sote-keskuksissa työskentelevät sairaanhoitajat ja muut ammattilaiset voivat yhdessä kartoittaa potilaan hoidon ja palvelun tarpeen sekä aloittaa diagnostiikkaan vaadittavat selvittelyt. Tämän jälkeen mahdollisen diagnostiikan sekä lääkehoidon aloitus tulisi tapahtumaan erityispalveluiden järjestämissä osastopalveluissa. Potilaan tilanteen ja lääkehoidon ollessa stabiilissa tilanteessa hoidon tulee siirtyä perustason palveluihin, joka käypähoiton hengen mukaisesti tulisi tapahtua mahdollisimman lähellä hänen asuin paikkaansa.

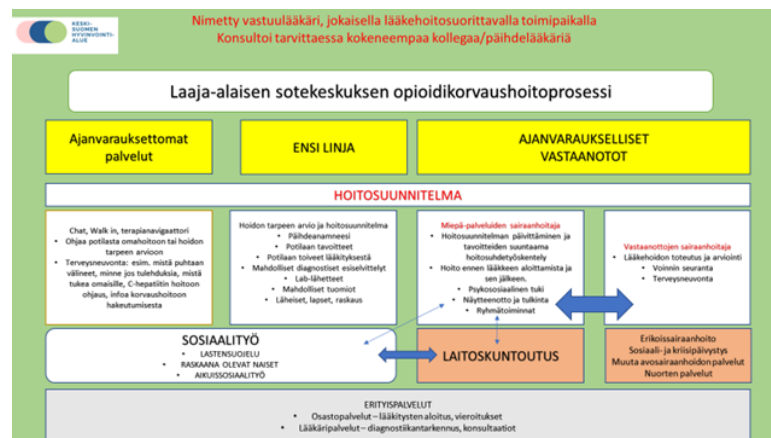
Potilaalle tarjotaan peruspalveluista lääkehoito, psykososiaalinen tuki, sekä laaditaan laaja-alaisesti hoito- ja kuntoutussuunnitelma. Hänelle tulee järjestää aikuissosiaalityön tukea tarvittaessa ja kartoitettava esimerkiksi kuntoutukselliset tarpeet.

Erityispalveluja voidaan käyttää hoidon tukena, jos potilaan tilanne vaatii sitä tai omissa palveluissa hoidon järjestäminen ei ole olosuhteiden takia mahdollista tai turvallista. Tämä voi olla esimerkiksi osastovieroitusta tai lääkärinkonsultaatiota.

Aluehallitus

Opioidikorvaushoidon lääkehoidon ja psykososiaalisen tuen turvallinen ja laadukas toteuttaminen perustasolla vaatii resursseja, jotka voidaan mahdollistaa säästöillä, joita luodaan, kun yllä mainitut palvelut tuotetaan itse ja jätetään kilpailutuksen ulkopuolelle.

Tällä hetkellä kuvatut potilasmäärät vaativat henkilötyövuoden lisäämistä suoraan yllä mainittuihin palveluihin; resurssitarvetta arvioidaan toiminnan tarpeen mukaisesti. Palvelut tarvitsevat sairaanhoitajatyötä lääkehoidon turvalliseen toteuttamiseen. Koko hyvinvointialueen kattavaa päihdekoordinaatiota tarvitaan korvaushoidon ja päihdekuntoutuksen osalta.

Prosessikuvaus mahdollisesta hoidon toteuttamisesta perustasolla

- Kilpailutuksen ulkopuolelle jää terveyspalvelu Visiitti. Tuon palvelun sote-asetat tuottavat lähipalveluina yhdessä kunnille jäävän ehkäisevän päihdetyön kanssa.
- Toiminnallisten riippuvuuksien hoito jää perustasolle.
- Ajoterveyteen liittyvät seurannat ja lausunnot tehdään perustasolla, mutta ajoterveyteen liittyvät konsultaatiot ohjataan erityispalveluihin.

Strategiajohtajan ehdotus

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta:

1. käsittelee kokouksessaan päihdepalveluiden kilpailutusta ja käy valmistelemaan keskustelun asiasta.
2. esittää aluehallitukselle päihdepalvelujen kilpailutuksen käynnistämistä. Hankinnan kohteena ovat:
 - osastopalvelut: opioidikorvaushoidon aloitukset/vieroitukset
 - lääkäripalvelut: diagnostiikan tarkennus, konsultaatiot
 - selviämisasema
 - laitostuntoutusjaksot (sisältäen myös päihdeäidit)

Aluehallitus

- mahdollisesti avohoitopalvelut siltä osin, mitä perustasolla ei voida itse toteuttaa (tarkentuu kevään 2023 aikana ennen kilpailutuksen käynnistymistä).

Päätös

1. Lautakunta kävi valmistelevan keskustelun ja evästi jatkovalmistelua seuraavasti:
 - palvelusetelin käytön mahdollisuuden arviointi kilpailutuksen kohteena olevien palveluiden järjestämiseksi
 - opioidikorvaushoidosta tarkempi suunnitelma ja kuvaus henkilöstön osallistamisesta suunnitelmaan
2. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkitään tiedoksi: asian käsittelyn aikana Jari Colliander poistui klo 15.44 ja Anne Kovanen klo 16:40.

Aluehallitus 18.4.2023 § 130

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää käynnistää päihdepalvelujen kilpailutuksen huomioiden työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan esittämät evästyksiset valmisteluun.

Hankinnan kohteena ovat:

- osastopalvelut: opioidikorvaushoidon aloitukset/vieroitukset
- lääkäripalvelut: diagnostiikan tarkennus, konsultaatiot
- selviämisasema
- laituskuntoutusjaksot (sisältäen myös päihdeäidit)
- mahdollisesti avohoitopalvelut siltä osin, mitä perustasolla ei voida itse toteuttaa (tarkentuu kevään 2023 aikana ennen kilpailutuksen käynnistymistä).

Asian kokouskäsittely:

Aluehallitus kävi keskustelun asiasta ja evästi jatkovalmistelua samoin kuin työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta:

- opioidikorvaushoidosta tarkempi suunnitelma ja kuvaus henkilöstön osallistamisesta suunnitelmaan;
- avohoitopalvelujen kokonaisuuden selkeyttäminen;
- listatekstiin tarkennus potilasmäärien vaadituista henkilötyövuosista.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Kaisa Garedeu poistui esteellisenä (yhteisöjäävi) asian käsittelyn ajaksi ja hänen varajäsenensä Jukka Haaparanta osallistui kokoukseen klo 17.01 alkaen. Jani Kokko poistui kokouksesta klo 17.27. Lisäksi Kaisa Garedeu ilmoitti

Aluehallitus

poistuvansa tässä vaiheessa kokonaan kokouksesta klo 17.27.

Aluehallitus piti kokoustaon klo 17.50-17.55

Aluehallitus

§ 275 Jämsän ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon päivystyksen poikkeusluvan hakeminen ajalle 1.1.-31.12.2025

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/2823/06.00.00/2023

Aluehallitus 12.9.2023 § 275

Valmistelija(t) Heikki Miettinen p. 050 432 4642 , Kati Kallimo p. 050 442 2302, Tiina Koponen p. 050 311 8075

Selostus asiasta Keski-Suomen hyvinvointialue on vastuussa terveydenhuoltolain 50 § mukaisesti kiireellisen hoidon järjestämisestä Keski-Suomen hyvinvointialueella.

Edelleen voimassa olevan Kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä annetun asetuksen (583/2017) 6§ mukaan kunta tai kuntayhtymä voi hakea sosiaali- ja terveysministeriöltä luvan perustaa sellainen ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon tai akuutti lääketieteen päivystysyksikkö, josta on sovittu terveydenhuollon järjestämissuunnitelmassa.

Asetuksen mukaan tällainen päivystysyksikkö tulee sijoittaa sairaalaan, jossa virka-aikana on käytettävissä muiden erikoisalojen palveluita. Yksikössä tulee olla mahdollisuus taudin määrittystä varten tarvittaviin laboratoriotutkimuksiin ja kuvantamiseen kaikkina vuorokauden aikoina ja etälääketieteen avulla mahdollisuus konsultoida ympärivuorokautisen laajan päivystyksen tai yhteispäivystyksen yksikköä.

Tällä hetkellä kiireellinen hoito Keski-Suomessa on järjestetty siten, että sairaala Novassa toimii laaja yhteispäivystys ja Jämsän alueella Jokilaakson sairaalassa toimii sosiaali- ja terveysministeriön 15.9.2020 myöntämällä poikkeusluvalla perusterveydenhuollon ympärivuorokautinen erillispäivystys. Poikkeuslupa on voimassa 31.12.2024 saakka.

Jämsän alueen terveydenhuolto on ulkoistettu aikanaan Jämsän kaupungin tekemällä sopimuksella Jämsän Terveys Oy:n kanssa Jämsän sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottamisesta Jämsän kaupungin alueen asukkaille. Jämsän kaupungilta sopimus on siirtynyt Keski-Suomen hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Aluehallitus

Jämsän kaupungin ja Jämsän Terveys Oy:n sopimuksen kohdassa 10 on sovittu tarjouksessa nimetyn ryhmittymän jäsenten käyttämisen mahdollisuudesta alihankkijoina. Jämsän Terveys Oy ostaa lähes kaiken terveydenhuollon palvelut Jokilaakson Terveys Oy:ltä.

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus on päättänyt (6.6.2023 § 194), että hyvinvointialue ei ota käyttöön ulkoistussopimuksen optiomahdollisuutta ja sen vuoksi sopimus Jämsän Terveys Oy:n kanssa päättyy 31.8.2025.

Jämsän perusterveydenhuollon ympärivuorokautisen päivystyksen poikkeuslupaa esitetään jatkettavaksi vuoden 2025 loppuun saakka STM:lle tehtävällä hakemuksella. Perusteena poikkeusluvan jatkamiselle esitetään ulkoistussopimuksen ehtojen toteutumisen lisäksi myös oman toiminnan järjestämiseen kuluva aika. Ympärivuorokautisen päivystyksen loppuminen vaikuttaisi myös Jokilaakson sairaalassa hoidettavien potilaiden määrään sekä laatuun, millä on toiminnan uudelleen suunnittelua vaativia heijastevaikutuksia muualle hyvinvointialueelle.

Jämsän Jokilaakson sairaalan etäisyydet lähimpiin laajoihin päivystyspalveluiden toimipisteisiin ovat: Tampereen yliopistolliseen sairaalaa 91 km ja Keski-Suomen sairaala Nova 57 km. Jokilaakson alueen väestöpohja on noin 19 351 asukasta (31.12.2022). Vuonna 2022 Jämsässä yöpyi 272 552 kotimaista ja 22 765 ulkomaalaista matkailijaa. Matkailuala on edelleen kasvussa. Urheilu- ja matkailukeskus Himoksella käy matkailijoita ympäri vuoden ja isot festivaalit keräävät kerralla kymmeniä tuhansia kävijöitä.

Päivystyskäyntejä Jokilaakson sairaalassa vuonna 2022 oli 12 065 kappaletta.

Sairaalassa toimii kolme vuodeosastoa: kirurginen vuodeosasto, akuutti sisätautiosasto ja kuntoutusosasto, joiden tukena päivystys toimii. Alueella on myös kehitetty kotisairaaloimintaa. Päivystyksen lääkäri hoitaa tarvittaessa kotisairaalan potilaita iltaisin ja öisin sekä viikonloppuisin. Ensihoitopalvelut toteutetaan hyvinvointialueen tuottamana.

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 16

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus:

- 1) esittää aluevaltuustolle, että Keski-Suomen hyvinvointialue hakee Sosiaali- ja terveysministeriöltä poikkeuslupaa ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon päivystyksen järjestämisen jatkamiseen Jokilaakson sairaalassa ajalla 1.1.-31.12.2025 sekä
- 2) esittää aluevaltuustolle, että se pyytää Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan ja

Aluehallitus

Etelä-Savon hyvinvointialueiden aluevaltuustoja puoltamaan Keski-Suomen hyvinvointialueen poikkeuslupahakemusta ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon päivystyksen järjestämiseen Jämsässä Jokilaakson sairaalan yhteydessä.

Asian kokouskäsittely:

Ennen asian käsittelyä Maria Kaisa Aula ilmoitti esteellisyydestä ja poistui kokouksesta. Varajäsen Piia Flink-Liimatainen saapui kokoukseen asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Puheenjohtajana toimi Lotta Ahola.

Esteellisyyden peruste: Yhteisöjäävi

Ennen asian käsittelyä myös Pasi Marjakangas, Lasse Leppä ja Janne Luomaho ilmoittivat esteellisyydestä ja poistuivat kokouksesta.

Pöytäkirjanpitäjänä toimi Johanna Aalto.

Esteellisyyden peruste: Yhteisöjäävi

Päätös

Aluehallitus päätti:

1) esittää aluevaltuustolle, että Keski-Suomen hyvinvointialue hakee Sosiaali- ja terveysministeriöltä poikkeuslupaa ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon päivystyksen järjestämisen jatkamiseen Jokilaakson sairaalassa ajalla 1.1.-31.12.2025 sekä

2) esittää aluevaltuustolle, että se pyytää Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan ja Etelä-Savon hyvinvointialueiden aluevaltuustoja puoltamaan Keski-Suomen hyvinvointialueen poikkeuslupahakemusta ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon päivystyksen järjestämiseen Jämsässä Jokilaakson sairaalan yhteydessä.

Liitteet

Liite: Poikkeuslupahakemus Jämsän päivystys, luonnos

Sosiaali- ja terveysministeriö

LUONNOS HAKEMUKSESTA

PL 33

00023 Valtioneuvosto

Viite: terveydenhuoltolaki (1326/2010) 50§ 5. mom ja Valtioneuvoston asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä (583/2017) 2§ 1. mom

Poikkeuslupahakemus ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon järjestämiseen Jokilaakson sairaalassa

Keski-Suomen hyvinvointialue hakee Sosiaali- ja terveysministeriöltä poikkeuslupaa ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon päivystyksen järjestämisen jatkamiseen Jokilaakson sairaalassa ajalla 1.1.2025-31.12.2025 Terveydenhuoltolain 50 §:ssä ja Valtioneuvoston asetuksessa kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä (583/2017) 6§ kuvatuilla tavoilla.

Tausta

Keski-Suomen hyvinvointialue on vastuussa terveydenhuoltolain 50 § mukaisesti kiireellisen hoidon järjestämisestä keskisuomen hyvinvointialueella.

Tällä hetkellä kiireellinen hoito Keski-Suomessa on järjestetty siten että Keski-Suomen sairaalan Novassa toimii laaja yhteispäivystys ja Jämsän alueella Jokilaakson sairaalassa toimii sosiaali- ja terveysministeriön 15.9.2020 myöntämällä poikkeusluvalla perusterveydenhuollon ympärivuorokautinen erillispäivystys. Poikkeuslupa on voimassa 31.12.2024 saakka.

Jämsän alueen terveydenhuolto on ulkoistettu aikanaan Jämsän kaupungin tekemällä sopimuksella Jämsän Terveys Oy:n kanssa Jämsän sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottamisesta Jämsän kaupungin alueen asukkaille. Jämsän kaupungilta sopimus on siirtynyt Keski-Suomen hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Jämsän kaupungin ja Jämsän Terveys Oy:n sopimuksessa on sovittu tarjouksessa nimetyn ryhmittymän jäsenten käyttämisen mahdollisuudesta alihankkijoina. Käytännössä Jämsän Terveys Oy ostaa lähes kaiken terveydenhuollon palvelut Jokilaakson Terveys Oy:ltä.

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus on (6.6.2023 § 194) päättänyt, että hyvinvointialue ei ota käyttöön ulkoistussopimuksen optiomahdollisuutta ja sen vuoksi sopimus Jämsän Terveys Oy:n kanssa päättyy 31.8.2025.

Ensihoidon järjestämisvastuussa on Keski-Suomen hyvinvointialue.

Hakemuksen perustelut

Etäisyydet ja päivystyksen saavutettavuus

Jämsän Jokilaakson sairaala etäisyydet lähimpiin laajoihin päivystyspalveluiden toimipisteisiin ovat: Tampereen yliopistolliseen sairaalaa 91 km ja Keski-Suomen sairaala Nova 57 km. Jämsän asukasluku on 19 351 (31.12.2022). Loma-aikoina alueella oleskelee vapaa-ajan asunnoissa tuhansia perusterveydenhuollon päivystyspalveluita käyttävät ihmisiä. Vuonna 2022 Jämsässä yöpyi 272 552

kotimaista ja 22 765 ulkomaalaista matkailijaa. Matkailuala Jämsässä on edelleen kasvussa. Himoksella järjestettävät Isot festivaalit keräävät kerralla kymmeniä tuhansia kävijöitä.

Etäisyyksien ja olemassa olevien hoitosuhteiden sekä hyvinvointialueiden kanssa yhteisesti sovittujen työnjaon ja hoidon porrastuksen mukaisesti potilas voidaan lähettää myös Tays Acutaan laajan päivystyksen yksikköön. Lähetekäytännöistä ja hoidon porrastuksesta eri yksiköiden ja toimijoiden kesken on sovittu yhteisymmärryksessä.

Päivystyksen nykytoiminnan kuvaus

Päivystysyksikössä on kokenut moniammatillinen henkilökunta, joka tuntee alueen toimintamallit ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuuden. Päivystyspalvelun kokonaisuudesta vastaava laillistettu lääkäri, joka on erikoislääkäri. Päivystysyksikössä on kaikkina vuorokauden aikoina laillistettu lääkäri.

Päivystysyksikössä on saatavilla virkasuhteessa hyvinvointialueeseen oleva laillistettu lääkäri niiden päätösten tekemistä varten, jotka edellyttävät virkavastuulla toimimista (mm virka-apupyynnöt).

Päivystyskäyntejä Jokilaakson sairaalassa 2022 vuonna oli 12 065 kappaletta.

Jokilaakson sairaalassa on virka aikana käytettävissä useiden eri erikoisalojen erikoislääkäripalveluita tukien päivystyksen toimintaa. Sairaalassa toimii 3 hoito-osastoa, kirurginen osasto (22 paikkaa), akuutti sisätautinen osasto (22-25 paikkaa, joista 2 valvontapaikkaa), sekä geriatrinen kuntoutusosasto (24 paikkaa), joiden tukena päivystys toimii. Viikonloppuisin päivystyksessä on kaksi päivystävää LL lääkäriä yhtä aikaa aamuisin, jolloin osastojen akuutit potilaat kierretään ja kotiutukset osastolta mahdollistuvat.

Päivystyksessä on kirurgian varallaolopäivystys 24/7 joka päivä ja anestesiapäivystys ma-pe ympäri vuorokauden. Lisäksi on sisätautien ja neurologian puhelinpäivystys ja psykiatri tarvittaessa konsultoitavissa. Päivystysleikkauksia ei Jokilaakson sairaalassa tehdä.

Jämsässä on kehitetty kotisairaaloimintaa valtakunnallisten suositusten mukaisesti, tarkoituksena B-tason palliatiivisen kotisairaalan kriteerit täyttävä yksikkö 24/7. Päivystyksen lääkäri on kotisairaalan tukena konsultoitavissa virka-ajan ulkopuolella ympäri vuorokauden. Päivystysyksikkö tekee tiivistä yhteistyötä myös Jämsän mielenterveys- ja päihdepalveluiden kanssa.

Laboratoriopalvelut tuottaa Fimlab OY. Laboratorionäytteenotto on klo 7-15 ja tutkimusvastaukset saadaan päivystystutkimuksissa yleensä parin tunnin sisällä. Päivystyksessä on käytettävissä ympärivuorokauden kattavat vierilaboratoriotutkimukset (mm CRP, TnT, ekg, gluk, keto, hcg, Hb, leuk, sekä astrup jossa myös elektrolyytit). Päivystysyksikössä on mahdollisuus välittömään verensiirtoon.

Sairaalassa on oma kuvantamisyksikkö. Natiiviröntgentutkimukset, ja tietokonetomografia- tutkimuksia tehdään arkisin ja viikonloppuisin klo 15 asti. Lisäksi radiologit tekevät ultraäänitutkimuksia arkipäivinä. Päivystyksessä on päivystävien lääkäreiden käytössä oma ultraäänitutkimuslaite 24/7, jolla perus päivystysaikaiset tutkimukset saadaan tarvittaessa tehtyä. Radiologin lausunnot saadaan etäyhteyksin. Kuvantamisarkisto on yhteinen sairaala Novan kanssa ja rtg kuvista voi helposti konsultoida Novan päivystävää radiologia tai erikoisalojen lääkäreitä. Mikäli yöaikaan tarvitaan kiireellistä kuvantamis (CT)- tutkimusta, potilas on yleensä sen kuntoinen, että vaatii hoitoa sairaala Novan tai yliopistosairaalan päivystyksessä, jolloin CT tutkimusta ei luonnollisesti tehdä Jämsässä, vaan potilas ohjataan yhteispäivystysyksikköön sairaala Novaan tai laajan päivystyksen yksikköön.

Ensihoidosta vastaa Keski-Suomen hyvinvointialue. Jämsän alueella oli vuoden 2021 aikana yhteensä 3329 tehtävää. Ensihoitotehtävien määrä edellyttää alueen ensihoitoyksiköiden määrän uudelleen arviointia, mikäli Jokilaakson päivystys ei jatka toimintaansa.

Muut perustelut

Poikkeusluvan jatkaminen on välttämätöntä Jämsän kaupungin aikanaan tekemän ulkoistussopimuksen ehtojen toteutumisen vuoksi. Lisäksi ulkoistussopimuksen purkaminen edellyttäisi myös mittavia muutoksia Keski-Suomen hyvinvointialueen oman toiminnan järjestämisessä nopealla aikataululla.

Ympäri vuorokautisen päivystyksen loppuminen vaikuttaa myös Jokilaakson sairaalassa hoidettavien potilaiden laatuun ja määrään, minkä vuoksi sairaala Novassa tarvittaisiin toiminnan uudelleenjärjestelyjä, jotta lisääntyneeseen hoidon tarpeeseen voidaan varautua.

Jämsän päivystys ja sairaala osallistuvat alueelliseen poikkeusolojen varautumiseen.

Jyväskylässä x.x.xxxx

Jan Tollet

Hyvinvointialueen johtaja

Aluehallitus

§ 276 Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielintyöskentelyn tuki - loppuraportti

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/2763/00.01.02/2023

Aluehallitus 12.9.2023 § 276

Valmistelija(t) Erkki Nikkilä, p. 050 590 5598

Selostus asiasta Helmikuussa käynnistettiin toimielintyöskentelyn tuki -projekti. Projektin tavoitteena on ollut selkeyttää valmistelevien lautakuntien roolia osana Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielinmallia ja kirkastaa hyvinvointialueen poliittisen johtamisen ja edustuksellisen aluedemokratian rakenteita ja prosesseja. Projektissa on työstyetty yhdessä toimielinten kanssa poliittisen päätöksenteon prosessikuvaukset, jotka auttavat hahmottamaan eri toimielinten asemaa ja työskentelyä hyvinvointialueen johtamisen kokonaisuudessa.

Loppuraportissa esiteltävät prosessikuvaukset kuvaavat lautakuntien ja jaostojen roolia Keski-Suomen hyvinvointialueen strategisessa johtamisessa ja kirkastavat toimielinten tehtäviä ja vastuita osana hyvinvointialueen laajempaa johtamisjärjestelmää. Valmiiden prosessikuvausten avulla lautakuntakuntatyön johtaminen ja arviointi helpottuu ja lautakuntien jäsenet kykenevät paremmin ymmärtämään lautakunnan roolin hyvinvointialueen poliittisessa päätöksenteossa.

Projektin loppuraportissa on hyvinvointialueen poliittisen päätöksenteon prosessikuvausten lisäksi listattu erilaisia kehittämisohdotuksia hyvinvointialueen päätöksenteon jatkokehittämisen tueksi.

Projektissa on konsultin roolissa ollut FCG (Jenni Airaksinen ja Santeri Lajunen), ja projektin etenemistä ja suuntaamista hyvinvointialueen tarpeiden mukaisesti on varmistamassa ohjausryhmä ja projektiryhmä.

Projekti on edennyt alkuvaiheessa tehdyn suunnitelman mukaisesti ja loppuraporttiluonnosta on käsitelty 15.8.2023 aluehallituksen iltakouluasiana ja 22.8.2023 aluevaltuuston seminaarissa.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus merkitsee liitteenä olevan loppuraportin tiedokseen ja saattaa sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle.

Aluehallitus

Päätös

Aluehallitus merkitsi liitteenä olevan loppuraportin tiedokseen ja päätti saattaa sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle.

Liitteet

Liite: Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielintyöskentelyn tuki, loppuraportti

Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielintyöskentelyn tuki

Loppuraportti

Prosessikuvaukset & kehittämissuositukset 22.8.2023

Loppuraportin sisällysluettelo

- 1. Projektin tavoitteet, ohjaus ja aikataulu**
- 2. Hyvinvointialueen toimielinrakenne ja toimielinten tehtävät**
- 3. Taustoittavan kyselyn tulokset**
- 4. Valmistelevan lautakuntamallin kehittämisteemat**
 - I. Erilaisten päätöksentekoprosessien tunnistaminen ja kehittäminen
 - II. Yhteinen ymmärrys lautakuntien roolista ja tehtävistä
 - III. Viranhaltijatyön kehittäminen ja resurssien realistinen arviointi
 - IV. Perehdytyskirja toimielinten työhön
- 5. Kehittämissuosituks**

Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielintyöskentelyn tuki

1. Projektin tavoitteet, ohjaus ja aikataulu

Projektin tavoitteet

- Projektin tavoitteena on ollut selkeyttää valmistelevien lautakuntien roolia osana Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielinmallia ja kirkastaa hyvinvointialueen poliittisen johtamisen ja edustuksellisen aluedemokratian rakenteita ja prosesseja.
- Projektissa on työstyetty yhdessä toimielinten kanssa poliittisen päätöksenteon prosessikuvaukset, jotka auttavat hahmottamaan eri toimielinten asemaa ja työskentelyä hyvinvointialueen johtamisen kokonaisuudessa.
- Loppuraportissa esiteltävät prosessikuvaukset kuvaavat lautakuntien ja jaostojen roolia Keski-Suomen hyvinvointialueen strategisessa johtamisessa ja kirkastavat toimielinten tehtäviä ja vastuita osana hyvinvointialueen laajempaa johtamisjärjestelmää.
- Valmiiden prosessikuvausten avulla lautakuntakuntatyön johtaminen ja arviointi helpottuu ja lautakuntien jäsenet kykenevät paremmin ymmärtämään lautakunnan roolin hyvinvointialueen poliittisessa päätöksenteossa.
- Projektin loppuraportissa on hyvinvointialueen poliittisen päätöksenteon prosessikuvausten lisäksi listattu erilaisia kehittämissuhteita hyvinvointialueen päätöksenteon jatkokehittämisen tueksi.

Projektin ohjaus ja koordinointi

- Projektia koordinoi ohjausryhmä, jonka tehtävänä oli varmistaa projektin etenemisen ja suuntaamisen hyvinvointialueen tarpeiden mukaisesti.
- Ohjausryhmä kokoontui kerran projektin alussa, kerran ennen työpajojen pitämistä sekä useampaan otteeseen projektin loppuvaiheilla.
- Loppuraportin sisältö on työstetty ja käsitelty yhteistyössä projektin ohjausryhmän kanssa.

Projektiryhmään kuului:

1. Toimielinten (aluevaltuusto, aluehallitus, lautakunnat ja jaostot) ensimmäiset puheenjohtajat
2. Edellä mainittujen toimielinten esittelijät
3. Konsernipalveluiden toimialajohtaja, hallintojohtaja sekä johtava lakimies
4. Hallinnon projektijohtaja
5. FCG:n asiantuntijat

Projektin aikataulu

Työvaiheet	Kuvaus ja sisältö	Osallistujat	Ajankohta ja paikka
Aloituspalaveri	Prosessin, aikataulun, tuotosten ja raportoinnin sopiminen	Ohjausryhmä ja konsultit	24.2. klo 12-13, Teams
Aikataulupalaveri	Perehdytyskokonaisuuden aikatauluttaminen	Yhdyshenkilö & konsultit	28.2. klo 10-11, Teams
Webropol-kysely	Odotukset toimielintyöskentelylle, mikä mietityttää?	Toimielinten jäsenet	8.3.-15.3.
Toimielintyöskentelyn aloituswebinaari	Kyselyn tulokset, Keski-Suomen toimielinrakenne osana hyvinvointialueiden toimielimallien kirjoa: vertailu ja pohdinta suhteessa kuntiin.	Aluevalt. ja lautakunnat, jaostot, keskeiset viranhaltijat	21.3. klo 17–18, Teams
Aluehallituksen työpaja	Aluehallituksen odotukset toimielimille	Aluehallitus	21.3. klo 18-20, Teams
Ohjauskokous	Työpajojen ohjelmat, työskentelypohjat ja eteneminen	Ohjausryhmä	12.4. klo 8-10 Teams
Lautakunta 1	Työkäisten ja ikääntyneiden lautakunta: prosessit ja työjärjestys	Toimielimen jäsenet + varajäsenet + ao. viranhalt.	3.5. klo 15-18, Live
Lautakunta 2	Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta: prosessit ja työjärjestys		15.5. klo 14:45-17:45, Live
Lautakunta 3	Turvallisuuslautakunta: prosessit ja työjärjestys		17.5. klo 15-18, Live
Jaostojen työpaja	Aluehallituksen jaostot		6.6. klo 17-20, Live
Viranhaltijatyöpaja	Valmistelevat viranhaltijat – rooli ja tehtävät toimielintyöskentelyssä	Ko. viranhaltijat	7.6. klo 14-16, Live
Raportin laadinta	Prosessikuvaukset ja toimielinten työjärjestykset - luonnos	Konsultit	Kesäkuu
Raportin palautus ja kommentit	Prosessikuvaukset ja toimielinten työjärjestykset	Ohjausryhmä	21.6. klo 14-16, Teams
Raportin viimeistely	Prosessikuvaukset ja toimielinten työjärjestykset - valmiiksi	Ohjausryhmä	28.6. klo 14-16, Teams
Aluehallituksen iltakoulu	Loppuraporttiluonnoksen läpikäynti	Aluehallitus	15.8. klo 18:15, Teams
Aluevaltuuston iltakoulu	Loppuraporttiluonnoksen läpikäynti	Aluevaltuusto	22.8. klo 17, Teams
Aluehallituksen kokous	Loppuraportin käsittely	Aluehallitus	29.8. klo 14
Aluevaltuuston kokous	Loppuraportin käsittely	Aluevaltuusto	26.9. klo 16?

Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielintyöskentelyn tuki

2. Hyvinvointialueen toimielinrakenne ja toimielinten tehtävät

Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielinmallien valmistelua ohjanneet periaatteet

- Toimielimillä tulee olla toiminnallinen strategiasta lähtevä tarkoitus sekä selkeät tehtävät
- Lautakuntien tulee olla samanarvoisia, tehtävät yhtä merkittäviä
- Toimielinten tehtävänä tukea ajatusta vahvasta järjestäjästä: toimitaan ihmisten hyvinvointi, terveys, turvallisuus edellä.
- Ihmislähtöisyys kantavana periaatteena
- Ajatus integraatiosta taustalla: vältetään siiloutumista
- Liikkeelle mieluummin harvemmillä toimielimillä ja kokemusten perusteella mallia voidaan muokata

Hyvinvointialueen toimielinrakenne

Tutkimuksen, koulutuksen,
kehittämisen ja innovaatioiden
neuvottelukunta (5+8)

Aluevaltuusto (69)

Tarkastuslautakunta (9)

Aluehallitus (13)

Aluevaalilautakunta (5)

Aluehallituksen jaostot

Yksilöasiainjaosto (7)

Henkilöstöjaosto (7)

Sisäisen tarkastuksen jaosto (7)

Hyvinvointialueen lautakunnat

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta (13)

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta (13)

Turvallisuuslautakunta (13)

Vaikuttamistoimielimet

Nuorisovaltuusto

Vanhusneuvosto

Vammaisneuvosto

Järjestöjen ja seurakuntien
vaikuttamistoimielin

Palveluntuottajien
vaikuttamistoimielin

Hallintosääntö: 18 § Lautakuntien tehtävät

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta (13)

1. varmistaa ja seuraa strategisten tavoitteiden toteutumista lasten, nuorten ja perheiden osalta;
2. valmistelee lasten, nuorten ja perheiden osalta palvelustrategiaa, järjestämissuunnitelmaa ja palveluverkkomuutoksia aluehallitukselle;
3. valmistelee ko. väestöryhmän osalta talousarviota ja investointisuunnitelmaa;
4. toteuttaa päätösten vaikutusten arviointia ja ennakoarviointia lasten, nuorten ja perheiden osalta;
5. seuraa ja ennakoii tietoon perustuen lasten, nuorten ja perheiden osalta palvelutarpeen muutoksia, ja tekee aluehallitukselle esityksiä tulevaisuuden haasteiden ratkaisemiseksi ja kestävän taloudenpidon mahdollistamiseksi;
6. seuraa tietoon perustuen ko. väestöryhmän hyvinvointierojen kehitystä sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tilaa ja kokemusta;
7. valmistelee osaltaan hyvinvointikertomus- ja -suunnitelmatyötä sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä yhteistyössä kuntien kanssa;
8. seuraa, arvioi ja edistää lasten, nuorten ja perheiden palveluiden vaikuttavuutta, saatavuutta, saavutettavuutta, laatua ja ihmislähtöisyyttä;
9. kehittää lasten, nuorten ja perheiden palveluiden saumatonta yhteensovittamista hyvinvointialueen omassa toiminnassa sekä kumppanuuksissa kuntien, järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa;
10. parantaa lasten, nuorten ja perheiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia yhteistyössä kuntien kanssa;
11. valmistelee aluehallitukselle ko. väestöryhmän palvelukriteerit ja asiakasmaksut;
12. hyväksyy itselleen työjärjestyksen
13. toteuttaa aluehallituksen antamat muut tehtävät.

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta (13)

1. varmistaa ja seuraa strategisten tavoitteiden toteutumista työikäisten ja ikääntyneiden osalta;
2. valmistelee työikäisten ja ikääntyneiden osalta palvelustrategiaa, järjestämissuunnitelmaa ja palveluverkkomuutoksia aluehallitukselle;
3. valmistelee ko. väestöryhmän osalta talousarviota ja investointisuunnitelmaa;
4. toteuttaa päätösten vaikutusten arviointia ja ennakoarviointia työikäisten ja ikääntyneiden osalta;
5. seuraa ja ennakoii tietoon perustuen työikäisten ja ikääntyneiden osalta palvelutarpeen muutoksia, ja tekee aluehallitukselle esityksiä tulevaisuuden haasteiden ratkaisemiseksi ja kestävän taloudenpidon mahdollistamiseksi;
6. seuraa tietoon perustuen ko. väestöryhmän hyvinvointierojen kehitystä sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tilaa ja kokemusta;
7. valmistelee osaltaan hyvinvointikertomus- ja -suunnitelmatyötä sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä yhteistyössä kuntien kanssa;
8. seuraa, arvioi ja edistää työikäisten ja ikääntyneiden palveluiden vaikuttavuutta, saatavuutta, saavutettavuutta, laatua ja ihmislähtöisyyttä;
9. kehittää työikäisten ja ikääntyneiden palveluiden saumatonta yhteensovittamista hyvinvointialueen omassa toiminnassa sekä kumppanuuksissa kuntien, järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa;
10. parantaa työikäisten ja ikääntyneiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia yhteistyössä kuntien kanssa;
11. valmistelee aluehallitukselle ko. väestöryhmän palvelukriteerit ja asiakasmaksut;
12. hyväksyy itselleen työjärjestyksen;
13. toteuttaa aluehallituksen antamat muut tehtävät.

Turvallisuuslautakunta (13)

1. edistää turvallisuuden ja varautumisen saumatonta yhteensovittamista hyvinvointialueen muuhun toimintaan ja kuntien toimintaan;
2. seuraa asukkaiden turvallisuuden kokemusta ja tekee aluehallitukselle ehdotuksia asiointilan parantamiseksi;
3. valmistelee turvallisuuden ja varautumisen osalta hyvinvointialue- ja palvelustrategiatyötä;
4. valmistelee yhteistyössä kuntien kanssa esityksen pelastustoimen ja ensihoitopalveluiden palvelutasopäätöksestä;
5. varmistaa ja seuraa turvallisuuden ja varautumisen osalta hyvinvointialuestrategian ja palvelustrategian toteutumista;
6. valmistelee turvallisuuden ja varautumisen osalta aluehallitukselle talousarviota ja investointisuunnitelmaa;
7. edistää alueellisen varautumisen (viranomaisten, kuntien, elinkeinoelämän ja järjestöjen) ja hyvinvointialuekonsernin yhteisen varautumisen yhteensovittamista;
8. valmistelee pelastustoimen ja varautumisen raportteja ja suunnitelmia aluehallitukselle
9. hyväksyy omavalvontaohjelman;
10. hyväksyy itselleen työjärjestyksen;
11. toteuttaa aluehallituksen antamat muut tehtävät.

Hallintosääntö:

19 § Aluehallituksen jaostojen tehtävät

Yksilöasiainjaosto (7)

1. tekee sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan ja toimivaltaan kuuluvat yksilöpäätökset, ellei toimivalta hallintosäännön tai lain perusteella kuulu toiselle viranomaiselle tai viranhaltijalle;
2. käsittelee ja päättää viranhaltijoiden päätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset, jotka koskevat yksilökohtaisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja;
3. käsittelee sosiaali- ja potilasasiamiehen raportit ja antaa niistä lausunnon aluehallitukselle;
4. raportoi aluehallitukselle palvelujärjestelmään liittyvät kehittämiskohteet.

Henkilöstöjaosto (7)

1. osaltaan seuraa ja edistää hyvinvointialueen henkilöstöpolitiikkaa ja strategisten tavoitteiden toteutumista sekä henkilöstön saatavuutta, työhyvinvointia ja työterveyshuoltoa;
2. laatii hallitukselle toimeenpanosuunnitelman hyvinvointialueen hyvinvoivan, osaavan ja osallistuvan henkilöstön osalta ja seuraa suunnitelman toteutumista;
3. osaltaan edistää työnantajan ja henkilöstön välistä yhteistoimintaa ja sen kehittämistä;
4. antaa suuntaviivat paikallisesti neuvoteltavien virka- ja työehtosopimusten hyväksymiselle.

Sisäisen tarkastuksen jaosto (7)

1. tukee aluehallitusta ja ylintä johtoa heidän toteuttaessaan omaa valvontavelvollisuuttaan
2. koordinoi hyvinvointialuekonsernissa toteutettavan sisäisen tarkastuksen
3. valvoo osaltaan, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti
4. valmistelee aluehallitukselle sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen
5. esittelee hyvinvointialuejohtajalle sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman ja valtuustokauden suunnitelman
6. valmistelee aluehallitukselle toimintakertomukseen sisäisen tarkastuksen kokonaisarvion hyvinvointialueen sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan tilasta
7. arvioi riskienhallinta-, valvonta (ml. omavalvonta, ilmoituskanava)-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta

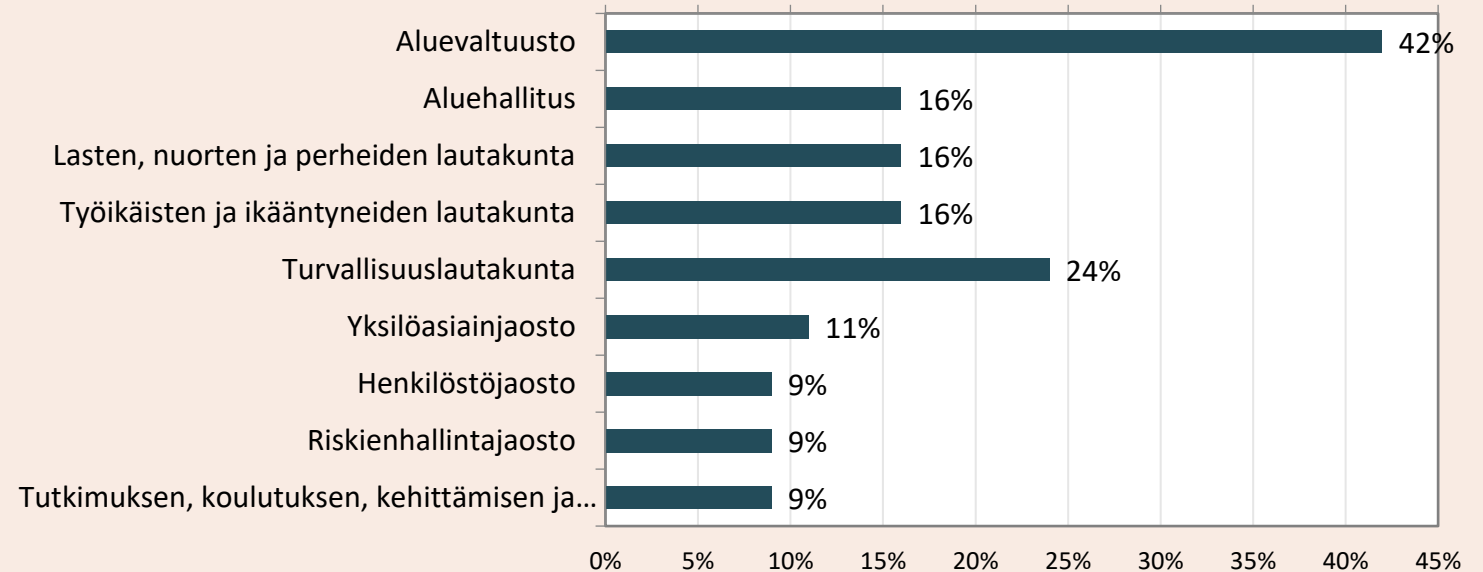

Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielintyöskentelyn tuki

3. Taustoittavan kyselyn tulokset

Kyselyn toteutus

- Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielintyöskentelyn tuen projekti käynnistettiin toteuttamalla taustoittava sähköinen Webropol-kysely.
- Kyselyn päämääränä oli kartoittaa aluevaltuutettujen ja toimielinten jäsenten näkemyksiä ja huolia toimielinten rooliin, työskentelyyn ja kehittämiseen liittyen.
- Kysely toteutettiin sähköpostitse välitetyn kyselylinkin avulla ja kysely oli auki aikavälillä 8.3.2023–16.3.2023.
- Kyselyyn tuli vastauksia jokaisesta toimielimestä ja vastauksia oli yhteensä 46.

Toimielin	Vastauksia
Aluevaltuusto	19
Aluehallitus	7
Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta	7
Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta	7
Turvallisuuslautakunta	11
Yksilöasiainjaosto	5
Henkilöstöjaosto	4
Riskienhallintajaosto	4
Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta	4

Kyselyn kysymykset

1. Minkä toimielimen jäsenenä olet?
2. Mitä odotat oman toimielimesi työskentelyltä?
3. Mihin asioihin haluaisit toimielimesi vaikuttavan?
4. Mikä toimielimesi työskentelyssä mietityttää?
5. Millaisista asioista toimielinten työskentelyyn liittyen tulisi sopia (esim. toimielimen sisäinen työnjako, työskentelyn tavat, yhteistyön muodot, vastuut...)?

Kyselyn tulosten yhteenveto

- Monien toimielinten osalta odotukset ovat hyvin samansuuntaisia ja ne voidaan tiivistää kolmeen kohtaan
 1. Strateginen ote, maakunnallinen näkökulma ja vahva ymmärrys asioista
 2. Monipuoliset työskentelytavat, johdonmukaisuus ja suunnitelmallisuus
 3. Laadukas valmistelu ja hyvä yhteistyö poliittisen- ja virkajohdon välillä
- Valtuuston osalta odotukset ovat edellisten ohella hiukan ristiriitaisemmat: osa odottaa keskustelevuutta, osa napakoita päätöskokouksia ja konkretiaa
- Huolenaiheet voidaan tiivistää kahteen kategoriaan
 1. Toimielinten kokonaisuuden toimivuus ja yhteispeli viranhaltijoiden kanssa uudessa toimintamallissa
 2. Jäsenten mahdollisuus perehtyä (oma asenne, kiire, aikataulut, ennakointi)
- Kyselyn perusteella kaikkien toimielinten kohdalla olisi hyvä sopia työskentelytavoista, aikatauluista, rooleista ja pelisäännöistä

FCG.

Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielintyöskentelyn tuki

4. Valmisteleavan lautakunta- mallin kehittämisteemat

Miten kehittää valmistelevaa lautakuntamallia?

I. Erilaisten päätöksentekoprosessien tunnistaminen ja kehittäminen

- a) Suorat hallitusprosessit
- b) Jaostoprosessit
- c) Lautakuntaprosessit

II. Yhteinen ymmärrys lautakuntien roolista ja tehtävistä

- a) Asiat (vaatii täsmennystä, hallintosääntö?)
- b) Vireilletulo (vaatii vakiintuneet toimintatavat, suodatus ja ohjaus, listapalaverien kehittäminen)

III. Viranhaltijatyön kehittäminen ja resurssien realistinen arviointi

- a) Tunnistettava kaikki, jotka voivat potentiaalisesti joutua valmistelemaan asioita poliittisille toimielimille.
- b) Koulutusta valmistelun materiaaleihin, pykälän kirjoittamiseen ja esittelyn rakentamiseen

IV. Perehdytyskirja toimielinten työhön

- a) Erityisesti toimielinten varajäsenille ja valtuuston ulkopuolisille jäsenille sekä uusille aluevaltuutetuille
- b) Toimielimet eivät nähneet erillisiä työjärjestyksiä tarpeellisiksi

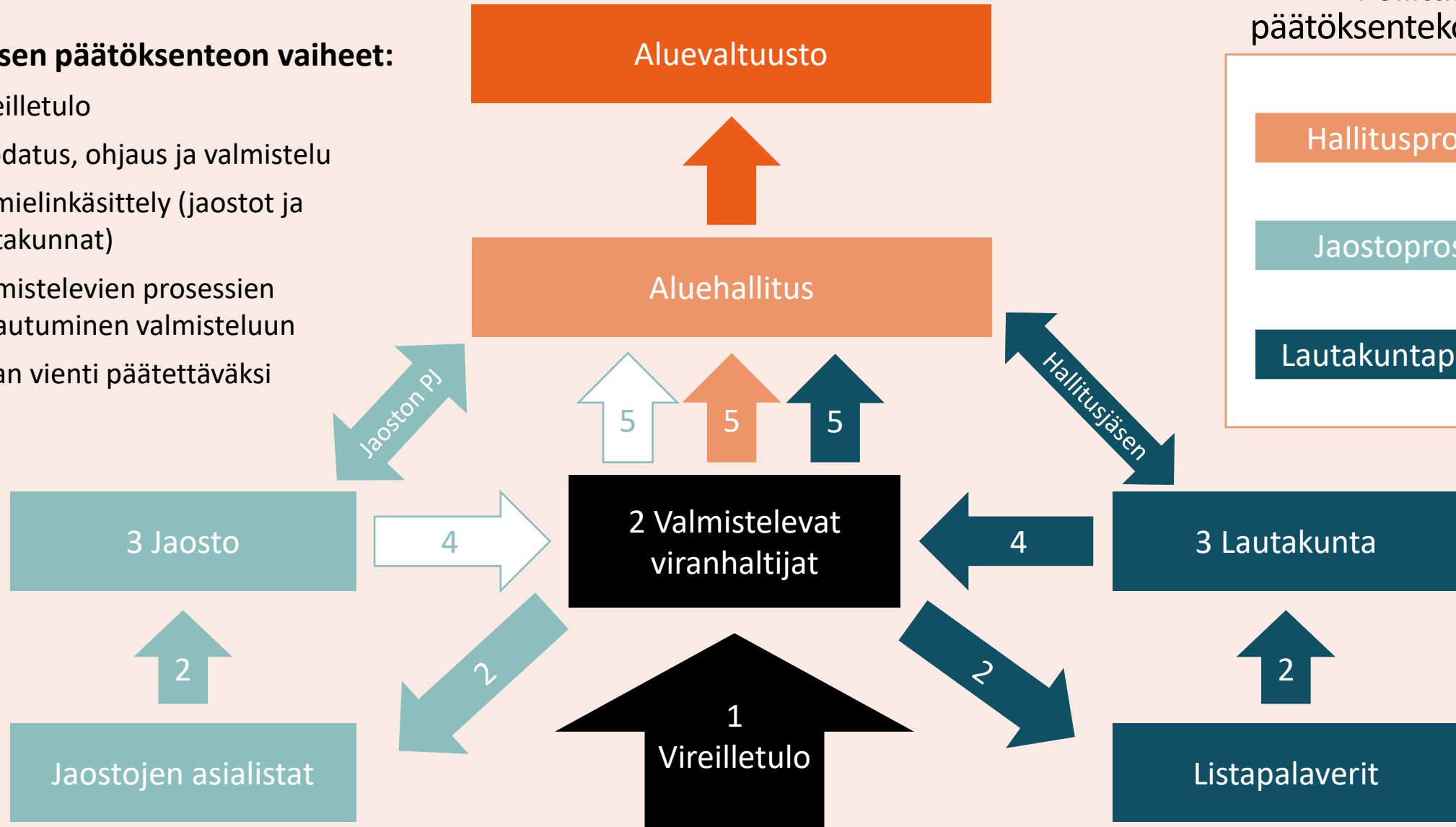
I. Erilaisten päätöksentekoprosessien tunnistaminen ja kehittäminen

- Työpajojen perusteella Keski-Suomen hyvinvointialueen poliittinen päätöksenteko voidaan jakaa kolmeen erilaiseen päätöksentekoprosessiin sen perusteella, mitkä toimielimet ottavat osaa päätöksen valmisteluun ja tekemiseen.
- **Kolme eri päätöksentekoprosessia ovat:**
 - a) Suorat hallitusprosessit
 - b) Jaostoprosessit
 - c) Lautakuntaprosessit
- **Etenkin lautakuntaprosessien osalta kaivataan selvempää sanoittamista lautakuntien kautta valmisteltavista asioista.**
 - Hyvinvointialueen on jatkossa kyettävä muodostamaan selkeä ja yhteisesti jaettu näkemys siitä, mitkä asiat vaativat minkäkin lautakunnan käsittelyä ja mitkä asiat aluehallitus ottaa käsittelyynsä ilman lautakuntien osallistamista päätöksentekoprosessiin.
- **Jaostoprosessit ovat luonteeltaan selkeämpiä ja niissä ei havaittu merkittäviä haasteita.**
- **Päätöksentekoprosessien tarkempaa kuvailua varten prosessit on jaettu seuraaviin vaiheisiin:**
 1. Vireilletulo
 2. Suodatus, ohjaus ja valmistelu
 3. Toimielinkäsittely
 4. Valmistelevien prosessien palautuminen valmisteluun
 5. Asian vienti päätettäväksi

Poliittisen päätöksenteon kokonaisuus

Poliittisen päätöksenteon vaiheet:

1. Vireilletulo
2. Suodatus, ohjaus ja valmistelu
3. Toimielinkäsittely (jaostot ja lautakunnat)
4. Valmistelevien prosessien palautuminen valmisteluun
5. Asian vienti päätettäväksi

Suorat hallitusprosessit

Poliittisen päätöksenteon vaiheet:

1. Vireilletulo

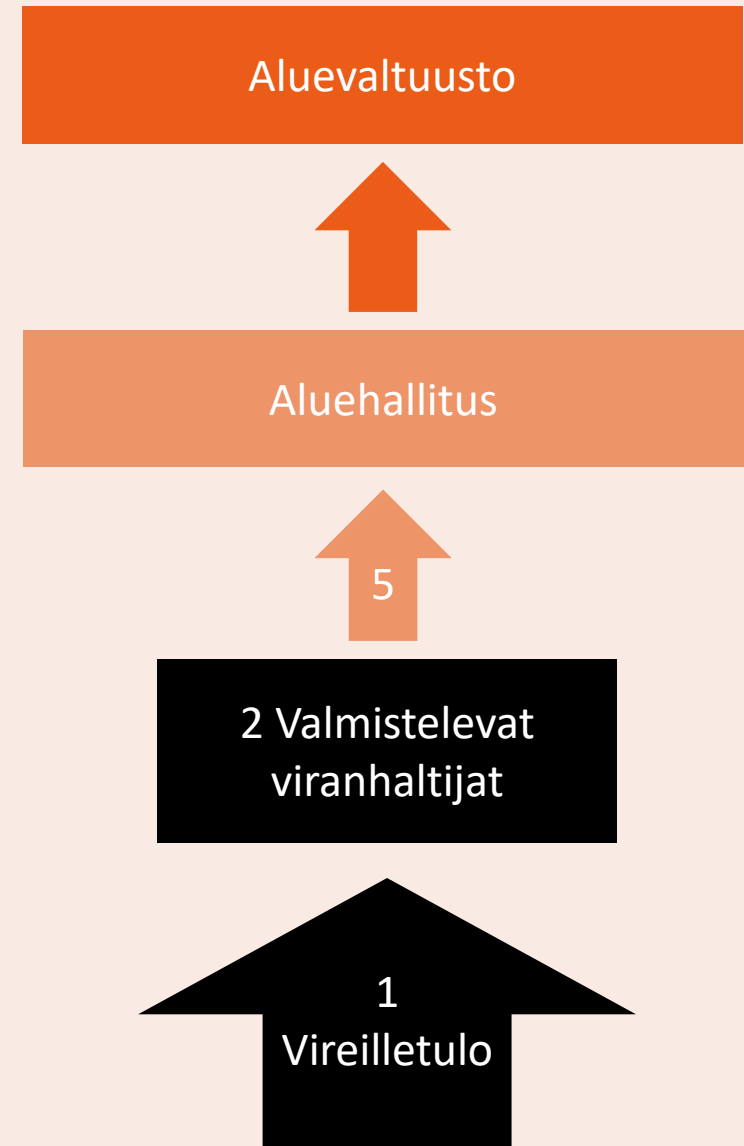
- Hallitusprosessit tulevat vireille pääosin:
 - Aluehallituksen omasta aloitteesta tai vuosikellosta
 - Laista ja hallintosäännöstä
 - Viranhaltijajohdon aloitteesta
 - Muista organisaation ulkopuolelta tulevista syötteistä

2. Suodatus, ohjaus ja valmistelu

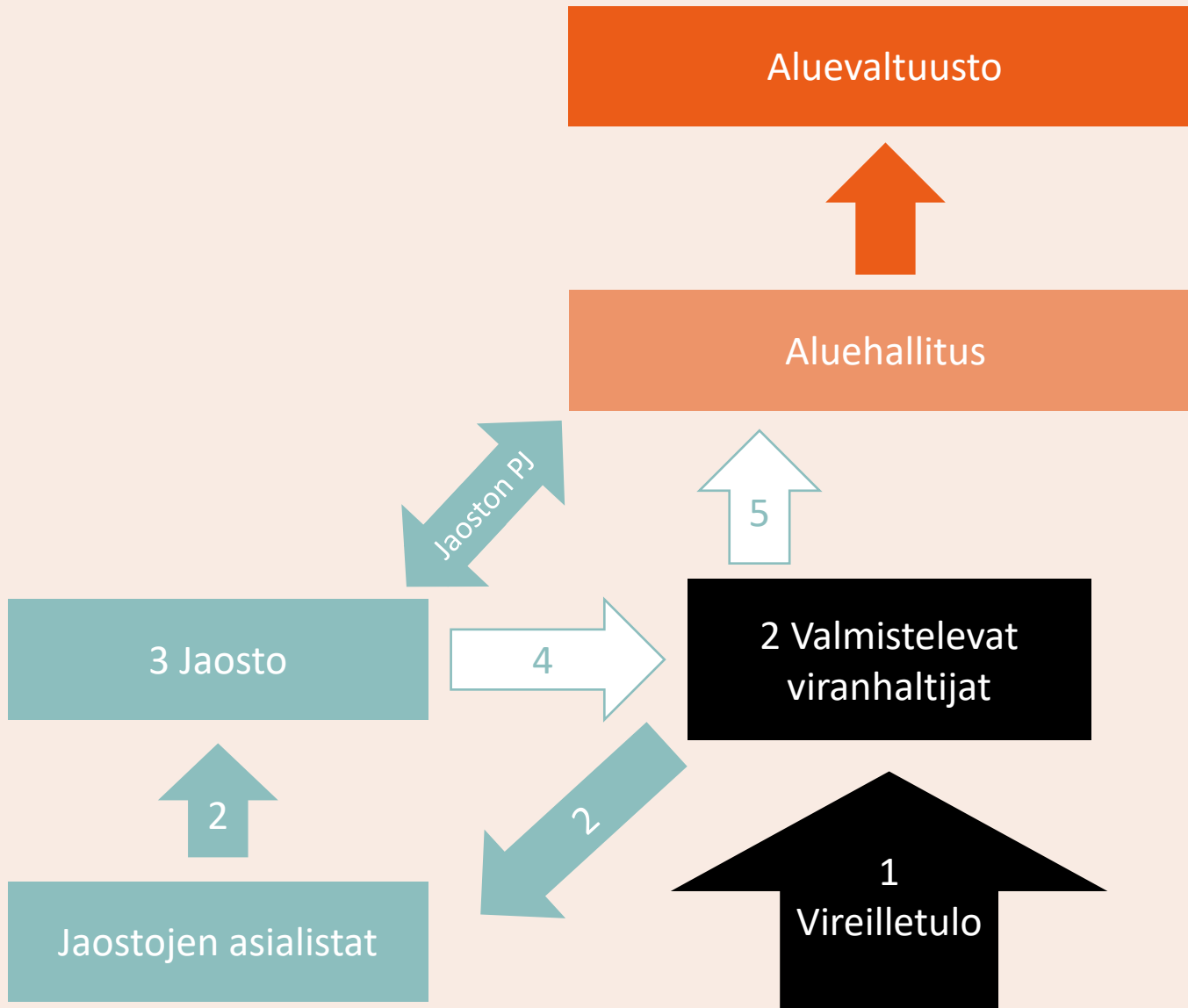
- Hallitusprosessit eivät käy muiden toimielinten käsittelyssä, vaan ne ohjataan suoraan viranhaltijavalmistelun jälkeen aluehallitukseen päätettäväksi (tästä syystä päätöksentekoprosessien vaiheet 3 ja 4 puuttuvat).
- Tarvitaan yhteisesti jaettu käsitys siitä, mitkä asiat eivät vaadi valmistelevien toimielinten käsittelyä vaan menevät suoraan aluehallituksen päätettäväksi.
- Suoria hallitusprosesseja ovat mm. konsernityyppiset asiat, talouden raportit ja virkojen perustamiset.

5. Asian vienti päätettäväksi

- Asiat tulevat aluehallituksen käsittelyyn viranhaltijoiden ja puheenjohtajiston listapalaverien kautta.
- Aluehallitus voi lähettää käsiteltävänä olevia asioita lautakuntien ja jaostojen käsiteltäväksi.

Jaostoprosessit

Poliittisen päätöksenteon vaiheet:

Liite: Aluehallitus 12.9.2023 § 276

1. Vireilletulo

- Jaostoprosessit tulevat vireille jaostojen tehtävänalan valmistelevien viranhaltijoiden ja esittelijöiden kautta.

2. Suodatus, ohjaus ja valmistelu

- Jaostoprosessit suodattuvat hallintosäännön 19 §:ssä kuvattujen tehtävälustausten avulla eri jaostojen asialistoille.
- Jaoston esittelijä ja puheenjohtaja voivat käydä jo etukäteen keskustelua jaostoon tulossa olevista asioista (listapalaverit).

3. Toimielinkäsittely

- Jaostojen tehtävät jakautuvat päätöksenteon valmisteluun ja varsinaiseen päätöksentekoon.
- Jaostot käsittelevät asialistallaan olevia asioita joko yksi- tai kaksivaiheisesti. Yksivaiheisessa käsittelyssä asialistalla oleva asia käsitellään yhdessä kokouksessa alusta loppuun ja kaksivaiheisessa käsittelyssä asiasta käydään ensimmäisessä kokouksessa keskustelu ja toisessa kokouksessa asiasta päätetään.

4. Valmistelevien prosessien palautuminen valmisteluun

- Asiat, joissa jaosto on päätösvaltainen, eivät enää lähtökohtaisesti etene aluehallitukseen.
- Päätökset, joiden valmisteluun jaosto on osallistunut, etenevät viranhaltijoiden kautta aluehallituksen päätettäväksi.

5. Asian vienti aluehallitukseen päätettäväksi

- Jaoston puheenjohtajat toimivat linkkeinä aluehallituksen ja sen jaostojen välillä.
- Aluehallituksessa tulisi olla säännöllisesti katsauksia jaostoissa käsitellyistä asioista.

Lautakuntaprosessit 1/2

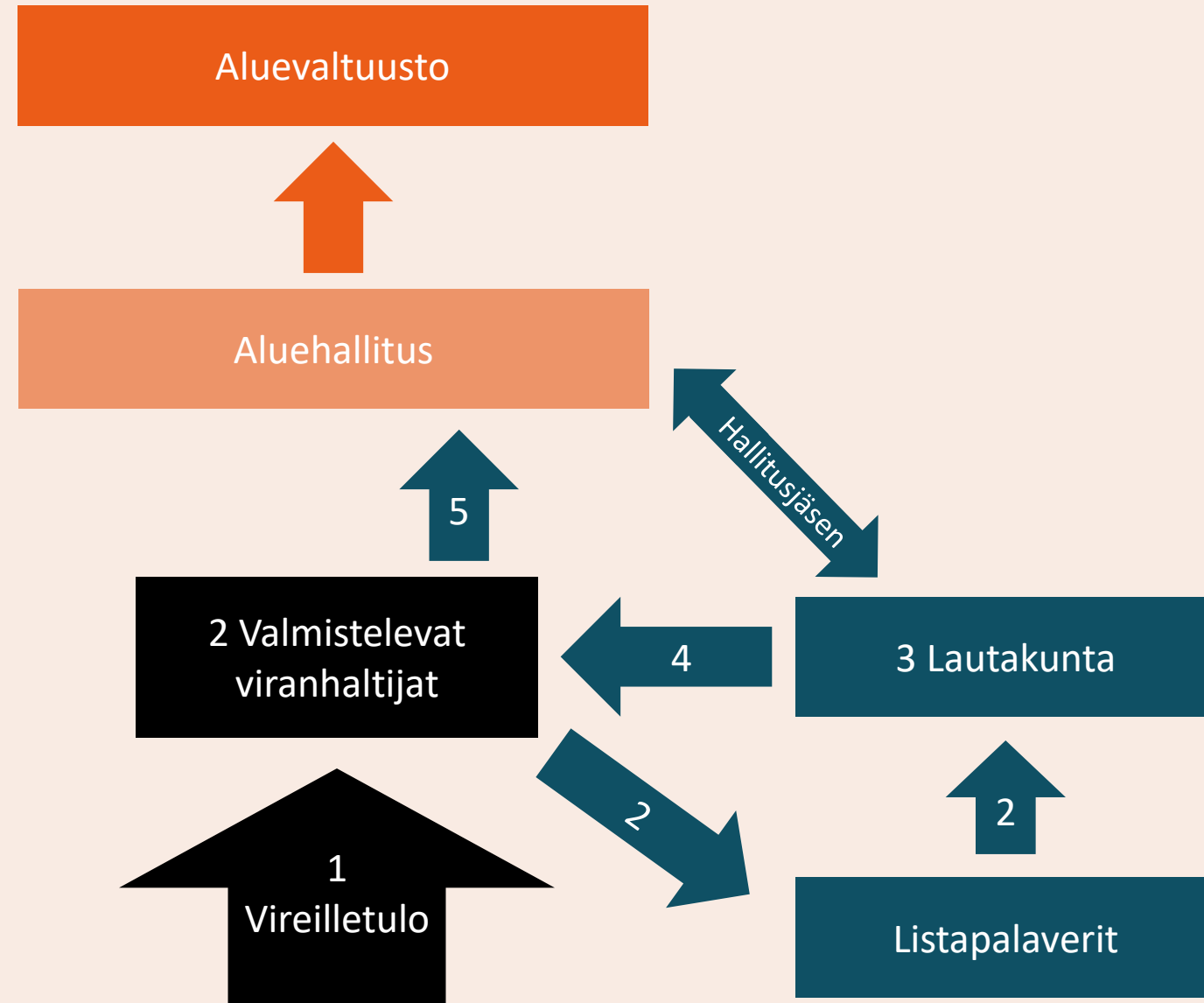
Poliittisen päätöksenteon vaiheet:

1. Vireilletulo

- Lautakuntaprosessin vireilletuloon viranhaltijaorganisaatiosta on jo muodostunut rakenteita ja toimintatapoja, kuten organisaation eri tasojen listapalaverit.
- Lautakuntaprosessi voi käynnistyä myös aluehallituksen aloitteesta, mikäli se pyytää jonkin lautakunnan lausuntoa aluehallituksen päätettävänä olevasta asiasta.
- Lautakunta voi ottaa itse asian käsittelyynsä. Tällöin asian valmistelu kulkeutuu lautakunnan puheenjohtajan ja esittelijän kautta viranhaltijavalmisteluun.

2. Suodatus, ohjaus ja valmistelu

- Nykyisellään hyvinvointialueella on epäselvyyttä siitä, mitkä asiat tulisi käsitellä missäkin lautakunnassa ennen aluehallituksen käsittelyä. Osa asioista käytetään lautakunnissa "varmuuden vuoksi".
- Nykyinen menettely tekee päätöksentekoprosessien suunnittelusta ja valmistelusta vaikeasti ennakoitavaa.

Lautakuntaprosessit 2/2

Poliittisen päätöksenteon vaiheet:

3. Toimielinkäsittely

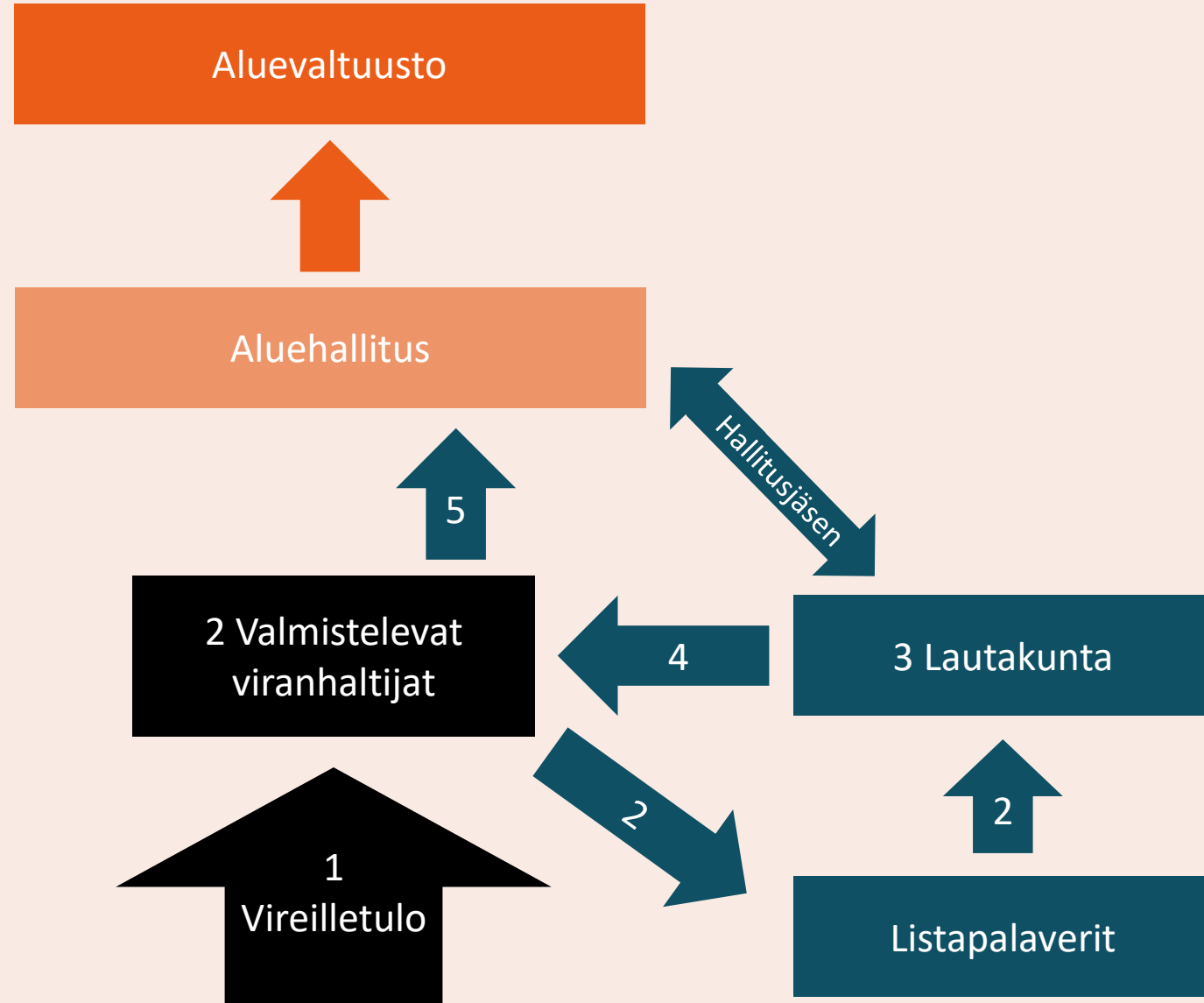
- Lautakuntien työskentelyn toimintatavat ja käytänteet ovat yhä muotoutumassa. Lautakuntien työskentelyä on mahdollista kehittää soveltumaan paremmin erilaisiin ja eripituisiin käsittelyprosesseihin.
- Erityisesti erilaisten sähköisten alustojen hyödyntämiselle on tarvetta, jotta lautakuntien jäsenet- ja varajäsenet ehtivät perehtyä käsiteltävänä oleviin asioihin nopeassakin ajassa.

4. Valmistelevien prosessien palautuminen valmisteluun

- Valmistelevien lautakuntien rooli hyvinvointialueen poliittisessa päätöksenteossa on tukea päätöksenteon valmistelua sekä seurata ja arvioida hyvinvointialueen päätöksentekoa ja toimintaa oman aihepiirinsä näkökulmasta.
- Ymmärrys valmistelevan lautakuntamallin erityispiirteistä ja eroista perinteiseen päätösvaltaiseen lautakuntamalliin on lisääntynyt. Työpajojen perusteella valmisteleva lautakuntamalli haastaa nykyisellään erityisesti hyvinvointialueen valmistelevia viranhaltijoita.

5. Asian vieni päätettäväksi

- Päätökset, joiden valmisteluun ja arviointiin lautakunnat ovat osallistuneet, viedään lopullisesti päätettäväksi tai tiedoksi aluehallitukselle tai -valtuustolle.
- Lautakuntien käsittelyssä olleet asiat tulisi koota päätöksenteon läpinäkyvyyden lisäämiseksi yhteen paikkaan.
- Lautakuntien hallitusjäsenien tehtävänä on toimia linkkeinä aluehallituksen ja lautakuntien välillä.

II. Yhteinen ymmärrys lautakuntien roolista ja tehtävistä

- Keskeistä on, että luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on **yhteinen näkemys lautakuntien roolista ja tehtävistä**. Millaiseksi lautakuntien roolia halutaan kehittää: lautakunta kuin aluehallituksen jaosto vai lautakunta kuin strateginen valiokunta?
- **Hyvinvointialueella olisi täsmennettävä sitä, mitkä asiat vaativat minkäkin lautakunnan käsittelyä.**
- On syytä pitkällä tähtäimellä harkita, **tulisiko lautakuntiin valmisteltavaksi vietävät päätökset rajata nykyistä tarkemmin hallintosäännössä**, jotta viranhaltijoiden olisi helpompi suodattaa asiat toimielinten käsiteltäväksi.
- Lautakuntien roolien ja tehtävien rajaamisen lisäksi toimiva ja tarkoituksenmukainen **valmisteleva lautakuntamalli vaatii vakiintuneet toimintatavat ja ohjeistukset**, jotta poliittinen päätöksenteko on sekä osallistavaa että suoraviivaista ja tehokasta.
- Viranhaltijoiden keskinäiset ja toimielinten puheenjohtajien ja esittelijöiden väliset **listapalaverit ovat hyvä keino valmistelevan lautakuntamallin päätöksentekoprosessin ohjaamiselle**. Listapalaverihin liittyvät käytänteet ovat jo syntyneet, mutta niiden kehittämiseen ja vakiinnuttamiseen on jatkossa kiinnitettävä huomiota.
- **Kahdesti vuodessa kokonaisvaltainen vuosikellopalaveri**, jossa on mukana kaikkien toimielinten valmistelijat ja puheenjohtajat. Palaverissa tunnistettaisiin pitkällä tähtäimellä käsittelyyn tulevat strategiset ja suuret asiat, joiden valmistelussa voidaan hyödyntää esimerkiksi yhteisiä esittelyjä, kokouksia ja iltakouluja.

III. Viranhaltijatyön kehittäminen ja resurssien realistinen arviointi

1. Valmisteleva malli edellyttää valmistelevilta viranhaltijoilta uudenlaista toimintatapaa

- Kaikkien lautakuntien työpajoissa nousi esille valmistelumateriaalin laatu ja määrä, jonka koettiin jonkin verran vaihtelevan
 - Olisi tunnistettava ne kaikki viranhaltijat, jotka osallistuvat lautakuntien kokousten valmisteluun sekä analysoitava tämän joukon osaaminen sekä siihen liittyvät kehittämistarpeet
 - Osa valmisteluun osallistuvista viranhaltijoista on tottunut työskentelemään luottamushenkilöiden kanssa, osalle tämä rajapinta on täysin uusi
 - Tarvittaisiin koulutusta sekä esityslistapykäliden kirjoittamiseen että kokouksessa toteutettavan esittelyn jäsentelyyn ja rajaamiseen. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä erilaisten lautakunnissa käsiteltävien asioiden ja prosessien tukemiseen, etenkin, koska lautakuntien työskentely ajoittuu eri aikaan kuin on kuntien päättävien lautakuntien osalta totuttu.

2. Organisoinnin puute ja toimielinten tehtävänjaon epäselvyys vaikeuttaa viranhaltijatyön suunnittelua. Tämä näkyy poukkoiluna ja kohtuuttomiksi koettuina aikatauluvaateina.

3. Valmisteluorganisaatio vaikuttaa kevyesti resursoidulta suhteessa toimielinten määrään (16 kpl). Organisaatiossa on herännyt huolta viranhaltijoiden jaksamiseen liittyen.

IV. Perehdytyskirja toimielinten työhön

- **Yksikään toimielin ei kaivannut työjärjestystä**, mutta puheenjohtajat olisivat kaivanneet tukea työn alkuvaiheessa etenkin:
 - a) Lautakuntatyöskentelystä yleensä sekä kokoustekniikasta,
 - b) lainsäädännöstä ja
 - c) puheenjohtajan velvollisuuksista ja mahdollisuuksista.
- Miten FCG:n päättäjäpalvelu vastaa tähän?
- Erityisesti toimielinten varajäsenille ja valtuuston ulkopuolisille jäsenille sekä uusille aluevaltuutetuille tarvittaisiin työjärjestyksen sijaan tietyn toimielimen työhön keskittyvä kevyt **perehdytyspaketti, jossa käytäisiin läpi toimielimen perusidea ja työskentelytavat** (mistä löytyvät esityslistat ja pöytäkirjat sekä kehen otetaan yhteyttä ja millä välineellä, jos on kysymyksiä?).

FCG.

Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielintyöskentelyn tuki

5. Kehittämissuosituksset

Kehittämissuositukset

1. Tarvitaan parempi yhteinen käsitys siitä, millaiseksi lautakuntien roolia halutaan kehittää: lautakunta kuin aluehallituksen jaosto vai lautakunta kuin strateginen järjestämislautakunta.
2. Päätöksenteon kehittämisen kannalta on tärkeää luoda mekanismit erilaisten päätöksentekoprosessien tunnistamiseksi ja ohjaamiseksi. Tätä varten analysoidaan aluehallituksen käsittelyyn tulevat asiat ja määritellään selvemmin suorat hallitusprosessit ja ne jotka edellyttävät lautakunta- tai jaostoprosessia.
3. Työnjakoa elämänkaarilautakuntien välillä selkeytetään. Pääperiaate on, että asia käsitellään vain yhdessä elämänkaarilautakunnassa.
4. Tunnistetaan toimielinten valtuuksiin liittyvät selkeyttämistä vaativat asiat (mm. hankintaprosessit)
5. Ennakoinnin parantamiseksi pidetään toimielinten ja vaikuttamistoimielinten yhteinen vuosikellopalaveri syksyisin ja keväisin. Pohjana on aluehallituksen ja valtuuston päätöksenteon vuosikello, jonka perusteella ennakoidaan, priorisoidaan ja suodatetaan toimielinten käsittelyyn tulevat asiat. Samalla ennakoidaan toimielinten yhteiset tilaisuudet, mahdollisuudet tekniikan parempaan hyödyntämiseen sekä vaikuttamistoimielinten kanssa tehtävä yhteistyö. Vuosikellopalaverissa tunnistetaan myös mahdolliset lausuntotarpeet ja tarve asukkaiden osallistamiseen. Ensimmäinen vuosikellopalaveri pidetään syksyllä 2023.
6. Laaditaan toimielinkohtainen materiaali luottamushenkilöiden perehdytykseen Hyvaks Akatemian luottamushenkilöitä koskevan osion kehittämisen yhteydessä.
7. Olennaista on tunnistaa valmisteluun osallistuvien viranhaltijoiden työskentelyn haasteet ja koordinaation pulmat. Määritetään selkeästi vastuu toimielinkokonaisuuden kehittämisestä sekä työskentelyn koordinaatiosta (ml. Lautakunnat, jaostot, vaikuttamistoimielimet, TKKI-neuvottelukunta). Arvioidaan lisäresurssitarpeet.
8. Jatkokehitetään hyvin alkanutta viestintää lautakuntien työstä ja lavennetaan sitä myös jaostojen ja vaikuttamistoimielinten työskentelyyn. Pohditaan tarvetta päätöksentekijöiden uutiskirjeisiin, joissa säännöllisin väliajoin kootaan toimielinten tekemää työtä.
9. Hyvinvointialueen poliittisen päätöksenteon kokonaisuutta ja valmistelevan lautakuntamallin toimivuutta (ml. tarve hallintosääntömuutoksille) olisi syytä arvioida vuoden 2024 loppupuolella.

Aluehallitus

§ 277**Edustajan nimeäminen Niilo Mäki -säätiön hallintoneuvostoon**

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/2755/00.02.01/2023

Aluehallitus 12.9.2023 § 277

Valmistelija(t) Pasi Marjakangas, p. 050 564 8980**Selostus asiasta**

Niilo Mäki -säätiön tarkoituksena on edistää lasten ja nuorten neuropsykologista tutkimusta ja kuntoutusta. Säätiö tukee toimialansa tutkimusta ja kuntoutusta ja toteuttaa toimialaansa liittyviä palveluita ylläpitämällä Niilo Mäki Instituuttia, palkkaamalla siihen tutkijoita ja tutkimuksen apuhenkilökuntaa, harjoittamalla alaa koskevaa tieteellistä julkaisu- ja koulutustoimintaa ja tukemalla instituutin kansainvälistä yhteistyötä. Säätiön hallintoelimiä ovat hallintoneuvosto ja hallitus.

Hallintoneuvostoon kuuluu puheenjohtaja ja kahdestatoista viiteentoista (12-15) muuta jäsentä. Hallintoneuvoston jäsenet nimetään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Säätiön perustajatahojen (Jyväskylän yliopistosäätiö, Jyväskylän kaupunki, Haukkalan säätiö ja Niilo Mäen perikunta) lisäksi hallintoneuvostoon pyydetään edustajia, jotka ovat toimialalla toimivia vammaisjärjestöjä tai muita alan merkittäviä toimijatahoja.

Hallintoneuvosto kokoontuu kaksi kertaa vuodessa ja hallintoneuvoston tehtävänä on syyskokouksessa vahvistaa säätiön toimintasuunnitelma ja talousarvio, nimetä hallintoneuvoston puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja jäsenet, tilintarkastajat, hallituksen jäsenet ja puheenjohtaja, sekä näiden palkkiot. Kevätkokouksessa hallintoneuvosto vahvistaa hallituksen käsittelemän toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen ja päättää niiden aiheuttamista toimenpiteistä sekä määrittää järjestöt ja tahot hallintoneuvoston jäsentahoiksi.

Hallintoneuvosto on kokouksessaan tänä keväänä pyytänyt päätöksellään Keski-Suomen hyvinvointialuetta jäsentahoksi Niilo Mäki -säätiön hallintoneuvostoon ja nimeämään edustajansa seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi 2024-2026.

Niilo Mäki -säätiö toivoo tietoa Keski-Suomen hyvinvointialueen päätöksestä 30.9.2023 mennessä sähköpostilla osoitteeseen juha-matti.latvala@nmi.fi.

Aluehallitus

Asian valmistelun yhteydessä on linjattu, että mikäli säätiön esittämä pyyntö hyväksytään, hallintoneuvostoon valitaan luottamushenkilö. Lasten, nuorten ja perheiden lautakunnan puheenjohtaja Matias Lahti on antanut suostumuksensa valinnalle säätiön hallintoneuvoston jäseneksi.

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö 40 §, konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako.

Hyvinvointialue- johtajan ehdotus

Aluehallitus päättää hyväksyä pyynnön liittyä jäsentahoksi Niilo Mäki -säätiön hallintoneuvostoon ja nimeää Matias Lahden edustajaksi hallintoneuvostoon seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi 2024-2026.

Päätös

Aluehallitus päätti hyväksyä pyynnön liittyä jäsentahoksi Niilo Mäki -säätiön hallintoneuvostoon ja nimesi Matias Lahden edustajaksi hallintoneuvostoon seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi 2024-2026.

Liitteet

Liite: Niilo Mäki -säätiön säännöt

Niilo Mäki -säätiö sr

1 §

Säätiön nimi on Niilo Mäki -säätiö sr ja kotipaikka Jyväskylän kaupunki.

2 §

Säätiön tarkoituksena on edistää lasten ja nuorten neuropsykologista tutkimusta sekä kuntoutusta.

3 §

Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö tukee toimialansa tutkimusta ja kuntoutusta sekä kehittää ja toteuttaa toimialaansa liittyviä palveluita ylläpitämällä Niilo Mäki Instituuttia, palkkaamalla siihen tutkijoita ja tutkimuksen apuhenkilökuntaa tai rahoittamalla heidän palkkaamistaan, harjoittamalla alaa koskevaa tieteellistä julkaisu- ja koulutustoimintaa ja tukemalla instituutin kansainvälistä yhteistyötä. Se voi myös myöntää apurahoja alan tutkimukseen ja tukea edustamansa alan koulutus- ja valistustyötä.

4 §

Säätiön peruspääoma on 25.228 €. Säätiöllä voi olla lisäksi erikoisrahastoja, joita varten hallintoneuvosto voi vahvistaa ohjesääntöjä.

Säätiön varat on sijoitettava varmalla ja tuloa tuottavalla tavalla. Säätiön varainhoidon on oltava suunnitelmallista.

Pääomasta kertyvä tuotto ja säätiölle kertyvät muut varat muodostavat käyttörahaston, jota käytetään säätiön tarkoituksen toteuttamiseksi.

Säätiöllä on oikeus vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja sekä muilla laillisilla tavoilla kartuttaa omaisuuttaan. Omaisuuden lisäykset, ellei niistä ole toisin määrätty, liitetään käyttörahastoon.

Säätiölle lahjoitettujen varojen käytössä on noudatettava lahjoittajan määräyksiä. Säätiö voi hankkia itselleen myös kiinteistöjä.

5 §

Säätiön hallintoelimiä ovat hallintoneuvosto ja hallitus.

6 §

Hallintoneuvostoon kuuluu puheenjohtaja ja kahdestatoista viiteentoista (12-15) muuta jäsentä. Seuraavat tahot nimeävät edustajansa seuraavasti: Jyväskylän yliopistosäätiö kolme (3), Haukkalan säätiö yhden (1), Jyväskylän kaupunki yhden (1), Niilo Mäen perikunta yhden (1); lasten ja nuorten neuropsykologista tutkimusta ja kuntoutusta lähellä olevia vammaisjärjestöjä tai tämän säätiön toimialaa lähellä olevia muita valtakunnallisia tahoja edustamaan valitaan kuudesta kymmeneen (6-10) pykälässä 9 mainitulla tavalla. Jos hallintoneuvoston jäsen eroaa kesken toimikautensa hallintoneuvostosta, hänen tilalleen on nimettävä uusi jäsen niin, että edellä kuvattu edustuksellisuus säilyy. Puheenjohtaja ja muut jäsenet valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Muista jäsenistä on vuosittain erovuorossa yksi kolmasosa (1/3) kahtena ensimmäisenä vuonna arvan ja sen jälkeen vuoron mukaan. Muista jäsenistä nimetään vuosittain kaksi varapuheenjohtajaa.

7 §

Hallintoneuvoston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen ollessaan estynyt jompikumpi varapuheenjohtaja. Kutsu on toimitettava kirjallisesti kullekin hallintoneuvoston jäsenelle vähintään seitsemän päivää ennen kokousta.

8 §

Hallintoneuvosto kokoontuu vuosittain kevätkokoukseen maaliskuussa ja syyskokoukseen loka-marraskuussa. Hallintoneuvosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai toinen varapuheenjohtajista sekä yli puolet hallintoneuvoston jäsenistä on läsnä. Kokouksessa jokaisella hallintoneuvoston jäsenellä on yksi ääni. Päätökset tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä ellei jonkun asian päättämisestä ole säätiön säännöissä toisin määrätty. Äänten mennessä tasan tulee päätökseksi se mielipide, jonka puolesta kokouksen puheenjohtaja on äänestänyt, paitsi vaaleissa, jolloin ratkaisee arpa. Vaalit suoritetaan pyydettyäessä suljetuin lipuin.

Hallituksen jäsenillä on oikeus olla läsnä hallintoneuvoston kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon.

Hallintoneuvoston kokouksesta on laadittava pöytäkirja, jota pitää hallintoneuvoston nimeämä sihteeri, joka yhdessä kokouksen puheenjohtajan ja yhden hallintoneuvoston keskuudestaan nimeämän jäsenen kanssa allekirjoittaa sen.

9 §

Hallintoneuvoston kevätkokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- 1) esitetään hallituksen kertomus edellisen kalenterivuoden toiminnasta ja tilinpäätös,
- 2) esitetään tilintarkastajien lausunto,
- 3) päätetään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamisesta sekä niistä toimenpiteistä, joihin edellisen vuoden hallinto mahdollisesti antaa aihetta,
- 4) Määrätään ne 6. pykälässä tarkoitetut säätiön toimialaa lähellä olevat vammaisjärjestöt ja valtakunnalliset tahot, joita pyydetään valitsemaan edustajansa syyskokouksessa nimettävän hallintoneuvoston jäseneksi,
- 5) käsitellään muut kokouskutsussa mainitut hallintoneuvoston jäsenen tai hallituksen ilmoittamat asiat, joista hallintoneuvosto sääntöjen mukaan on oikeutettu päättämään.

Hallintoneuvoston syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- 1) vahvistetaan seuraavan kalenterivuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio,
- 2) määrätään hallintoneuvoston, hallituksen ja hallituksen avukseen mahdollisesti nimeämien työryhmien sekä tilintarkastajien palkkiot seuraavaksi kalenterivuodeksi,
- 3) nimetään hallintoneuvoston puheenjohtaja 6. pykälän mukaisesti,
- 4) nimetään hallintoneuvoston muut jäsenet 6. pykälän mukaisesti,
- 5) nimetään hallintoneuvoston muista jäsenistä kaksi hallintoneuvoston varapuheenjohtajaa seuraavaksi kalenterivuodeksi,
- 6) nimetään seuraavaksi kalenterivuodeksi kaksi tilintarkastajaa, ja heille varamiehet,
- 7) nimetään hallituksen puheenjohtaja ja jäsenet 11. pykälän mukaisesti sekä
- 8) käsitellään muut kokouskutsussa mainitut hallintoneuvoston jäsenen tai hallituksen ilmoittamat asiat, joista hallintoneuvosto on sääntöjen mukaan oikeutettu päättämään.

10 §

Sen lisäksi mitä 9. pykälässä on mainittu, hallintoneuvosto säätiön hallituksen esityksestä

- 1) vahvistaa säätiön erikoisrahastojen ohjesäännöt,
- 2) osoittaa varat tarkoituksiin, joihin niitä ei ole säätiön talousarviossa varattu, sekä antaa luvan menoarvion ylittämiseen,
- 3) päättää sääntöjen muuttamisesta ja säätiön sulautumisesta tai purkamisesta 16 pykälässä määrätyllä tavalla.

11 §

Hallitukseen kuuluu puheenjohtaja ja 4-6 jäsentä sekä heille nimettävät varajäsenet. Hallintoneuvosto nimittää hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä puheenjohtajan vuodeksi kerrallaan. Varapuheenjohtajan nimittää hallitus keskuudestaan. Hallitus voi halutessaan nimetä itselleen sihteeriksi henkilön, joka ei ole hallituksen varsinainen jäsen.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen ollessaan estynyt varapuheenjohtajan kutsusta. Kokouskutsu on lähetettävä hallituksen jäsenille kirjallisena vähintään viisi päivää ennen kokousta. Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja yli puolet jäsenistä tai varajäsenistä on kokouksessa läsnä.

Päätöksenteko tapahtuu hallituksessa kuten 8. pykälässä on hallintoneuvoston kohdalla säädetty.

Hallituksen tehtävänä on:

- 1) edustaa säätiötä ja hoitaa sen asiat, mikäli näissä säännöissä ei ole toisin määrätty,
- 2) kartuttaa säätiön rahavaroja ja muuta omaisuutta,
- 3) laatia säätiön toimintakertomus ja tilinpäätös sekä saattaa ne hallintoneuvoston käsiteltäväksi,
- 4) laatia säätiön toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä saattaa ne hallintoneuvoston käsiteltäväksi,
- 5) valmistella muut hallintoneuvoston kokouksissa käsiteltävät asiat,
- 6) ottaa ja erottaa instituutin toiminnanjohtaja ja muut tarvittavat päällikkötason toimihenkilöt sekä päättää heidän palkkaeduistaan,
- 7) valtuuttaa toiminnanjohtajan nimittämään tutkijoita ja tutkimusryhmiä sekä määrittelemään heidän palkkauksensa hallituksen tekemien linjausten mukaisesti
- 8) hallituksen tehtävänä on myös ohjata ja kehittää instituutin toimintaa sekä valvoa, että se ja sen tutkijaryhmät toimivat hyväksytyin toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisesti. Tätä tehtävää varten hallitus voi nimittää työryhmiä ja vastuuhenkilöitä.

Hallituksen kokouksissa pidettävän pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja ja kokouksen nimeämä toinen hallituksen jäsen.

12 §

Säätiötä edustaa hallituksen puheenjohtaja ja hallituksen jäsen, kaksi yhdessä, kaksi hallituksen jäsentä yhdessä tai puheenjohtaja yhdessä hallituksen valtuuttaman muun toimihenkilön kanssa.

13 §

Säätiön tilikausi on kalenterivuosi. Tilit ja hallituksen laatima toimintakertomus on toimitettava tilintarkastajille ennen seuraavan helmikuun loppua ja tilintarkastajien on annettava lausuntonsa hallinnosta ja tileistä seuraavan maaliskuun loppuun mennessä.

14 §

Vuosittain ennen kesäkuun loppua hallituksen on lähetettävä patentti- ja rekisterihallitukseen jäljennökset tuloslaskelmasta ja taseesta liitteineen, tase-erittelystä sekä toiminta- ja tilintarkastuskertomuksesta ja hallintoneuvoston kevätkokouksen pöytäkirjasta.

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä säätiön edustajien vaihtumisesta ja säätiön postiosoitteen muuttumisesta on välittömästi ilmoitettava patentti- ja rekisterihallituksen säätiörekisteriin.

15 §

Säätiön sääntöjä voidaan muuttaa, jos tehtyä muutosesitystä on hallintoneuvoston kokouksessa kannattanut vähintään 3/4 sen läsnä olleista jäsenistä.

Päätös säätiön sulautumisesta tehdään samassa järjestyksessä. Sääntöjen muuttamista tai säätiön sulautumista tai purkamista koskevalle päätökselle on hankittava patentti- ja rekisterihallituksen vahvistus.

16 §

Säätiön asettamisesta selvitystilaan päättää säätiön hallintoneuvosto. Päätös selvitystilaan asettamisesta on pätevä, jos sitä kannattaa vähintään kolme neljäsosaa hallintoneuvoston jäsenistä

Säätiön purkautuessa tai tullessa lakkautetuksi sen varat luovutetaan hallintoneuvoston päättämään säätiön tarkoitusperiä edistävään tarkoitukseen.

17 §

Muutoin noudatetaan säätiöistä voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Aluehallitus

§ 278

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan jäsenen vaihtuminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/2717/00.02.01/2023

Aluehallitus 12.9.2023 § 278

Valmistelija(t) Jenni Laiho, p. 044 459 6321**Selostus asiasta**

Aluevaltuusto valitsi 13.12.2022 § 134 Piia Flink-Liimataisen työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan jäseneksi toimikaudeksi 2022 - 2025. Piia Flink-Liimatainen on 21.8.2023 pyytänyt eroa tehtävästään perusteena aikataulupäällekkäisyydet uuden työtehtävän kanssa.

Hyvinvointialueesta annetun lain 75.3 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Tämä voi olla mikä tahansa luottamustoimen hoitamista vaikeuttava seikka.

Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Aluevaltuusto myöntää eron lautakunnan jäsenille ja varajäsenille.

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön § 9 mukaan työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnassa on 13 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Vaalikelpoisuudesta muihin toimielimiin on säädetty hyvinvointialueesta annetun lain 79 §:ssä:

Vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen aluevaltuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan alainen hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö;*
 - 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;*
 - 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.*
-

Aluehallitus

Pääasiallisesti henkilöstöasioita hoitavaan toimielimeen sovelletaan, mitä 78 §:n 2 momentissa säädetään.

Johtokuntaan ja toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen aluehallitukseen ja lautakuntaan tai joka ei ole kyseisen hyvinvointialueen asukas.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus esittää, että aluevaltuusto päättää:

- 1) myöntää Piia Flink-Liimataiselle eron työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan jäsenen tehtävästä ja
- 2) valita työikäisten ja ikääntyneiden lautakuntaan hänen tilalleen uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää:

- 1) myöntää Piia Flink-Liimataiselle eron työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan jäsenen tehtävästä ja
 - 2) valita työikäisten ja ikääntyneiden lautakuntaan hänen tilalleen uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
-

Aluehallitus

§ 279

Keski-Suomen nuorisovaltuuston jäsenten valinta toimikaudelle 2023-2024

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/2749/00.02.02/2023

Aluehallitus 12.9.2023 § 279

Valmistelija(t) Nina Peränen, p. 050 5946783**Selostus asiasta****Johdanto**

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön § 26 mukaan aluehallitus asettaa nuorisovaltuuston valtuustokausittain.

Keski-Suomen nuorisovaltuusto toimii lain hyvinvointialueista § 32 mukaisena vaikuttamistoimielimenä sekä Keski-Suomen liiton yhtenä nuorten osallisuuden vahvistamisen kanavana.

Lainsäädäntötausta

Lain hyvinvointialueesta 32§ mukaan " Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä. Aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä"

Yhteys strategiaan

Hyvinvointialueen tahtotila "kohti ihmislähtöistä Keski-Suomea" toteutuu aidosti vain kuulemalla asiakkaita ja asukkaita. Osallisuuden ja kumppanuuksien edistäminen on strategian keskeisiä menestystekijöitä.

Valmistelu

Keski-Suomen aluehallitus päätti kokouksessaan 8.3.2022 § 10 käynnistää Keski-Suomen nuorisovaltuuston asettamisen. Nuorisovaltuuston jäsenet toimikaudelle 2022-2025 hyväksyttiin aluehallituksen kokouksessa 12.4.2022 § 70.

Aluehallitus hyväksyi Keski-Suomen nuorisovaltuuston toimintasäännön 27.9.2022 § 204 ja ja maakuntahallitus 16.6.2023 § 49. Toimintasääntöön kirjattiin nuorisovaltuuston toimintakaudeksi yksi vuosi, alkaen aina 15.9. Nykyisen nuorisovaltuuston toimikausi on ollut hieman pidempi, jotta

Aluehallitus

päästään toimintasäännössä mainittuun rytmiin.

Jokainen Keski-Suomen kunta saa nimetä nuorisovaltuustoon kaksi jäsentä, joista toisen tulee olla kunnan nuorisovaltuuston tai vastaavan toimielimen jäsen. Lisäksi nuorisovaltuustossa on kuusi avointa paikkaa, jotka eivät ole kuntasidonnaisia. Keski-Suomen kuntia pyydettiin nimeämään 15.8.2023 mennessä edustajansa. Tieto kirjaamoihin lähti 26.6.2023 ja muistutusviesti 7.8.2023.

Vapaille paikoille oli avoin haku, josta tiedotettiin järjestöjä ja eri organisaatioita, mutta yhtään hakemusta ei vapaille paikoille ole vielä tullut. Järjestöjä tiedotetaan vapaista paikoista vielä järjestöfoorumissa 6.9.2023.

Keski-Suomen liitto nimeää Keski-Suomen nuorisovaltuustoon oman jäsenensä. Maakuntahallituksen kokous 16.6.2023 on nimennyt Caius Forsbergin tilalle Jaakko Selinin, varaedustajana jatkaa Tahvo Anttila.

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 26

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus

1) nimeää Keski-Suomen hyvinvointialueen nuorisovaltuuston jäsenet kaudelle 2023-2024 liitteen mukaisesti sekä

2) merkitsee tiedoksi Keski-Suomen liiton vaihtuneen edustajan nuorisovaltuustossa.

Päätös

Aluehallitus

1) nimesi Keski-Suomen hyvinvointialueen nuorisovaltuuston jäsenet kaudelle 2023-2024 liitteen mukaisesti sekä

2) merkitsi tiedoksi Keski-Suomen liiton vaihtuneen edustajan nuorisovaltuustossa.

Liitteet

Liite: Keski-Suomen liiton edustaja Keski-Suomen nuorisovaltuustoon
Liite: Nuorisovaltuusto 2023-2024

Ote: Maakuntahallitus 16.06.2023 § 49 Keski-Suomen liiton edustajan valinta nuorisovaltuustoon

49 § Keski-Suomen liiton edustajan valinta nuorisovaltuustoon	1
Ote_oikaisuvaatimusohjeet_Kunnallisasiat, kuntayhtymä	3

KESKI-SUOMEN LIITTO

OTE PÖYTÄKIRJASTA

06/2023

Maakuntahallitus

16.06.2023

KSL/20/04.05.00.00/2023 Siv 1

49 § KESKI-SUOMEN LIITON EDUSTAJAN VALINTA NUORISOVALTUUSTOON

MH 24.2.2023, § 16

Maakunnallinen nuorisovaltuusto toteutetaan Keski-Suomen hyvinvointialueen ja Keski-Suomen liiton yhteistyönä siten, että nuorisovaltuusto toimii sekä hyvinvointialueen lakisääteisenä vaikuttamistoimielimenä että Keski-Suomen liiton nuorten osallisuuden kanavana.

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus asetti lakisääteiset vaikuttamistoimielimet kokouksessaan 8.3.2022 (§ 10). Nuorisovaltuuston jäsenet, kaksi jäsentä jokaisen Keski-Suomen kunnan vastaavasta toimielimestä valittiin toimikaudelle 2022–2025 aluehallituksen kokouksessa 12.4.2022 (§ 70). Aluehallitus pyysi nuorisovaltuustoa valmistelemaan ehdotuksensa vaikuttamistoimielimen toimintasäännöksi.

Toimikauden pituudeksi ja toiminnan rytmiksi nuorisovaltuusto ehdottaa yksivuotisia toimikausia. Toimikausi alkaa koulujen vuosirytmiiä mukailien syksyisin. Nuorisovaltuuston kokoonpanoon ehdotetaan kuutta paikkaa muille kuin kuntien nuorisovaltuustojen kautta nimettäville jäsenille. Kohdennus tehdään markkinoimalla avoimia paikkoja erityisesti sellaisten järjestöjen ja yhteistyökumppaneiden kautta, jotka tavoittavat nuorisovaltuustoissa aliedustettuja ryhmiä.

Aluehallitus on hyväksynyt 27.9.2022 (§ 204) nuorisovaltuuston toimintasäännön ja pyytää Keski-Suomen liittoa myös hyväksymään sen. Aluehallitus valitsi 20.12.2022 (§ 347) edustajakseen nuorisovaltuustoon toimikaudelle 2023–2025 Hilma Vepsäläisen Viitasaarelta.

Hyvinvointialueen ja Keski-Suomen liiton kesken on lisäksi laadittu sopimus nuorisovaltuuston toiminnan tuesta ja kustannusten jakamisesta. Sopimussumma määritellään vuosittain. Tänä vuonna se on kummallekin 8 000 euroa, yhteensä 16 000 euroa. Sopimuksen perusteella hyvinvointialue hankkii nuorten ohjaukseen tukea Nuorten Suomi ry:ltä. Lisäksi hyvinvointialue vastaa kokouspalkkioista ja matkakorvauksista.

Liite: Nuorisovaltuuston toimintasääntö

Lisätietoja: Enni Huotari, projektiasiantuntija, p. 040 675 9945, enni.huotari(at)keskisuomi.fi
Pirjo Peräaho, aluekehitysjohtaja, p. 040 591 0760, pirjo.peraaho(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. hyväksyy osaltaan nuorisovaltuuston toimintasäännön ja
2. valitsee edustajansa ja hänelle henkilökohtaisen varaedustajan nuorisovaltuustoon toimikaudeksi 2023–2025.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin. Keski-Suomen maakuntahallitus valitsee varsinaiseksi edustajakseen Caius Forsbergin ja varaedustajakseen Tahvo Anttilan toimikaudeksi 2023–2025.

MH 16.6.2023, § 49

Keski-Suomen maakuntahallitus valitsi kokouksessaan 24.2.2023 (§ 16) nuorisovaltuuston edustajakseen Caius Forsbergin ja varaedustajakseen Tahvo Anttilan toimikaudeksi 2023–2025. Caius Forsbergin jättäytyessä pois maakuntahallituksen 2023 alkavalla toimikaudella, nuorisovaltuustoon on valittava uusi edustaja.

KESKI-SUOMEN LIITTO

OTE PÖYTÄKIRJASTA

06/2023

Maakuntahallitus

16.06.2023

KSL/20/04.05.00.00/2023 Sivu 2

Lisätietoja: Enni Huotari, projektiasiantuntija, p. 040 675 9945, enni.huotari(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus valitsee edustajansa nuorisovaltuustoon jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös: Maakuntahallitus valitsee edustajakseen Jaakko Selinin nuorisovaltuustoon jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Yhteysongelmien vuoksi pidettiin lyhyt tekninen kokousta klo 11:19-11:25.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Kunnallisasiat, kuntayhtymä

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntayhtymän päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta tai sen jäsen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Keski-Suomen liitto, maakuntahallitus, Lutakonaukio 7, 40100 Jyväskylä
kirjaamo@keskisuomi.fi

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jäsenkuntien ja niiden jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai alla olevan tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen

Nähtäväksi asettaminen on merkitty pöytäkirjan kansilehteen.

Tiedoksianto asianosaiselle

Asianosainen	Selin Jaakko, Keski-Suomen hyvinvointialue, Nuorten Suomi ry
Lähetetty sähköisesti. Pvm ja tiedoksiantaja:	☒ Lähetetty tavanomaisena tiedoksiantona kirjeellä sähköisesti (Hallintolaki 55 §) 27.6.2023 Veera Siikamäki
Asianosainen	
Annettu postin kuljetettavaksi. Pvm ja tiedoksiantaja:	☐ Lähetetty todisteellisena tiedoksiantona saantitodistuksella (Hallintolaki 55§ ja 60§) ____ / ____ 20____
Asianosainen	
Luovutettu asianosaiselle. Paikka, pvm ja tiedoksiantaja:	____ / ____ 20____
Vastaanottajan allekirjoitus Muulla tavoin, miten?	

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen

Oikaisuvaatimuksessa on oltava:

- vaatimus
- vaatimuksen perustelut ja
- tekijän allekirjoitus.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Julkiset hankinnat, oikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) annetun lain mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankinto-oikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansallisen kynnysarvon suuruus on tavaroiden ja palveluiden hankinnoissa 60 000 euroa. Tarkemmat ohjeet markkinaoikeudesta:

Markkinaoikeus, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
markkinaoikeus@oikeus.fi

Liitetään maakuntahallituksen päätökseen / pöytäkirjan otteeseen.

Otteen oikeaksi todistaa	Asianhallintasihteeri Veera Siikamäki
Otteen saaja	Selin Jaakko, Keski-Suomen hyvinvointialue, Nuorten Suomi ry

KOKOUSTIEDOT**AIKA**

Perjantai 16.6.2023 klo 09:00 – 11:39

PAIKKA

Varjolan tila, Vilppulantie 51, Kuusa / Etäyhteydellä

OSALLISTUJAT	Jäsenet:		Varajäsenet:	
Päätöksentekijät	Anttila Tahvo, pj.	(X)	Pärnäjärvi Leena	()
	Niittymaa Jyrki, 1. vpj.	(X)	Rahunen Vesa	()
	Lyytinen Leena, 2. vpj.	(X)	Lumela Meri	()
	Ahola Lotta	(T)	Väyrynen Ville	()
	Selin Jaakko	(T)	Timperi Kati-Erika	()
	Hovikoski Mervi	(T)	Hämäläinen Jukka	()
	siirtyi läsnä olevaksi klo 09:31			
	Leino Matti	(X)	Martins Sirpa	()
	Lindell Leila	(X)	Suomala Sakari	()
	Nikkilä Lea-Elina	(X)	Hirsiaho Nina	()
	Oksanen Harri	(X)	Pajunen Kari	()
	Patronen Ulla	(T)	Autio Markku	()
	Pirttiniemi Riitta	(E)	Toikkanen Markku	(T)
	Ruotsalainen Seppo	(E)	Niinikoski Aila	(T)
Muut puheenjohtajat	Mäkinen Riitta, mv pj.	(E)		
	Vilkuna Janiika, mv 1. vpj.	(T)		
	Rautiainen Ville, mv 2. vpj.	(X)		
	Tirola Mikko, myr pj.	(X)		
Muut osallistujat	Hokkanen Pekka, esittelijä	(X)	Reini Hanna, ptkpitäjä	(X)
	Peräaho Pirjo	(X)	Siukola Antti	(X)
	Kunttu Hanna	(X)	Luostarinen Kari	(X)

X = paikalla, T = Teams-linjalla, E = estynyt, - = poissa

KÄSITELLYT ASIAT

Pykälät 43–54

PÖYTÄKIRJA ON TARKASTETTU JA HYVÄKSYTTY SÄHKÖISESTI

Puheenjohtaja Tahvo Anttila

Pöytäkirjanpitäjä Hanna Reini

Tarkastajat Jyrki Niittymaa Leena Lyytinen

PÖYTÄKIRJA NÄHTÄVÄNÄ Julkaistu verkkosivulla www.keskisuomi.fi 22.6.2023 alkaen.

Reini Hanna, pöytäkirjanpitäjä

ALLEKIRJOITETTU SÄHKÖISESTI

Anttila Tahvo, maakuntahallituksen puheenjohtaja 20.06.2023

Lyytinen Leena, pöytäkirjantarkastaja 22.06.2023

Niittymaa Jyrki, maakuntahallituksen 1. varapuheenjohtaja 20.06.2023

Reini Hanna, hallintopäällikkö 23.06.2023

KESKI-SUOMEN NUORISOVALTUUSTO TOIMIKAUSI 2023-2024

Kunta	Jäsen	Jäsen
Hankasalmi	Juliaana Karjalainen	Onni Kaitera
Joutsa	Veikko Dahlgren	
Jyväskylä	Eeva Zanforlini	Olivia Hiekkänen
Jämsä	Pessi Lemmetyinen	Saara Toivonen
Kannonkoski	Ruut Seppälä	Hanna Kotilainen
Karstula	Nella Toppinen	Meea Oikari
Keuruu	Oona Ruotsalainen	
Kinnula	Erkki Vasalampi	Tatu Syrjä
Kivijärvi	Oona Manninen	Iida Manninen
Konnevesi		
Kyyjärvi	Meeri Nissinen	Bertta Humalajoki
Laukaa	Roosa Pannula	Maria Pannula
Luhanka		
Multia		
Muurame	Iida-Maija Bucht	Valtteri Vääntinen
Petäjävesi	Henna Ijäs	Iina Viitanen
Pihtipudas		
Saarijärvi	Veikko Kaalikoski	Joel Mikkonen
Toivakka	Tilda Hämäläinen	Maija Kuustie
Uurainen	Venni Urvas	Veeti Laitinen
Viitasaari	Anni Ala-Kokko	Vanamo Vihava
Äänekoski	Veera Kinnunen	

Aluehallitus

§ 280

Vastaus lausuntopyyntöön VN/23414/2023, Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (siirtymätasausten tietojen oikaisu ja laskuvirheen korjaamispykälä)

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/2826/03.03/2023

Aluehallitus 12.9.2023 § 280

Valmistelija(t) Aija Suntioinen, p. 040 185 9985**Selostus asiasta** Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta VN/23414/2023.

Ehdotetut muutokset koskevat kuntien kustannustietojen oikaisua siirtymätasausten tarkistamisen yhteydessä sekä uutta pykälää laskuvirheen korjaamisesta.

Hyvinvointialuekohtaisten siirtymätasausten perusteena olevat kuntien toteutuneet sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen kustannukset määräytyvät kuntien vuoden 2021 ja 2022 tilinpäätöstietojen perusteella. Toteutuneita kustannuksia merkittävästi vääristävät tiedot ehdotetaan oikaistavaksi siirtymätasausten tarkistuksen yhteydessä vuonna 2023. Oikaisu koskisi sellaisia luonteeltaan kertaluonteisia tai takautuvia eriä, joiden vuoksi kuntien raportoimat tiedot eivät kaikilta osin vastaa palvelujen järjestämisestä yhden vuoden aikana aiheutuvia nettokustannuksia.

Ehdotus vastaisi sisällöllisesti kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain ja hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain nojalla valtioneuvoston asetuksilla annettua sääntelyä rahoituksen siirtolaskelmien tietojen oikaisusta, joka tuli voimaan 30.6.2023. Siirtymätasausten osalta tietojen oikaisu edellyttää rahoituslain 35 §:n 6 momentin täydentämistä.

Lisäksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä laskuvirheen korjaamisesta (26 a §). Valtiovarainministeriö voisi itse tai hakemuksen perusteella korjata rahoituslain mukaisissa päätöksissä ja päätösten perusteena olevissa tiedoissa olevan laskuvirheen. Tarkoituksena on, että selvät virheet voitaisiin korjata viipymättä ja erilaiset soveltamistilanteet huomioon ottaen kattavasti. Laskuvirheen korjaamisen edellytykset poikkeaisivat hallintolaissa säädetyistä

Aluehallitus

asia- ja kirjoitusvirheen korjaamista koskevista edellytyksistä, mutta menettelyyn sovellettaisiin hallintolain sääntelyä.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa lokakuun alussa 2023. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan joulukuussa 2023.

Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 18.9.2023 klo 16.15. Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön.

Lausuntopyyntö:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=f61183ff-bd83-4ed0-b68c-2e705c43dd76>

Hyvinvointialue- johtajan ehdotus

Aluehallitus hyväksyy liitteenä olevan luonnoksen Keski-Suomen hyvinvointialueen vastauksesta lausuntopyyntöön.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Luonnos, HYVAKS lausunto VN_23414_2023

Vastaus lausuntopyyntöön VN/23414/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (siirtymätasausten tietojen oikaisu ja laskuvirheen korjaamispykälä)

Lausunnonantajan lausunto:

Ehdotetut muutokset koskevat kuntien kustannustietojen oikaisua siirtymätasausten tarkistamisen yhteydessä sekä uutta pykälää laskuvirheen korjaamisesta.

Hyvinvointialuekohtaisten siirtymätasausten perusteena olevat kuntien toteutuneet sosiaali- ja pelastustoimen kustannukset määräytyvät kuntien vuoden 2021 ja 2022 tilinpäätöstietojen perusteella. Toteutuneita kustannuksia merkittävästi vääristävät tiedot ehdotetaan oikaistavaksi siirtymätasausten tarkistuksen yhteydessä vuonna 2023. Oikaisu koskisi sellaisia luonteeltaan kertaluonteisia tai takautuvia eriä, joiden vuoksi kuntien raportoimat tiedot eivät kaikilta osin vastaa palvelujen järjestämisestä yhden vuoden aikana aiheutuvia nettokustannuksia. Ehdotus vastaisi sisällöllisesti kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain ja hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain nojalla valtioneuvoston asetuksilla annettua sääntelyä rahoituksen siirtolaskelmien tietojen oikaisusta, joka tuli voimaan 30.6.2023. Siirtymätasausten osalta tietojen oikaisu edellyttää rahoituslain 35 §:n 6 momentin täydentämistä.

Lisäksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä laskuvirheen korjaamisesta (26 a §). Valtiovarainministeriö voisi itse tai hakemuksen perusteella korjata rahoituslain mukaisissa päätöksissä ja päätösten perusteena olevissa tiedoissa olevan laskuvirheen. Tarkoituksena on, että selvät virheet voitaisiin korjata viipymättä ja erilaiset soveltamistilanteet huomioon ottaen kattavasti. Laskuvirheen korjaamisen edellytykset poikkeaisivat hallintolaissa säädetyistä asia- ja kirjoitusvirheen korjaamista koskevista edellytyksistä, mutta menettelyyn sovellettaisiin hallintolain sääntelyä.

Esitetyt muutokset ovat perusteltuja ja kannatettavia. Rahoituksen siirtolaskelmissa huomioitavat oikaistavat erät tulee oikaista yhtä lailla myös siirtymätasauksen laskennassa. Myös laskelmiin sisältyvän laskuvirheen korjaaminen on perusteltua. Hyvinvointialueiden rahoitusjärjestelmän tulee toimia niin, että hyvinvointialueiden rahoitus vastaa kunnista ja kuntayhtymistä siirtyneitä toiminnan kaikkia ja tosiasiallisia kustannuksia.

Aluehallitus

§ 281

Vastaus lausuntopyyntöön VN/10314/2023, Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/2827/03.03/2023

Aluehallitus 12.9.2023 § 281

Valmistelija(t) Aija Suntioinen, p. 040 185 9985

Selostus asiasta Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistuksessa kuntien vastuulla olleet sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirtyivät vuoden 2023 alusta kunnilta sekä sairaanhoitopiireiltä ja erityishuoltopiireiltä hyvinvointialueille ja HUS-yhtymälle. Samalla niille siirtyivät sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien varat ja velat sosiaali- ja terveydenhuoltoa sekä pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta annetun lain (616/2021) mukaisesti.

Voimaansaattamisessa säädetään myös omaisuudensiirtojen verokohtelusta siten, että niistä ei syntyisi veroseuraamuksia tuloverotuksessa eikä varainsiirtoverotuksessa. Kuntien itsensä järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevien toimitilojen omistus säilyi kunnilla, jotka veloitettiin vuokraamaan nämä tilat hyvinvointialueille vuoden 2025 loppuun. Hyvinvointialueilla on oikeus pidentää vuokrasopimuksen voimassaoloaikaa yhdellä vuodella. Sama koskee niin sanottuja vapaaehtoisia sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen kuntayhtymiä ja niiden omistamia toimitiloja, jotka vuokrataan vastaavalla tavalla hyvinvointialueille.

Siirtymäajan päätyttyä vuokrausta on katsottava lähtökohtaisesti harjoitettavan kilpailutilanteessa markkinoilla, jollainen toiminta on kuntalakiin (410/2015) sisältyvän yhtiöittämisveloitteen johdosta annettava osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi. Siirrettäviin varoihin sisältyvistä kiinteistöistä ja arvopapereista on tällöin suoritettava

Aluehallitus

varainsiirtoveroa.

Esityksen mukaan varainsiirtoverolakia muutettaisiin väliaikaisesti siten, että varainsiirtoveroa ei olisi suoritettava, kun kunta tai niin sanottu vapaaehtoinen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen kuntayhtymä viimeistään vuoden 2030 loppuun mennessä luovuttaa järjestämänsä sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olleen hyvinvointialueelle vuokraamansa kiinteistön tai toimitilojen hallintaan oikeuttavat osakkeet omistamalleen yhtiölle sen osakkeita vastaan.

Liiketoimintasiirrossa tapahtuvan kiinteistön tai arvopaperin luovutuksen varainsiirtoverovapautta koskevasta säännöksestä poistettaisiin vaatimus siitä, että luovutuksen tulee tapahtua sellaiselle yhtiölle, joka on perustettu jatkamaan toimintaa.

Varainsiirtoverolain arvopaperin määritelmää muutettaisiin siten, että arvopaperilla tarkoitetaan myös arvopaperin luovutuksen yhteydessä luovutettua lainasaamista, kun suoritus lainasaamisesta tulee arvopaperin luovuttajan hyväksi. Lisäksi lakiin otettaisiin säännökset arvopapereina tapahtuvaan voitonjakoon sovellettavasta käännetystä verovelvollisuudesta sekä tarkistettaisiin verovelvollisuutta osakeyhtiölain mukaisessa vähemmistöosakkeiden lunastusmenettelyssä.

Elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti ottamalla lakiin säännös kunnan ja kuntayhtymän hyvinvointialueille vuokraamien, vastaanottavalle yhtiölle siirtyvien kunnan tuloverotuksessa verovapaan toiminnan käytössä olevien toimitilojen ja muun omaisuuden hankintamenon määräytymisestä vastaanottavassa yhtiössä. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa lokakuun alussa 2023. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan joulukuussa 2023.

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön viimeistään 20.9.2023.

Lausuntopyyntö:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=39cafb54-bdbb-4455-96b7-6fde927cbe8a>

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus hyväksyy liitteenä olevan luonnoksen Keski-Suomen hyvinvointialueen vastauksesta lausuntopyyntöön.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

Liitteet

Luonnos, HYVAKS lausunto VN_10314_2023

Vastaus lausuntopyyntöön VN/10314/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto:

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistuksessa kuntien vastuulla olleet sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirtyivät vuoden 2023 alusta kunnilta sekä sairaanhoitopiireiltä ja erityishuoltopiireiltä hyvinvointialueille ja HUS-yhtymälle. Samalla niille siirtyivät sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien varat ja velat sosiaali- ja terveydenhuoltoon sekä pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta annetun lain (616/2021) mukaisesti.

Voimaansaattamisessa säädetään myös omaisuudensiirtojen verokehittelystä siten, että niistä ei syntyisi veroseuraamuksia tuloverotuksessa eikä varainsiirtoverotuksessa. Kuntien itsensä järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevien toimitilojen omistus säilyi kunnilla, jotka velvoitettiin vuokraamaan nämä tilat hyvinvointialueille vuoden 2025 loppuun. Hyvinvointialueilla on oikeus pidentää vuokrasopimuksen voimassaoloa yhdellä vuodella. Sama koskee niin sanottuja vapaaehtoisia sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen kuntayhtymiä ja niiden omistamia toimitiloja, jotka vuokrataan vastaavalla tavalla hyvinvointialueille. Siirtymäajan päätyttyä vuokrausta on katsottava lähtökohtaisesti harjoitettavan kilpailutilanteessa markkinoilla, jollainen toiminta on kuntalakiin (410/2015) sisältyvän yhtiöittämisveloitteen johdosta annettava osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi. Siirrettäviin varoihin sisältyvistä kiinteistöistä ja arvopapereista on tällöin suoritettava varainsiirtoveroa.

Esityksen mukaan varainsiirtoverolakia muutettaisiin väliaikaisesti siten, että varainsiirtoveroa ei olisi suoritettava, kun kunta tai niin sanottu vapaaehtoinen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen kuntayhtymä viimeistään vuoden 2030 loppuun mennessä luovuttaa järjestämänsä sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olleen hyvinvointialueelle vuokraamansa kiinteistön tai toimitilojen hallintaan oikeuttavat osakkeet omistamalleen yhtiölle sen osakkeita vastaan.

Liiketoimintasiirrossa tapahtuvan kiinteistön tai arvopaperin luovutuksen varainsiirtoverovapautta koskevasta säännöksestä poistettaisiin vaatimus siitä, että luovutuksen tulee tapahtua sellaiselle yhtiölle, joka on perustettu jatkamaan toimintaa.

Varainsiirtoverolain arvopaperin määritelmää muutettaisiin siten, että arvopaperilla tarkoitetaan myös arvopaperin luovutuksen yhteydessä luovutettua lainasaamista, kun suoritus lainasaamisesta tulee arvopaperin luovuttajan hyväksi. Lisäksi lakiin otettaisiin säännökset arvopapereina tapahtuvaan voitonjakoon sovellettavasta käännetyistä verovelvollisuudesta sekä tarkistettaisiin verovelvollisuutta osakeyhtiölain mukaisessa vähemmistöosakkeiden lunastusmenettelyssä.

Elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti ottamalla lakiin säännös kunnan ja kuntayhtymän hyvinvointialueille vuokraamien, vastaanottavalle yhtiölle siirtyvien kunnan tuloverotuksessa verovapaan toiminnan käytössä olevien toimitilojen ja muun omaisuuden hankintamenon määräytymisestä vastaanottavassa yhtiössä.

Esitetyt muutokset ovat perusteltuja ja tarkoituksenmukaisia. Esitettyjen muutosten myötä toteutuisi vastaava periaate omaisuudensiertojen verokohtelusta kuin muutoin hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä sekä aikaisemmin kuntalain mukaisen yhtiöittämisvelvoitteen siirtymäaikana.

Esityksen mukaan muutos koskisi kiinteistöjä, jotka ovat ennen 1.1.2023 olleet kunnan tai voimaanpanolain 20 tai 32 §:ssä tarkoitetun kuntayhtymän järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä tai joka on ollut pääasiallisesti sellaisen yhteisön edellä tarkoitetun toiminnan käytössä, joka on harjoittanut toimintaa kunnan tai kuntayhtymän kanssa tehdyn kilpailutukseen perustuvan sopimuksen nojalla. Muutoksen tulisi koskea tämän lisäksi myös niitä tiloja, jotka ovat olleet vastaavassa käytössä 1.1.2023 alkaen.

Mikäli esitetyjä muutoksia ei tehtäisi, olisi todennäköistä, että yhtiöittämisvelvoitteen myötä tapahtuvien omaisuuden siirtojen toteutustavan verovaikutukset vaikuttaisivat välillisesti myös hyvinvointialueiden vuokratason ja siten tilakustannuksien kasvuun. Tämä ei ole tarkoituksenmukaista. Mikäli näin kävisi, tulisi kasvavat tilakustannukset huomioida täysimääräisesti hyvinvointialueiden valtion rahoituksessa.

Aluehallitus

§ 282

Ilmoitusasiat

Julkinen

Diaarinumero

Hyvaks/63/00.02.01/2022

Aluehallitus 12.9.2023 § 282

Selostus asiasta

1) Täydennetty raportti vuodelle 2021 myönnetyn valtionavustuksen käytöstä valtiovarainministeriölle.

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Litteet

Liite: VN_14629_2021 Keski-Suomen hyvinvointialueen raportti vuodelle 2021 myönnetyn avustuksen käytöstä

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

Raportti vuodelle 2021 myönnetyn valtionavustuksen käytöstä

Keski-Suomen hyvinvointialue

31.5.2023

Täydennetty 25.8.2023

Sisällys

1 Taustaa	3
Myönnetyt valtionavustukset.....	3
Ohjeet valtionavustusten käytön raportoinnista	3
2 Valtionavustuksen käyttö	5
Olennaiset tapahtumat ja tavoitteiden toteutuminen 1.7.2021-30.4.2022	5
Valmistelutyön tarkempi kuvaus.....	8
Vuodelle 2021 myönnetyn valtionavustuksen käyttö.....	15
3 Liitteet.....	19

1 Taustaa

Myönnetyt valtionavustukset

Keski-Suomen hyvinvointialue on saanut vuodelle 2021 valtionavustusta valtiovarainministeriön päätöksellä VN/14629/2021 ja Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön päätöksellä VN/25540/2021.

Valtiovarainministeriön 1.7.2021 antamalla päätöksellä (VN/14629/2021) on myönnetty rahoitusta hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmisteluun vuonna 2021. Keski-Suomen hyvinvointialueen saama avustus oli 942 086 euroa.

Päätöksen mukaan valtionavustusta saa hyvinvointialueella käyttää voimaannolain 8 §:n 5 momentissa tarkoitettujen väliaikaisen valmistelutoimielimen työskentelyedellytysten järjestämisestä sekä talousarvion valmistelusta aiheutuviin kustannuksiin. Lisäksi rahoituksen käytön hyväksyttäviä kustannuksia ovat voimaannolain 10 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Näitä tehtäviä ovat esimerkiksi selvittää hyvinvointialueelle siirtyvä henkilöstö ja valmistella aluevaltuustolle ehdotukset henkilöstön siirtosuunnitelmaksi ja -sopimuksiksi. Tehtävänä on osallistua hyvinvointialueille siirtyvän irtaimen ja kiinteän omaisuuden sekä sopimusten ja näitä koskevien oikeuksien ja velvollisuuksien selvittämiseen. Tehtävänä on myös selvittää hyvinvointialueiden hallinto- ja palvelutehtävien hoitamista tukevia tieto- ja viestintäteknisiä järjestelmiä ja ratkaisuja. Tehtävänä on lisäksi valmistella hyvinvointialueen talouden ja hallinnon järjestämistä sekä päättää vuoden 2022 talousarviosta ja osallistua aluevaalien järjestämiseen. Väliaikaisen valmistelutoimielimen työskentelyn käynnistymistä koskevat hallinnolliset kustannukset, kuten kokouskulut ja toimielimelle hallinnollista tukea antavan tahon turvaamien kokous- ja työtilojen korvaukset, ovat myös valtionavustuksella korvattavia kustannuksia. Aluevaltuuston toimikauden alusta lukien valtionavustusta saa käyttää voimaannolain 17 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen.

Ohjeet valtionavustusten käytön raportoinnista

Valtiovarainministeriö antoi 20.12.2021 ohjeen hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmisteluun vuosina 2021 ja 2022 osoitettavien valtionavustusten käytön raportoinnista. Ohjeen mukaan hyvinvointialueen on laadittava tilinpäätös vuodesta 2021 lukien. Tilinpäätöksen tietoja voidaan hyödyntää valtionavustuksen käytön raportoinnissa. Raportissa tulee osoittaa valtionavustuslain 13 §:n mukaisesti, että valtionavustus on käytetty valtionavustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen ja raportin tulee sisältää valtionavustuspäätöksissä mainitut tiedot. Avustuksensaajan on järjestettävä kirjanpitoonsa siten, että avustuksen käyttöä voidaan luotettavasti seurata.

Valtionavustuksen käytön raportointi tehdään tasolla, josta luotettavasti ilmenee avustuksen kohdentuminen eri menolajeille, kuten palkat, palkkiot ja muut henkilöstökustannukset sekä vuokrat ja palvelujen ostot.

Valtionavustukseen oikeuttavien kustannusten tulee syntyä suoriteperusteen mukaan viimeistään 31.12.2023. Käyttämättä jäänyt tai liikaa maksettu avustus tai sen osa tulee viivytyksettä palauttaa valtiovarainministeriölle valtionavustuslain 20 §:n mukaisesti.

Valtionavustuksen käyttöä koskevaan raporttiin on liitettävä tilintarkastajan lausunto avustuksen käytöstä. Tilintarkastajan lausunto on raportin liitteenä 1.

Keski-Suomen hyvinvointialueella valtionavustusten käytöstä on raportoitu osana vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätöksiä. Vuoden 2021 tilinpäätös on raportin liitteenä 2 ja vuoden 2022 tilinpäätös raportin liitteenä 3.

STM päätöksen mukaisen rahoituksen käytöstä raportoidaan erikseen STM:n antamien raportointiohjeiden mukaisesti.

2 Valtionavustuksen käyttö

Keski-Suomen hyvinvointialueella myönnetty valtionavustus on käytetty avustuspäätöksen mukaisiin tarkoituksiin. Kokonaisuudessaan päätöksen VN/14629/2021 mukainen, vuodelle 2021 myönnetty rahoitus 942 944,81 euroa käytettiin valmistelun rahoittamiseen ajalla 1.7.2021-30.4.2022.

Vuoden 2021 kuluessa valtionavustuksesta käytettiin 394 694,50 euroa.

Vuonna 2021 saadut valtionavustukset olivat käytettävissä myös vuonna 2022 tehtävän valmistelun rahoittamiseen. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä saadut avustukset käsiteltiin siten, että avustustulot jaksotettiin tilikauden 2022 tuloksi siltä osin, kun vastaavat menot syntyisivät vasta vuonna 2022. Avustuksesta 547 391,50 euroa jaksotettiin käytettäväksi vuoden 2022 aikana.

Vuodelle 2022 jaksotettu avustus 547 391,50 euroa käytettiin tammi-huhtikuun 2022 aikana. Kustannuksia tältä ajalta syntyi 858,81 euroa 1.7.2021 myönnettyä valtionavustusta enemmän. Tämä osuus menoista rahoitettiin valmisteluun vuonna 2022 saadulla valtionavustuksella (VM päätös 21.12.2022, VN/14629/2021).

Tammi-huhtikuun 2022 tulona näkyy myös vuodelle 2022 myönnetty valtionavustus 2 974 573 euroa (VM päätös 21.12.2022, VN/14629/2021.) Vuodelle 2022 myönnetyn rahoituksen käytöstä raportoidaan erikseen raportointiohjeen mukaisesti viimeistään 31.5.2024.

Olennaiset tapahtumat ja tavoitteiden toteutuminen 1.7.2021-30.4.2022

Väliaikaisen valmistelutoimielimen johtajan katsaus 2021

Keski-Suomen hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin (vate) asetettiin 1.7.2021. Keski-Suomen vaten toimintamalliksi sovittiin ns. työtätekevä-vate-malli, eli jokaiselle jäsenelle oli osoitettua työpanosta myös varsinaisiin valmistelutehtäviin. Työpanosprosentit vaihtelivat 20 – 100% välillä. Valmistelutehtävät ja vastuut jaettiin kansallisen Alueellisen toimeenpanon tiekartan mukaisesti.

Väliaikainen valmistelutoimielin asetti toimikaudekseen kuusi jaostoa, yhteistoimintaelimen sekä poliittisen seurantaryhmän. Keski-Suomen väliaikaisesta valmistelutoimielimestä nimettiin jäsenet ja varajäsenet kansallisiin valmistelutyöryhmiin.

Väliaikainen valmistelutoimielin teki vuoden 2021 aikana tiiviisti yhteistyötä kuntien kanssa, sillä merkittävimmät vaten tehtävät liittyivät osallistumiseen liikkeenluovutukseen ja järjestämisvastuun siirtymiseen liittyvän tiedon keruuseen yhteistyössä kuntien ja organisaatioiden kanssa joista tehtäviä ja henkilöstöä siirtyy hyvinvointialueelle.

Poliittinen seuranta Keski-Suomen väliaikaisessa valmistelutoimielimessä toteutui Keski-Suomen kuntakokouksen ja Poliittisen seurantaryhmä kautta. Kuntakokous on Jyväskylän kaupungin kokoon kutsuma, jossa kutsuttuina ovat kuntien hallitusten- ja valtuustojen puheenjohtajat, Keski-Suomen sairaanhoitopiirin hallituksen ja valtuuston puheenjohtajat, Pelastuslaitoksen johtokunnan puheenjohtaja, sekä kuntajohtajat, sairaanhoitopiirin johtaja ja pelastusjohtaja. Väliaikainen valmistelutoimielin asetti toimikaudekseen poliittisen seurantaryhmän, jonne Keski-Suomen puolueiden piirit tekivät nimeämisehdotukset.

Hyvinvointialueen valmisteluun ja järjestämisvastuun siirtoon liittyi myös merkittävää sidosryhmätyötä. Väliaikainen valmistelutoimielin toimi, yhteistyössä Rakenneuudistusta tukevan-hankkeen ja Tulevaisuuden sote-keskusohjelman kanssa, alueen eri järjestö- ja yritystoimijoiden kanssa, näin toteutui tiivis vuoropuhelu järjestö- ja yrityskentän kanssa vuoden 2021 aikana.

Keski-Suomen väliaikaisen valmistelutoimielimen työ eteni vuonna 2021 suunnitellusti, niukoista resursseista ja etätyöskentelystä huolimatta. Valmistelutyötä seurasi ja valvoi Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö yhteistyössä muiden ministeriöiden, valtiovarainministeriö ja sisäministeriö, kanssa. Valmistelua raportointiin kansallisen Alueellisen toimeenpanon tiekartan mukaisella raportointipohjalla. Kirjallisen raportoinnin lisäksi, toteutettiin kuukausittaiset tilannekuvatapaamiset STM:n johdolla.

Väliaikainen valmistelutoimielin sai valmistelutehtävänsä toteutettua sisällöllisesti ja aikataulullisesti vuoden 2021 osalta.

Väliaikaisen valmistelutoimielimen toimikausi jatkui vuonna 2022 aluevaltuustokauden toimikauden käynnistymiseen ja aluehallituksen asettamiseen saakka. Valmistelutyön ja -tehtävien osalta vuoden 2021 tilinpäätöksessä arvioitiin, että väliaikainen valmistelutoimielin saa tehtävänsä toteutettua suunnitellusti toimikauden loppuun mennessä. Aluevaaleissa 23.1.2022 valitun aluevaltuuston toimikausi tulee käynnistymään suunnitellusti 1.3.2022 ja hyvinvointialueen hallinto aloittaa toimintansa.

Väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävänä oli turvata Keski-Suomen hyvinvointialueen jatkovalmistelu ja tehdä siitä suunnitelma helmikuun 2022 loppuun mennessä. Hyvinvointialueen valmistelutyöhön arvioitiin vaikuttavan merkittävästi vuoden 2022 aikana se miten valtionavustusrahoitus toteutuu, saadaanko esimerkiksi oletettu lisätalousarvio. Myös ict- valmisteluun osoitettu rahoitus tulisi tarkentumaan.

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä todettiin, että valmistelutyö jatkuu ja Keski-Suomessa on jatkovalmisteluun koottu useita työryhmiä joihin osallistuu satoja henkilöitä osana työryhmien työskentelyä. Laajalla yhteistyöllä ja hyvällä yhteishengellä Keski-Suomen valmistelutyö etenee jotta toiminnan jatkuvuus vuoden 2022 –2023 vaihteessa olisi turvattu. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä todettiin myös, että varautua tulee myös siihen, että järjestämisvastuun siirtoon liittyvää tehtävien priorisointia joudutaan tekemään aikataulu- ja resurssihaasteiden vuoksi vuoden 2022 aikana ja osa tehtävistä ei tule täysin valmiiksi vaan valmistelutyö jatkuu tulevina vuosina hyvinvointialueella.

Hyvinvointialuejohtajan katsaus 2022

Hyvinvointialueen valmistelutyö jatkui vuoden 2022 aikana. Väliaikainen valmistelutoimielin valmisteli alkuvuonna 2022 aluevaltuuston toimikauden käynnistämistä, aloitukseen liittyvää perehdyttämistä, valmisteluun liittyvää tilannekuvaa sekä jatkovalmistelun projektointia. Valmistelutoimielin piti vuoden alussa 5 kokousta, ja sen toimikausi jatkui helmikuun 2022 loppuun.

Aluevaaleissa 23.1.2022 valitun aluevaltuuston toimikausi käynnistyi suunnitellusti 1.3.2022 ja hyvinvointialueen hallinto aloitti toimintansa. Valmistelutyö jatkui ja Keski-Suomessa jatkovalmisteluun koottiin useita työryhmiä, joihin osallistui satoja henkilöitä osana työryhmien työskentelyä. Laajalla yhteistyöllä ja hyvällä yhteishengellä Keski-Suomen valmistelutyö eteni loppuvuoden tavoitteena jatkuvuus ja turvallinen siirtymä hyvinvointialueen aloitukseen.

Aluevaltuuston ja -hallituksen aloitettua toimintansa valmistelun painopisteinä olivat:

- hyvinvointialuestrategian valmistelu
- hyvinvointialueen organisaation valmistelu
- hallintosäännön valmistelu
- tietojärjestelmien valmistelu
- henkilöstön rekrytointi

Hyvinvointialueen hallintoa ja siinä tapahtuneita muutoksia keväällä 2022 on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa vuoden 2022 tilinpäätöksessä.

Henkilöstö

Väliaikaisen valmistelutoimielimen jäsenten työpanoksen korvaamisesta taustaorganisaatiolle tehtiin sopimukset vuonna 2021. Lisäksi sovittiin erillisten asiantuntijoiden työpanoksen osoittamisesta ja korvaamisesta valmistelutehtäviin väliaikaisen valmistelutoimielimen toimikauden ajaksi.

Väliaikainen valmistelutoimielin palkkasi myös määräaikaista työntekijöitä hyvinvointialueelle projektitoimistoon eri valmistelutehtäviin.

Väliaikaisen valmistelutoimielimen kauden päätyttyä valmistelutyötä jatkettiin edelleen osin ostamalla työpanosta toimintaa hyvinvointialueelle luovuttavista organisaatioista ja osin hyvinvointialueelle palkatun valmisteluhenkilöstön voimin. Ostettavasta työpanoksesta laadittiin uudet sopimukset taustaorganisaatioiden kanssa 1.3.2022 alkaen.

Aluevaltuusto nimesi 8.3.2022 hyvinvointialuejohtajan avoimen viran hoitajan ja muut viranhaltijat hyvinvointialueelle nimettiin myöhemmin vuoden 2022 aikana.

Valmistelutyön tarkempi kuvaus

Väliaikaisen valmistelutoimielimen nimeämien jaostojen ja yhteistoimintaelimen toiminta 1.7.2021-28.2.2022

Sote-palveluiden jaosto

Sote-palveluiden jaostossa oli edustettuna kaikkien luovuttavien organisaatioiden sosiaali- ja terveyspalveluista että pelastustoimen palveluista vastaavat johtajat sekä kaksi henkilöstöjärjestöjen edustajaa. Sote-palveluiden jaosto teki tiivistä yhteistyötä valtionosuushankkeiden kuten Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman ja Rakenneuudistusta tukevan alueellisen valmistelu –hankkeen kanssa.

Vuonna 2021 Sote-palveluiden jaosto kokoontui neljä kertaa. Jaosto keskittyi kokouksissaan järjestämisen tehtäväkokonaisuuteen.

Joulukuun 2021 kokouksessa Sote-palveluiden jaosto nimesi neljä asiantuntijaryhmää seuraaviin valmistelukokonaisuuksiin: Perheiden palvelut, Laaja-alainen sote-keskus, Sairaalapalvelut, koti- ja asumispalvelut. Työryhmät ovat jakaantuneet edelleen pienemmiksi alatyöryhmiksi eri palvelukokonaisuuksien osalta.

Pela-palveluiden jaosto

Pelastustoimen jaoston tehtävänä oli valmistella pelastustoimen osalta väliaikaisen valmistelutoimielimen päätettäväksi menevät asiat ja toimeenpanna väliaikaisen valmistelutoimielimen päättämät asiat.

Pelastustoimen jaosto vastasi pelastustoimen valmistelun etenemisestä sisäministeriön asettaman pelastustoimen hallintouudistushankkeen linjausten ja pelastustoimen järjestämislain (613/2021) mukaisesti. Jaosto yhteensovitti hyvinvointialueuudistusta

pelastustoimen näkökulmasta eri verkostotoimijoiden kanssa. Tehtävänä oli vastata myös hyvinvointialueen muutosvalmistelun viestinnästä omalta osaltaan.

Jäseninä Pelastustoimen jaostossa oli Keski-Suomen pelastustoimen ja terveystoimen asiantuntijoita, henkilöstön edustus ja Keski-Suomen sopimuspalokuntalaisten edustus. Pelastustoimen uudistusta valmisteltiin neljässä työryhmässä:

- Pelastustoimen siirto: henkilöstö-, talous-, ICT- sekä kiinteistö- ja irtaimistoasiat.
- Organisaation varautuminen: hyvinvointialueen varautuminen ja valmiussuunnittelu.
- Ensihoito: hyvinvointialueen ensihoitopalvelujen toimintamalli.
- Yhdyspinta-asiat: pelastustoimen, kuntien ja sidosryhmien yhteistyöhön liittyvät asiat (asumisen turvallisuus, kaavoitus ja rakentaminen, kuntien valmiussuunnittelun tukeminen, tilanne-keskustoiminta ja häiriötilanteissa tukeminen, hälytysjärjestelmät).

Pelastustoimen jaosto kokoontui vuoden 2021 aikana neljä kertaa ja vuoden 2022 aikana kaksi kertaa. Jaoston työryhmät työskentelivät oman aikataulunsa mukaisesti väliaikaisen valmistelutoimielimen toimikauden aikana. Pelastustoimen uudistuksen valmistelua jatketaan vuoden 2022 aikana työryhmätyöskentelynä.

Talousjaosto

Talousjaoston tehtävänä oli toimia valmisteluryhmänä hyvinvointialueen valmistelussa talouden, omaisuusjärjestelyjen ja hallinnollisten tukipalvelujen siirron osalta.

Talousjaoston kokoonpano oli laaja, jäseninä olivat Keski-Suomen kuntien talousjohtajat tai vastaavat sekä lisäksi Keski-Suomen sairaanhoitopiirin ja sen liikelaitos Seututerveyskeskuksen, sote-kuntayhtymä Saarikan ja Keski-Suomen pelastuslaitoksen talousjohtajat / -päälliköt. Lisäksi talousjaostoon kuului kaksi henkilöstön edustajaa.

Talousjaosto kokoontui syksyn aikana noin kerran kuukaudessa ja lisäksi talousjaoston nimeämänä työskenteli pienempiä, teemakohtaisia valmistelevia asiantuntijaryhmiä. Näissä ryhmissä oli mukana myös laajemmin muita asiantuntijoita talousjaoston jäsenten lisäksi.

Talousjaoston työsuunnitelmana toimi valmistelun kansallinen tiekartta. Tiekartan mukaisesti ensimmäisinä tehtävinä talousjaoston ohjaamana toteutettiin pohjatiedon koonti luovuttavista organisaatioista niin käyttötalouden, omaisuuden, vastuiden, investointitarpeiden kuin sopimusten osalta. Luovuttavien organisaatioiden tulee antaa

selvitykset hyvinvointialueelle siirtyvistä eristä 28.2.2022 mennessä. Tätä työtä tuettiin valmistelemalla yhtenäiset mallipohjat päätöksenteon valmistelussa käytettäväksi.

Talousjaoston ohjaamana valmisteltiin myös hyvinvointialueen toiminnan aloituksessa käytettävien talouden tietojärjestelmien valintaa ja väliaikainen valmistelutoimielin päätti järjestelmistä kokouksessaan joulukuussa. Tällä pyrittiin varmistamaan kriittisten talouden järjestelmien valmius toiminnan käynnistymiseen vuoden 2023 alussa.

Talousjaosto osallistui aktiivisesti myös tukipalvelujen valmisteluun, talousjaoston tehtäväalueelle kuului vuonna 2021 hallinnon tukipalvelujen valmistelu. Tukipalvelujen valmistelussa syksyn aikana kartoitettiin tukipalveluiden nykyiset järjestämistavat, toimintojen siirtoon liittyen ratkaistavat asiat, selvitys yhtiöiden omistusten siirtymisestä hyvinvointialueelle ja sidosyksikköasema jatkossa sekä nykyisten tukipalvelusopimusten kerääminen yhteen ja arviointi hyvinvointialueen näkökulmasta osana sopimuskartoitusta. Tukipalvelujen tarkempi palvelukohtainen valmistelu jatkui vuoden 2022 ajan.

Henkilöstöjaosto

Henkilöstöjaoston tehtävänä oli valmistella henkilöstöasioiden osalta väliaikaisen valmistelutoimielimen päätettäväksi menevät asiat sekä viedä henkilöstöasioiden valmistelua eteenpäin kansallisen tiekartan mukaisesti.

Henkilöstöjaosto muodostettiin maakunnallisen henkilöstötyöryhmän pohjalle täydennettynä muutamilla jäsenillä. Järjestöjen edustus oli jaostossa pääsopijajärjestöjen edustajista 2+2+2 periaatteella. Työnantajan foorumina toimi myös henkilöstötyöryhmä. Jaosto ja henkilöstötyöryhmä kokoontuivat vuonna 2021 4 kertaa ja vuoden 2022 aikana 3 kertaa.

Jaoston alaisuuteen asetettiin myös työryhmiä viemään valmistelua eteenpäin, esim. HR-tietojärjestelmäprojekti, henkilöstön saatavuuden varmistaminen, työhyvinvoinnin johtaminen, osaamisen johtaminen, palvelussuhdeasiat.

Suurimmat valmisteltavana olevat tehtävät olivat HR-tiedon keruu ja sen organisointi sekä henkilöstön siirtosuunnitelman ja –sopimuksen valmistelu ja HR-tietojärjestelmiin liittyvät selvitykset. Lisäksi luovuttaville organisaatioille tehtiin yt-neuvottelujen tueksi materiaalia sekä myös esihenkilöille tukimateriaalia yhteistoiminnan käymiseksi työyhteisöissä, henkilöstöinfoissa.

Järjestöjen kanssa käytiin hyvää ja jatkuvaa vuoropuhelua valmistelun etenemisestä. Järjestöjen edustajille järjestettiin kuukausittain teams-infot, joissa käytiin läpi valmistelun tilannetta.

Esihenkilöille pidettiin kuukausittain infoja valmistelutilanteesta sekä lähetettiin kuukausittain myös uutiskirje kuntiin ja kuntayhtymiin.

ICT-jaosto

ICT-jaoston tehtävänä oli valmistella kuntien ICT-palveluiden siirtoa hyvinvointialueelle. Jaoston toiminta nojautui sote- ja pela-uudistukseen laadittuun kansalliseen tiekarttaan, jota täydennettiin Keski-Suomen hyvinvointialueen erityispiirteillä (mm. Jämsän siirtymään liittyvät erityisjärjestelyt).

ICT-muutoksen osalta valmistelu organisoitiin työryhmien sijaan projektimuotoiseksi. Kuntien ja kuntayhtymien asiantuntijoita sekä inhouse-yhtiöitä kiinnitettiin ICT-muutokseen liittyvien projektien resursseiksi.

Vuoden 2021 työskentelyssä iso osuus työpanoksesta käytettiin STM:n valtionavustushakuun liittyvään valmisteluun. Noin puolet jaoston ja projektivalmisteluun kiinnitettyjen asiantuntijoiden ajasta käytettiin varsinaiseen kunta-hyvinvointialue siirtotyön suunnitteluun.

Pääpaino ICT-muutoksen suunnittelussa jakautui kolmeen isoon osakokonaisuuteen:

- 1) toimialariippumattomien järjestelmien keskeisimmät toteutukset (mm. Talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmät),
- 2) keskeisimmät toimialasidonnaiset järjestelmät, joilla on merkitystä sote/pela-palveluiden jatkuvuuden kannalta (erityisesti asiakas- ja potilastietojärjestelmien muutokset ja
- 3) perus ICT-infran ratkaisut, kuten identiteetin hallinta, toimisto/sähköpostiratkaisut, palvelinkapasiteetti ja muut ICT-infran perusratkaisut

Muutokseen liittyvässä suunnittelutyössä ja toimeenpanossa ei kyetty etenemään riittävän ripeästi. ICT-muutokseen liittyvän rahoituksen tilanne alkoi selkiytymään vasta loppuvuodesta 2021. Loppuvuodesta tiedoksi saadun valtionavustuspäätöksen pohjalta käynnistettiin ICT-muutoshankkeen merkittävä supistaminen ja valmisteltiin ministeriöille kuvaus hyvinvointialueen käynnistämiseen liittyvän välttämättömän lisärahoituksen tarpeesta.

Yhdyspintajaosto

Yhdyspintajaoston tehtävänä oli suunnitella yhdyspintatyö osana Keski-Suomen hyvinvointialueen rakentamista. Jaoston jäseniksi nimettiin luovuttavien organisaatioiden yhdyspintojen asiantuntijoita, jotka puolestaan toimivat aktiivisesti

Keski-Suomen eri verkostoissa. Jaostossa oli käynnistymisestään saakka myös keskisuomalaisten järjestöjen edustaja sekä kaksi henkilöstön edustajaa.

Työ alkoi kriittisten yhdyspintakokonaisuuksien ja prosessien hahmottamisella. Yhdyspintajaosto tunnisti yhdeksän eri yhdyspintojen kokonaisuutta, joissa yhteistyön kuntien ja hyvinvointialueen välillä on onnistuttava kaikilla tasoillaan.

Yhdyspintajaoston alla toimi useita työryhmiä, jotka osaltaan valmistelivat toimialakohtaista yhteistyötä. Valmistelua on tehty myös tiiviissä yhteistyössä rakennehankkeen ja Tulevaisuuden Sote-keskus – hankkeen kanssa. Valmistelussa on hyödynnetty toimivia verkostoja etenkin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen parissa sekä sivistystoimialan ja sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan välillä.

Yhdyspintajaosto kokoontui vuoden 2021 aikana neljä kertaa. Sen valmistelua ohjasi STM:n kansallinen tiekartta. Väliaikaisen valmistelutoimielimen kauden päättyessä työryhmät integroituvat osaksi muuta hyvinvointialueen valmistelua.

Yhteistoimintaelin

Väliaikaisen valmistelutoimielimen yhteistoimintaelin asetettiin syksyllä 2022.

Yhteistoimintaelin kokoontui vuonna 2021 3 kertaa ja vuonna 2022 3 kertaa. Yhteistoimintaelimessä käsiteltiin HR-tiedon keruuseen liittyviä asioita, hallintosäännön ja strategian valmistelua, henkilöstön siirtosuunnitelmaa ja –sopimusta, sähköpostin ja tiedostojen käsittelyn periaatteita, väliaikaisen yhteistoimintaelimen perustamista ajalle 1.3.-31.12.2022 sekä käytiin läpi valmistelun yleiskatsausta säännönmukaisesti.

Valmistelutyön jatko 1.3.2022 alkaen

Henkilöstöasioiden valmistelu ja yhteistoimintaelin

1.3.2022 henkilöstöasioiden valmistelu jatkui laajennetussa henkilöstötyöryhmässä, jonka kokoonpano oli sama kuin henkilöstöjaostossa sekä edelleen työnantajan henkilöstötyöryhmässä.

Aluehallitus päätti perustaa väliaikaisen yhteistoimintaelimen 1.3.2022 lukien. Sen kokoonpanona on ollut 2 työnantajan edustajaa (HR-vastuvalmistelija, hyvinvointialuejohtaja), 6 pääsopijajärjestöjen edustajaa sekä 4 työsuojeluvaltuutettua. Toimielin piti ajalla 1.3.-31.12.2022 yhteensä 15 kokousta. Kokouksissa käsiteltiin paljon samoja asioita kuin laaja-alaisessa henkilöstötyöryhmässä, kuten työterveyshuoltoa, muutosjohtamista, suosituksia luovuttaville organisaatioille, henkilöstöön liittyviä ohjeistuksia, yhteistoimintaorganisaation valmistelua, jatkoliikkeen luovutuksia sekä henkilöstön siirtosuunnitelma ja –sopimusta.

Sosiaali- ja terveystalveluiden valmistelu

Sosiaali- ja terveystalveluiden sisällöllistä valmistelutyötä vahvistettiin vuoden 2022 alusta, jolloin valmistelutyöhön asetettiin sotejaoston lisäksi neljä sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiotyöryhmää.

Integraatioryhmä olivat:

- Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
- Koti- ja asumispalvelut
- Laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus
- Sairaalapalvelut

Jokaisella integraatiopääryhmällä oli teemakohtaisia alatyöryhmiä, jotka vastasivat oman teemansa mukaisesta valmistelutyöstä osana integraatioryhmän kokonaisuutta. Integraatioryhmät ja sen alatyöryhmät muodostuivat Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioiden edustajista sekä muista asiantuntijoista, kuten talouden ja viestinnän asiantuntijoista. Lisäksi osassa työryhmissä oli edustajia alueen järjestöistä ja yrityksistä. Näin Keski-Suomen hyvinvointialueen valmistelutyöhön osallistui laajasti, satoja, keskisuomalaisia sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia ja asiantuntijoita, jotka olivat myös siirtymässä hyvinvointialueen työntekijöiksi.

Integraatioryhmien tehtävänä oli koota yhteen dokumenttiin oman integraatiokokonaisuuden palvelut, tehdä niistä tiiviit palvelukuvaukset ja laatuksiteerit, palveluiden myöntämiskriteerit, arvioida palvelutarvetta ja sen volyymin, tunnistaa palveluiden erovaisuuksia maakunnassa sekä työstää integraatioryhmien poikkileikkaavia teemoja ja tarpeita. Valmistelutyö toteutui luovuttavien organisaatioiden työtehtävien ohella ja vaati valmistelussa mukana olevalta henkilöstöltä merkittävää työpanosta omien organisaatioiden tehtävien hoitamisen lisäksi.

Pelastustoimen valmistelu

Keski-Suomen hyvinvointialueen pelastustoimen valmistelutyötä toteutettiin 28.2.2022 asti väliaikaisen valmistelutoimielimen Pelastustoimen jaostossa, jossa vastuuvalmistelijana toimi Keski-Suomen pelastuslaitoksen pelastusjohtaja. Valmistelutyöhön osallistettiin jaoston työryhmissä pelastuslaitoksen henkilöstöä, sopimuspalokuntien ja henkilöstön edustusta sekä kuntien ja sosiaali- ja terveystoimen edustajia. Valmistelutyötä jatkettiin 1.3. alkaen vuoden 2022 loppuun Pelastustoimen valmistelulinjassa.

Strategisen johtamisen ja järjestämistehtävän valmistelu

Hyvinvointialueen järjestämistehtävää valmisteltiin kevään 2022 aikana palvelutuotannon integraatioryhmien tavoin säännöllisissä hyvinvointialueen laajuisissa kokouksissa.

Strategista johtamista ja järjestämistä valmisteltiin keväällä 2022 palvelutuotannon integraatioryhmien tapaan maakunnallisissa tapaamisissa viikoittain. Alatyöryhmän nimi oli "palveluiden järjestäminen koordinaatio, kehittäminen ja palvelustrategia". Työryhmä kävi kokouksissaan läpi hallinnon asiakirjoja ja järjestämisen nykytilaa ja valmisteli siirtymistä yhden järjestäjän malliin. Se myös kävi läpi järjestämisen näkökulmasta esimerkiksi palvelukuvauksia, valvontaa, palveluseteliin liittyviä asioita, organisoitumista, tilannekuvaa.

Keväällä 2022 käynnistyi hyvinvointialueen strategiatyö. Hyvinvointialuestrategian valmisteluun osallistettiin tulevaa henkilöstöä, keskisuomalaisia ja muita sidosryhmiä. Aluevaltuusto päätti hyvinvointialuestrategiasta 14.6.2022.

ICT-valmistelu

VATE-aikaisen toiminnan jälkeen ICT-valmistelu jatkui konsernipalveluiden ja luovuttavien organisaatioiden tietohallintojen ja inhouse-toimijoiden kanssa yhteistyössä. ICT-valmistelu hyvinvointialueen käynnistymistä varten saatettiin loppuun 2022 vuoden aikana.

ICT-valmistelua rahoitettiin pääosin erillisellä ICT-valmistelun valtionavustuksella.

Talous

Väliaikaisen valmistelutoimielimen nimeämä talousjaosto jatkoi työskentelyään 1.3.2022 alkaen taloustyöryhmänä. Taloustyöryhmä seurasi talouden valmistelukokonaisuuden etenemistä ja tämän lisäksi työryhmän fokus oli toiminnan siirtoon liittyvissä asioissa. Hyvinvointialueen talouden rakenteiden, prosessien ja tietojärjestelmien valmistelua tehtiin osa-aluekohtaisten työryhmien työnä. Työryhmien jäseninä oli luovuttavien organisaatioiden hyvinvointialueelle siirtyviä talouden asiantuntijoita ja lisäksi valmisteluprojektin talouden valmisteluresurssit.

Talouden valmistelussa suunniteltiin ja käyttöön otettiin hyvinvointialueen talouden välttämättömät perusprosessit ja talouden tietojärjestelmät. Valmistelutyötä tehtiin tiiviissä yhteistyössä ICT-valmistelun ja talouden peruspalvelujen tuottajan Monetra Keski-Suomi Oy:n kanssa.

Tilat

Tilojen valmistelu eriytettiin talouden valmistelusta omaksi valmistelukokonaisuudeksi kevään 2022 aikana. Kevään aikana kartoitettiin siirtyvään toimintaan liittyvät tilat ja hyvinvointialueelle siirtyvät vuokrasopimukset.

Viestintä

Viestinnässä rakennettiin vuoden 2022 aikana www.hyvaks.fi-verkkosivut, henkilöstön Polku-intra, brändi ja erilaisia viestinnän ohjeistuksia kuten brändikäsikirja, viestintä häiriö- ja kriisitilanteissa, hyvinvointialueen some-ohjeet, mediaviestinnän pelisäännöt ja sisäisten viestintäkanavien käyttöohjeet.

Koko vuoden 2022 ajan hyvinvointialueelle siirtyvän henkilöstön kanssa käytiin vuoropuhelua. Tulevalle henkilöstölle kerrottiin ajankohtaisista teemoista ja tulevista uudistuksista sekä kuultiin henkilöstöä ja vastattiin heidän kysymyksiinsä eri viestintäkeinoja käyttäen, esimerkiksi tapahtumien, tiedotteiden ja uutiskirjeiden muodossa. Henkilöstöinfoja, esihenkilöinfoja ja esihenkilöiden perehdytystilaisuuksia järjestettiin säännöllisesti. Esihenkilöiden käytössä oli vuorovaikutusta tukeva Howspace-alusta. Tulevaa henkilöstöä osallistettiin myös Polku-intran rakentamiseen.

Tukipalvelut

Palvelutuotannon tukipalveluihin kuuluvat ruokapalvelut, puhtauspalvelut, välinehuolto, hankinnat ja logistiikka sekä kiinteistö- ja tekniset palvelut. Tukipalvelujen osalta järjestämistä ja johtamista valmisteltiin maakunnallisissa työryhmissä sekä yhteistyössä palvelutuotannon kanssa.

Vuodelle 2021 myönnetyn valtionavustuksen käyttö

Vuosina 2021 ja 2022 hyvinvointialueen toiminta liittyi kokonaisuudessaan hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmisteluun, sillä palvelujen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueelle vasta 1.1.2023 alkaen. Toiminta rahoitettiin täysimääräisesti valmisteluun myönnettyillä valtionavustuksilla.

Keski-Suomen hyvinvointialue sai vuonna 2021 valmistelurahoitusta yhteensä 1,9 M€:

- 1.7.2021 valtiovarainministeriön antaman päätöksen VN/14629/2021 mukaan 942 086 € hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmisteluun vuonna 2021 (ns. perusrahoitus)
- 14.10.2021 sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön antaman päätöksen VN/25540/2021 mukaan 999 588 euroa uudistuksen yhteydessä toteutettavan tiedonhallinnan, tietohallinnon ja tietojärjestelmien muutoksen valmisteluun, suunnitteluun ja toteutukseen (ns. ICT-rahoitus)

Valmisteluun saatavien valtionavustusten suuruudessa erityisesti ICT-rahoituksen osalta oli merkittävää epävarmuutta. Tästä johtuen epävarmuutta oli myös valmistelurahoituksen riittävydessä. Epävarmuuden vuoksi kaikkea välttämättömäksi arvioitua valmistelutyötä ei pystytty käynnistämään vielä vuoden 2021 aikana vaan työtä siirtyi vuonna 2022 toteutettavaksi.

Hyvinvointialueiden arvonlisäverokäsittely täsmentyi syksyn 2021 aikana. Toiminnan alkaessa valmistelurahoituksen käytössä varauduttiin siihen, että hyvinvointialueen ostoihin sisältyvä arvonlisävero jäisi hyvinvointialueen kustannukseksi vuosien 2021 ja 2022 aikana. Hyvinvointialueille myönnettiin kuitenkin syksyllä 2021 oikeus saada palautuksena verollisiin hankintoihin sisältyvä vero jo niiden varsinaisen toiminnan valmisteluvaiheessa ennen vuotta 2023.

Valmistelurahoituksen käyttö vuonna 2021

Hyvinvointialueen toiminnan menoja toteutui vuonna 2021 yhteensä 789 484,21 euroa ja rahoituskuluja 5,28 euroa. Tästä VM:n myöntämällä valmistelurahoituksella katettavia toiminnan menoja oli 394 684,45 euroa ja rahoituskuluja 10,05 euroa. STM:n myöntämällä ICT-valmistelun rahoituksella katettavia toiminnan menoja oli 394 799,76 euroa ja rahoitustuottoja 4,77 euroa.

VM:n päätöksen VN/14629/2021 mukaista valmistelurahoitusta käytettiin vuonna 2021

- Henkilöstökuluihin 25 380,28 euroa (hyvinvointialueelle palkattujen määräaikaisten projektityöntekijöiden henkilöstökustannukset)
- Palvelujen ostoihin 364 034,12 euroa (joista merkittävimmät ostot olivat sopimusten mukaista valmistelutyöpanoksen ostoa kunnilta ja kuntayhtymiltä)
- Muihin toimintakuluihin 8 270,05 euroa (kokousjärjestelyihin liittyviä kuluja)
- Rahoituskuluihin 10,05 euroa

Raportin liitteenä 4 on eriytetty tuloslaskelma VM:n päätöksen VN/14629/2021 mukaisen valmistelurahoituksen käytöstä vuonna 2021.

Hyvinvointialue osti vuonna 2021 inhouse-yhtiöiden osakkeita yhteensä 16 747 eurolla:

- Istekki Oy 5 osaketta hankintahintaan 9 527,5 euroa
- 2M-IT Oy 30 osaketta hankintahintaan 2 220 euroa
- Joki-ICT Oy 5 osaketta hankintahintaan 5 000 euroa

Osakkeiden ostot rahoitettiin STM:n myöntämällä ICT-valmistelurahoituksella.

Vuonna 2021 saadut valtionavustukset olivat käytettävissä myös vuonna 2022 tehtävän valmistelun rahoittamiseen. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä saadut avustukset käsiteltiin siten, että avustustulot jaksotettiin tilikauden 2022 tuloksi siltä osin, kun vastaavat menot syntyisivät vasta vuonna 2022.

Saaduista avustuksista tilikauden 2021 tuloina käsiteltiin VM:n päätöksen VN/14629/2021 mukaista valmistelurahoitusta 394 694,50 euroa ja STM:n päätöksen VN/25540/2021 mukaista ICT-rahoitusta 394 794,99 euroa. Lisäksi vuoden 2021 investointien rahoitusosuuksina käsiteltiin STM:n päätöksen VN/25540/2021 mukaista ICT-rahoitusta 16 747,50 euroa.

VM:n päätöksen VN/14629/2021 mukaista valmistelurahoitusta jaksotettiin vuoden 2021 tilinpäätöksessä 547 391,50 euroa käytettäväksi vuoden 2022 aikana.

Hyvinvointialueen tilikauden tulos vuonna 2021 oli 0 euroa.

Valmistelurahoituksen käyttö vuonna 2022

Vuodelle 2021 myönnetystä rahoituksesta vuodelle 2022 jaksotettu osuus 547 391,50 euroa käytettiin ajalla 1.1.-30.4.2022. Kustannuksia tältä ajalta syntyi 858,81 euroa 1.7.2021 myönnettyä valtionavustusta enemmän. Tämä osuus valmistelun menoista rahoitettiin valmisteluun vuonna 2022 saadulla valtionavustuksella (VM päätös 21.12.2022, VN/14629/2021).

Tammi-huhtikuun 2022 tulona näkyy myös vuodelle 2022 myönnetty valtionavustus 2 974 573 euroa (VM päätös 21.12.2022, VN/14629/2021) Vuodelle 2022 myönnetyn rahoituksen käytöstä raportoidaan erikseen raportointiohjeen mukaisesti viimeistään 31.5.2024.

Hyvinvointialueen toiminnan menoja toteutui 1-4/2022 yhteensä 1 506 372,21. Tästä VM:n myöntämällä valmistelurahoituksella katettavia toiminnan menoja oli 548 250,31 euroa. Vuodelle 2021 myönnetyllä valmistelurahoituksella katettavia toiminnan menoja oli 547 391,50 euroa ja vuodelle 2022 myönnetyllä valmistelurahoituksella katettavia menoja 858,81 euroa.

VM:n päätösten mukaista valmistelurahoitusta VN/14629/2021 käytettiin ajalla 1-4/2022

- Henkilöstökuluihin 144 657,67 euroa (hyvinvointialueelle palkattujen määräaikaisten projektityöntekijöiden henkilöstökustannukset)
- Palvelujen ostoihin 391 983,99 euroa (joista merkittävimmät ostot olivat sopimusten mukaista valmistelutyöpanoksen ostoa kunnilta ja kuntayhtymiltä)
- Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin 180,90 euroa (toimistotarvikkeet)

- Muihin toimintakuluihin 11 427,75 euroa (tilavuokrat, kokousjärjestelyihin liittyviä kuluja)

Raportin liitteenä 5 on eriytetty tuloslaskelma VM:n päätöksen VN/14629/2021 mukaisen valmistelurahoituksen käytöstä ajalla 1.1.-30.4.2022 ja liitteenä 6 tarkempi erittely 1-4/2022 tuloslaskelman toimintatuottoihin sisältyvistä avustuksista.

Tammi-huhtikuussa 2022 toteutuneet osakkeiden ostot rahoitettiin vuodelle 2022 myönnetyllä rahoituksella (VM päätös 21.12.2022, VN/14629/2021). Tältä osin rahoitus on käsitelty kirjanpidossa toimintatuottojen sijaan investointien rahoitusosuutena.

- Monetra Keski-Suomi Oy 1 osake hankintahintaan 121 euroa
- UNA Oy 10 osaketta hankintahintaan 3 000 euroa
- Kuntien Tiera Oy 13 osaketta hankintahintaan 26 euroa

Laskelma valtiovarainministeriön vuodelle 2021 myöntämän valtionavustuksen käytöstä vuonna 2021	
Vuodelle 2021 myönnetty valtionavustus VN/14629/2021	942 086,00
Toimintakulut 2021	394 684,45
Rahoitustuotot ja -kulut 2021	10,05
Käytetty vuonna 2021	394 694,50
Siirretty vuodelle 2022	547 391,50

Laskelma valtiovarainministeriön vuodelle 2021 myöntämän valtionavustuksen käytöstä vuonna 2022	
Vuodelle 2022 jaksotettu valtionavustus VN/14629/2021	547 391,50
Käytetty vuonna 2022	547 391,50
Toimintakulut 1-4/2022 (yleisvalmistelu)	548 250,31
Vuodelle 2022 myönnetyllä rahoituksella VN/14629/2021 (21.12.2021) katettava osuus	858,81

(raportoidaan erikseen raportointiohjeen mukaisesti viimeistään 31.5.2024)

3 Liitteet

Liite 1: Tilintarkastajan lausunto valtionavustuksen käytöstä

Liite 2: Vuoden 2021 tilinpäätös, joka sisältää raportoinnin valmistelutyöstä ja rahoituksen käytöstä

Liite 3: Vuoden 2022 tilinpäätös, joka sisältää raportoinnin valmistelutyöstä ja rahoituksen käytöstä

Liite 4: Eriytetty tuloslaskelma valtiovarainministeriön päätöksen VN/14629/2021 mukaisen avustuksen käytöstä vuonna 2021

Liite 5: Eriytetty tuloslaskelma valtiovarainministeriön päätöksen VN/14629/2021 mukaisen avustuksen käytöstä 1-4 2022

Liite 6: Erittely 1-4/2022 tuloslaskelman toimintatuotoista

Aluehallitus

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: § 265-271, § 273-276 ja § 278-282

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusoikeus ja -perusteet

Hyvinvointialueesta annetun lain 139.1 §:n mukaan seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen: § 272, § 277

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen. Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä laillisuus- että tarkoituksenmukaisuusperustein.

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika

Oikaisuvaatimusviranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Keski-Suomen hyvinvointialue, Aluehallitus

Kirjaamon yhteystiedot:

Keski-Suomen hyvinvointialueen kirjaamo

Hoitajantie 1

rakennus F2/-1

40620 Jyväskylä

kirjaamo@hyvaks.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on

Aluehallitus

pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää hyvinvointialueen kirjaamosta.
